

à Monseigneur l'Archevêque de Tours,
Jommage de l'Archevêque d'Auch -

CONCILIIUM

PROVINCIAE AUSCITANÆ.

**CONCILIUM
PROVINCIAE AUSCITANÆ**

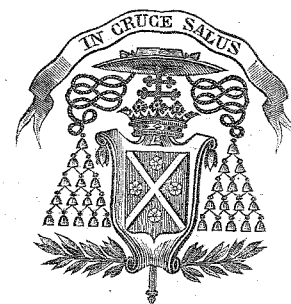
IN CIVITATE METROPOLITANA

CELEBRATUM

ANNO DOMINI MDCCCLI

PONTIFICATUS PII PAPÆ IX SEXTO

A SANCTA SEDE APPROBATUM.



AUSCIS

APUD L.-A BRUN, BIBLIOPOLAM

MDCCCLII

EDICTUM

DE CONCILII PUBLICATIONE.



NICOLAUS AUGUSTINUS DE LA CROIX D'AZOLETTE,
miseratione divina et Sanctæ Sedis Apostolicæ auctori-
tate Archiepiscopus Auscitanus, Novempopulaniæ et
Navarræ Primas, Comes Romanus, Solio Pontificio as-
sistens,

Reverendissimis Fratribus Episcopis, necnon Capi-
tulis, Clero et universo provinciæ nostræ Auscitanæ
populo,

SALUTEM IN DOMINO.

Decreta quæ anno superiori, auxiliante Domino, in
Concilio nostro Provinciali, unanimi Patrum consensu

sancita fuerunt, hæc nunc Sanctæ Sedis probata iudicio ad vos publicanda remittimus, Reverendissimi Fratres. Quo altiori, supremi scilicet pastoris totius dominici gregis auctoritate recognita et confirmata fuerunt, eo nunc majori veneratione sunt suscipienda et studio exequenda majori. Quid prodesset utilia sanxisse, nisi hæc apprime custodiantur!

Quapropter, Reverendissimi Fratres et Dilectissimi Coepiscopi nostri, sedulo nos ad opus ministerii accingamus. Nostri certe muneris est super nostrarum illarum legum executionem invigilare. Caveamus ne quod conjunctis animis et communibus studiis ad gloriam Dei, cleri et totius populi salutem conditum est, per inobservantiam et negligentiam, in ruinam cedat multorum et condemnationem.

Pro eximia totius provinciæ nostræ pietate plurimum in Domino confidimus quod omnes factores legis erunt, non autem iudices legis insurgent (1), nec in partibus nostris audietur vox antiqui et venenosi serpentis: *Cur præcepit nobis Deus* (2).

Si quid igitur minus rectum apud nos invexit ecclesiasticarum legum oblivio, hoc omne quamprimum statutorum nostrorum observantiâ tollatur: *Exhibeamus gloriosam Ecclesiam non habentem maculam, aut rugam, aut aliquid hujusmodi* (3).

Dum in terrena civitate tenebrarum potestas impios homines infandis obstrictos sacramentis ad nova et inaudita forsitan instruit prælia, tot et tanta adversus filios Dei

(1) Concil. Toletan. 1565.

(2) Gen. 3. 1.

(3) Eph., 5. 27.

parans mala in occultis conciliabulis, quis non miretur ex adverso sanctam Dei civitatem, id est Ecclesiam Christi, quasi parturientem et totis enitentem viribus per Concilia et Pontifices. Molitur certe novum aliquid et salutiferum Deus in servorum suorum conatibus, idque est in expectatione ut convertat manum suam ad nos et excoquat ac purget argenti nostri scoriam, id est pristinae ecclesiasticæ sanctimonix statum restituat (1).

Sanabiles fecit Deus nationes orbis terrarum (2): propterea tametsi tot plebes, in fide olim et pietate divites, miserrime nunc jaceant ab impia philosophia veritatibus despoliatæ et juxta viam plagis impositis semivivæ relictæ, potens est Deus vulnera et plagas alligare et fovere; quinimo et ossa arida carnibus et cute superinduere et spiritum denuo intrmittere, ita ut campi mortuorum castra fiant robustissimi exercitûs.

Sit ergo Dominus refugium nostrum et virtus in tribulationibus quæ invenerunt nos nimis; propterea non timebimus dum turbabitur terra.

Dignetur Dominus e cœlo sancto suo super has præsentibus nostras constitutiones uberrimam impertiri benedictionem. Sint lucerna pedibus nostris, ovillum nostrorum murus et antemurale, ovium salus et corona pastorum.

Datum Auscis, in Palatio nostro Archiepiscopali, sub signo sigilloque nostris ac Secretarii nostri generalis subscriptione, anno Domini millesimo octingentesimo quin-

(1) Concil. Camerac. 1565.

(2) Sap., 1, 14.

quagesimo secundo, mensis Augusti die vigesima octava,
in festo S. Augustini, Ecclesiæ doctoris.

† NICOLAUS AUGUSTINUS, *Archiepiscopus*
Auscitanus.

De mandato Illustrissimi ac Reveren-
dissimi Domini D. Archiepiscopi
Auscitani.

J. J. MENDOUSSE, *can.-secr.*

LITTERÆ

QUIBUS SYNODI DECRETA SUMMI PONTIFICIS
RECOGNITIONI SUBJICIUNTUR.

AD SANCTISSIMUM DOMINUM NOSTRUM PAPAM PIUM IX.

BEATISSIME PATER,

Mira admodum Dei optimi benignitate et provida
Sanctæ Apostolicæ Sedis suasionem suam Auscitanæ pro-
vinciæ datum est celebrare Concilium. Decimo tertio
Calendas Augusti anni decurrentis incœptum, felicissime
quarto Nonas Septembris absolutum est.

Peractis pro tam singulari Dei beneficio gratiis, nostra
nunc, ut par est, afferimus decreta ad B. Petri sedem,
ut ab illo veritatis centro recognita et emendata ex hoc
eminenti auctoritatis fonte firmata ovium et pastorum
mentes et actus in viam salutis tuto in futurum dirigere
valeant.

Coram SANCTITATE VESTRA cor nostrum ori nostro
tacere non sinit nihil bonum magis et jucundum nobis
fuisse quam habitare fratres in unum, ad Dei gloriam
et gregis nostri profectum, Deo adjuvante, collabo-
rantes. Pax Christi quæ exsuperat omnem sensum ita

custodivit corda et intelligentias, ut quæcumque vera, quæcumque sancta, si qua virtus, si qua laus disciplinæ, hæc cogitaverunt comprovinciales nostri Episcopi et cum ipsis inferioris ordinis sacerdotes qui nobiscum fuerunt ad opus nostrum adsciti; utinam et hæc eadem in decretis nostris sancire pro Dei gloriâ valuerimus!

Ante omnia, fidem quam integram Romana tenet Ecclesia professi sumus, depulsis impiis quibuscumque erroribus quos a priscis temporibus ortos mirâ eloquii aut potius diaboli arte nuper innovare apud nos inquieti animi conati sunt in rei christianæ et totius societatis ruinam. Nec alio quam dudum probato armorum genere hostibus illis occurrendum esse censuimus, Ecclesiæ scilicet magisterio et illa limpîdissima petra, quæ ab ipso Christo electa, jam non solum gigantem unum dejecit, sed et quoscumque insurgentes hostes prostertere novit.

Divinam Ecclesiæ hierarchiam exponere curavimus, quam immotam altius cernere nunquam jucundum magis et salubre esse potest quam cum infra quassantur et nutant secularium potestatum fundamenta.

Saluberrimos quosdam disciplinæ canones tam de vita et honestate clericorum quam de aliis ecclesiasticis functionibus Clero nostro regularum amantissimo proponere non omisimus. Studia denique ecclesiasticarum disciplinarum, quæ infaustis temporibus lapsa instaurari conati fuerant prædecessores nostri, magis ac magis promovere studuimus.

Non dedignetur SANCTITAS VESTRA, pro suo Apostolico munere, errata nostra expungere, minus recta emendare, inopportuna tollere, desiderata supplere.

Interim ad pedes BEATITUDINIS VESTRÆ provoluti tam pro nobis quam pro dilectissimis Coepiscopis, pro his omnibus qui in Concilio nostro collaboraverunt, ipso Clero et fideli provinciæ nostræ populo, Apostolicam Benedictionem humillime imploramus.

SANCTITATIS VESTRÆ,

BEATISSIME PATER,

Humillimus et obedientissimus filius,

† NICOLAUS AUGUSTINUS, *Archiepiscopus
Auscitanus.*

Romæ, die 17^a novembris, anno 1851.

PII PAPÆ IX

LITTERÆ DE CONCILIO PROVINCIALI AUSCITANO.

VENERABILI FRATRI

NICOLAO AUGUSTINO, ARCHIEPISCOPO AUSCITANO,

PIUS PP. IX.

Venerabilis Frater, Salutem, et Apostolicam Benedictionem. Non mediocri certe jucunditati Nobis fuit, Te in hac alma Urbe Nostra amplecti, ac Tua præsentia, et alloquio frui, Venerabilis Frater, atque audire qua animorum alacritate et concordia a Te aliisque Venerabilibus Fratribus, ecclesiasticæ Auscitanæ Provinciæ Episcopis provinciale Concilium fuerit concelebratum. Nec minori certe gaudio a Te accepimus, nihil Tibi, Tuisque Coepiscopis in eodem Concilio habendo antiquius fuisse, quam pro episcopalis vestri muneris ratione curas omnes, cogitationesque vestras conferre ad fidei depositum in vestris Diœcesibus integrum, inviolatumque custodiendum, ad catholicæ Ecclesiæ doctrinam tuendam, ad Cleri disciplinam magis magisque fovendam, et sacrarum potissimum rerum studia excitanda, ad christiani populi

pietatem, religionem, honestatem quotidie magis procurandam, atque ad perniciosissimos profligandos errores, quibus christiana, et civilis respublica miserrimis hisce temporibus tantopere affligitur. Meritis autem laudibus efferrimus egregiam Tuam, atque eorumdem Antistitum erga Nos, et hanc Petri Cathedram catholicæ veritatis, et unitatis centrum pietatem, amorem, et observantiam, quæ mirifice elucet in Tuis litteris die 17 hujus mensis datis, quibus Tuo, atque ipsorum Antistitum nomine ejusdem Provincialis Concilii Acta Nostro, et hujus Apostolicæ Sedis judicio subjicere properasti. Quæ quidem Acta libentissimo prorsus animo excepimus, ac Nostræ Congregationi Tridentinis Decretis tuendis, interpretandisque præpositæ examinanda ex more commisimus, ut de iisdem Actis ad Nos referat, et congruum suo tempore det responsum. Jam vero cum haud ignoremus quæ Tua sit, atque eorumdem Venerabilium Fratrum Auscitanæ Provinciæ Antistitum pastoralis vigilantia, et sacerdotalis zelus, plane non dubitamus quin a Te, atque ab ipsis majore usque contentione omnes boni pastoris partes impleantur, et omnia suscipiantur consilia, omnia adhibeantur studia, ut propriæ cujusque diœceseos fideles a fabricatoribus mendacii, et perversorum dogmatum cultoribus aures suas diligentissime avertant, utque enutriti magis in dies verbis fidei crescant in scientia Dei, et cognitione Domini Nostri Jesu Christi, et per gratiarum charismata confirmati incedant per semitas Domini. Tibi autem, atque eisdem Venerabilibus Fratribus persuasissimum sit, Nobis nihil optabilius, quam ea præstare, quæ in majorem Tuam, atque illorum utilitatem cedere posse noverimus. Atque

interim haud omittimus in humilitate cordis Nostri Deum enixe obsecrare, ut in abundantia divinæ suæ gratiæ Tibi, atque eisdem Venerabilibus Fratribus semper propitius adesse velit, ac pastoralibus Tuis, et illorum laboribus benedicat, quo sanctissima nostra religio in Auscitana Provincia majora incrementa suscipiat, et quotidie magis vigeat, et floreat. Atque superni hujus præsidii auspiciem, et studiosissimæ Nostræ in Te, atque in eosdem Venerabiles Fratres voluntatis testem Apostolicam Benedictionem ex intimo corde profectam Tibi, ac Tuis Coepiscopis, cunctisque Clericis, Laicisque fidelibus Tuæ, et illorum curæ concreditis peramanter impertimur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum die 27 novembris anno 1851.

Pontificatus Nostri Anno Sexto.

PIUS PP. IX.

EMINENTISSIMI CARDINALIS MAII

LITTERÆ

SUPER APPROBATIONE DECRETORUM CONCILII PROVINCIALIS
AUSCITANI.

ARCHIEPISCOPO AUXITANO.

Perillustris ac Reverendissime Domine uti Frater. — Quod SANCTISSIMUS D. N. PIUS PAPA IX in suis encyclicis ad omnes Antistites litteris statim ab inito pontificatu maximo datis exoptare se aiebat, ut qui in partem sollicitudinis, qua ipse premitur, omnium Ecclesiarum, vocati sunt, secum una impenso studio jungerentur ad machinationes disjiciendas, quas undique in clandestinas societates collecti, sanctissimæ nostræ religionis inimici extruere non desinunt, id egregio sane conamine eos episcopos potissimum aggressos fuisse nunc lætatur, qui intermissam hactenus synodalium conventuum celebrationem redintegrandes, collatis consiliis viribusque conjunctis, adversus potestates tenebrarum sese dederunt veluti *in civitatem munitam*,

et in murum æreum. Neque aliud ullum magis accommodatum consilium is qui usque ad consummationem sæculi cum apostolis futurum se esse promisit, poterat inspirare, quam ut filii lucis contra tenebrarum filios, velut acies ordinata, fortem illum armatum, gladio decretorum suorum superarent, et universa arma ejus auferrent, in quibus confidebat.

Itaque cum primum eidem Summo Pontifici exemplar allatum est synodaliū actionum, quas Tu, Amplissime Domine, cum ceteris Auscitanæ provinciæ antistitibus habuistis, repletus est animus ejus solatio, superabundavit gaudio in omni tribulatione sua, qua inter asperrimas horum temporum acerbitates distingitur. Quin etiam mirum in modum adaucta est ei jucunditas hujus lætitiæ, cum eidem de mandato Patrum Cardinalium, quibus ex præscripto Sixtinæ Constitutionis synodos provinciales recognoscendi cura demandata est, per me nunciatum fuit, eosdem patres in hujusmodi examine peragendo, egregia sapientiæ ac pietatis vestræ specimina comperisse, quibus vel morum disciplinam, vel rei sacræ incolumitatem tueri conati estis. Sive enim ea respiciantur, quæ de fide ac doctrina, sive quæ de sacra hierarchia, sive quæ de cultu Deo exhibendo, vel etiam de disciplina inter ecclesiasticos viros retinenda, ac demum de studiorum Clericalium ratione sancita sunt, undique elucet *spiritus Domini, spiritus sapientiæ, etc.* Quod vero peculiari suffragio amplissimus patrum Cardinalium ordo probavit, studium vestrum est, quo humanæ imbecillitatis viribus minime freti, sed ad fontem vitæ confugientes, cujus in lumine videretis lumen, quidquid decrevistis,

ut plurimum haurire voluistis vel ab indubiis divinæ scripturæ oraculis, vel ab œcumenicorum conciliorum, ac præsertim Tridentini auctoritatē, vel a pontificiis constitutionibus, vel denique a constante sanctorum patrum traditione. Itaque læto vultu excipite laudum testimonia, quæ de sententiâ S. Congregationis et ab auctoritate Summi Pontificis vobiscum lubens volensque communico.

Quoniam vero tam egregias ac salutares ordinationes ad rei istie sacræ præsidium atque incrementum condidistis, nihil aliud superest, nisi, ut quemadmodum propositum vobis est, prompta alacritate, vigilique diligentia, quod verbis decrevistis, reapse in vestris quisque ecclesiis præstare studeatis. Jamvero ut concrescat velut pluvia vestra doctrina, fluatque ceu ros eloquium vestrum, et lex Domini immaculata convertens animas uberiores spiritualium bonorum germinet fructus, adite cum fiducia thronum Dei, Deiparæ intercessionem exposcite, deprecatores pariter adhibete Cælitales illos, quorum in tutelâ vestræ cujusque diœceses sunt.

Quæ autem rescribenda cœnsuerunt Eminentissimi Patres, Tridentini Concilii Interpretes, tum ad Amplitudinis tuæ litteras (1); tum ad ipsius synodi contextum; scilicet ea omnia, quæ peculiari adnotatione digna nobis visa sunt, in nonnullis ejusdem synodi capitibus habebis in separata pagella, quam hisce litteris inserendam curavi.

Quibus nomine Collegarum meorum significatis,

(1) Litteræ super decretis concilii Eminentiss. Patribus a DD. Archiepiscopo datæ, unaque cum concilii exemplari transmissæ.

meum simul peculiare studium atque officium polliceor
ac defero Amplitudini Tuæ, cui fausta omnia ac saluta-
ria a Domino precor.

AMPLITUDINIS TUÆ

Romæ, 22 julii 1852,

Uti Frater studiosissimus,

A. CARD. MAIUS, Præfectus.

A. QUAGLIA, Secretarius.

DECRETA
CONCILII PROVINCIÆ AUSCITANÆ

ANNO DOMINI MDCCCLI

PONTIFICATUS PII PAPÆ NONI VI

A SANCTA SEDE APPROBATA.

DECRETA PRÆVIA
CONCILIO PROVINCIAE AUSCITANÆ

ANNO DOMINI MDCCCLI

PONTIFICATUS PII PAPÆ NONI VI.

DECRETUM INDICATIONIS.

NICOLAUS AUGUSTINUS DE LA CROIX D'AZOLETTE,
miseratione divina et Sanctæ Sedis Apostolicæ gratia
Archiepiscopus Auscitanus, Novempopulaniæ et Na-
varræ Primas, Comes Romanus, Solio Pontificio assis-
tens,

Reverendissimis Fratribus Episcopis, necnon venera-
bilibus Capitulis Metropolitano et Cathedralibus nostræ
Auscitanæ provinciæ,

SALUTEM IN DOMINO.

Benedictus Dominus qui hanc nostris temporibus mi-
sericordiam facit ut Ecclesiarum præsules, per provin-
cias in Synodis congregati, integritati fidei et moribus

corrigen-
dis, jam non distributis viribus, sed communi possint allaborare conatu.

Jamjam nobis conspiciere datum est quædam hæc pulchra tabernacula Jacob, quibus per familias et tribus adunatis circa tabernaculum testimonii, id est Apostolicam Sedem, miro ordine acies instruitur Cananæis populis formidanda. Nec modica sane hinc inimici invidia; sed potens est Deus maledictiones ejus in benedictiones vertere.

Et nos accedamus, Venerabiles Fratres et dilectissimi Coepiscopi: extant enim hostes et in partibus nostris, quibus cum unionis robore est occurrendum; nec desunt in pastoribus ipsis spirituales morbi, quibus medendis sedulam navare operam quàm maxime interest.

Ex quo sacri hujusmodi cætus interrupti fuerunt, immanis irruit in nos tempestas quæ naves nostras, id est Ecclesiarum nostrarum sedes, penitus allisit; sed has a Petro (cheu! sed non omnes), miserante Domino, restitutas et ab ultimis prædecessoribus nostris impensis curis resarcitas jam nunc tempus est quæsi in classem adunandi, ut simul navigantes, non veteres tantum, sed quotidie nascentes scopulos communi vigilantia devitemus, et a valle lacrymarum ad felices æternæ patriæ portus oves et pastores tuto transvehantur.

Plurimum confidimus quod sicut olim ad majorem Dei gloriam, ad totius cleri et christiani populi profectum celebrata profuerunt apud nos Concilia, ita nunc restituta proderunt ad dandam scientiam salutis plebi Domini et ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Itaque, propitiante Domino, auspice beata et immaculata Virgine Deipara, alma totius provinciæ nostræ

Patrona, suffragantibus omnibus sanctis, iis præsertim qui regiones nostras fidei pepererunt, vel quorum patrocinio gloriantur Ecclesiæ nostræ, adhortante Sanctissimo in Christo Patre Pio Papa IX (1), Concilium nostrum provinciale indicendum esse decrevimus et per præsentis indicimus Auscis, in ædibus seminarii diocæsanæ, tertio decimo Calendas septembris, feria quarta intra octavam Assumptionis B. Mariæ Virginis, in festo S. Bernardi, Ecclesiæ doctoris, anni decurrentis.

Quapropter, omnes et singulos Fratres, Reverendissimos Coepiscopos, Baionensem, Aturensem et Tarbiensem, nostra auctoritate archiepiscopali monemus, hortamur et requirimus ut ad dictum provinciale Concilium, per se aut per procuratores legitime delegatos, die ac loco præstitutis, conveniant.

Noverint venerabilia Capitulum Metropolitanum aliaque Cathedralium provinciæ nostræ Capitula, se quoque per præsens decretum nostrum speciatim convocari ad provincialem Synodum, ita ut, de Episcoporum consensu, si opus fuerit, congregati Canonici unum aut alterum ad Concilium habeant delegatum.

Dignentur itaque Reverendissimi Fratres nostri præsentis decreti suis Canonicis copiam facere.

Accedamus omnes cum vero corde in plenitudine fidei, et consideremus invicem in provocationem caritatis (2), postulantes interim a Patre luminum ut Paracletus, qui ab ipso procedit, nos illuminet et inducat in omnem quam promisit Filius veritatem (3).

(1) Brev. 17 maii 1849. Cajetæ.

(2) Hæbr. 10.

(3) Orat. ad Synod.

Datum Auscis, in Palatio Archiepiscopali nostro, sub signo sigilloque nostris, necnon Secretarii generalis archiepiscopatus nostri subscriptione, pridie Nonas Junii, anni ab incarnatione Domini millesimi octingentesimi quinquagesimi primi.

† NICOLAUS AUGUSTINUS,

Archiepiscopus Auscitanus.

*De mandato Illustrissimi ac Reverendissimi
Domini D. Archiepiscopi Auscitani.*

J.-J. MENDOUSSE, can^{us}.-sec^{us}.

DECRETUM

DE APERIENDA SYNODO.

In nomine Sanctissimæ et individuæ Trinitatis, Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Nos, NICOLAUS AUGUSTINUS DE LA CROIX D'AZOLETTE, miseratione divina et Sanctæ Sedis Apostolicæ gratia, Archiepiscopus Auscitanus, Novempopulaniæ et Navarræ Primas, Comes Romanus, Solio Pontificio Assistens,

Ad laudem et gloriam Dei omnipotentis, ad honorem beatissimæ, immaculatæ, semperque Virginis Mariæ Dei genitricis, hujus provinciæ patronæ singularis, ad Ecclesiæ catholicæ decorem, decernimus, de consilio et consensu Reverendissimorum Coepiscoporum nostrorum, Baionensis, Aturensis et Tarbiensis, hac ipsa die mensis Augusti vigesima initium fieri atque adeo factum esse Concilii Provincialis, quod nostra metropolitana auctoritate indiximus, denuntiavimus et promulgavimus.

DECRETUM

DE MODO VIVENDI IN CONCILIO, DE NON PRÆJUDICANDO
ET DE NON DISCEDENDO.

Nos, NICOLAUS AUGUSTINUS DE LA CROIX D'AZOLETTE, miseratione divina et Sanctæ Sedis Apostolicæ gratia, Archiepiscopus Auscitanus, Novempopulaniæ et

Navarræ Primas, Comes Romanus, Solio Pontificio Assistens,

Reverendissimos Episcopos, Fratres nostros, qui in hoc adsunt Concilio, obsecramus per Dominum Nostrum Jesum Christum et per caritatem Spiritus Sancti ut omnes pietatis opes, omnesque episcopaliū virtutum facultates quarum ubertate circumfluunt, in commune ad spiritualia hujusce provinciæ commoda simul conferant.

Imprimis vero illius memores beati Jacobi apostoli sententiæ, quod omne donum perfectum desursum est, descendens a Patre luminum (1) qui postulantibus a se sapientiam dat omnibus affluenter; sanctissimis precibus conciliares istas actiones, quas hodierna die aggressi sumus, adjuvare studeant, ut quod Spiritus Sanctus incepit hoc ipse perficiat.

Et siquidem omni tempore oportet Episcopos irreprehensibiles esse et omnimodæ sanctitatis exempla præbere, tunc vero maxime cum Synodum celebrent, ubi pie religioseque vivendi leges cæteris de eorum consilio et suffragio præscribuntur.

Omnes etiam clericalis ordinis viros monemus, atque per viscera misericordiæ Dei obtestamur, ut vitæ innocentia et integritate, fide, religione et pietate, omniumque virtutum ornamento præluceant, atque Concilio suis orationibus et sacrificiis divinum impetrent auxilium, mentibus nostris gratiæ lumen expostulantes, ut optima suscipiamus consilia, salutaria sanciamus et sancita fideliter implere valeamus.

(1) Jac., 1, 17.

Præterea, civitatis Auscitanæ incolas, quorum et totius provinciæ gratia conventum hunc celebramus, paterno animo adhortamur ut christianæ pietatis operibus et officiis sese dedant impensius, ut sobrie, caste et juste vivere satagant, eleemosynas in pauperes abundantius effundant, frequentius pœnitentiæ sacramento utantur, sacram synaxim peragant et ita sibi nobisque uberrimos gratiæ fructus consequantur.

Commendamus denique ab omnibus fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro Ecclesia Sancta Dei, pro Beatissimo Papa nostro Pio, pro Episcopis in hac Synodo congregatis, pro cunctis populis christianis et pro omnibus hominibus, ut omnes in caritate radicati pacem foveant, sectentur justitiam, quæ sunt Christi sapiant et quærant unanimes.

Iterum vero Reverendissimos Episcopos, Fratres nostros, obtestamur ut omnes ad gloriam Dei et animarum salutem unice conspirantes, cum modestiâ et lenitate animi, prout Spiritus Sanctus dabit eloqui, opportune, servato ordine, proferant opiniones in actionibus, sive privatiæ illæ sint, sive publicæ.

Tandemque inanem gloriam, contentiones, jurgia, episcoporum cœtu exulare oportet. Omnes igitur in spiritu humilitatis accedant, superiores sibi invicem arbitantes: quod ut felicius assequamur, in qualicumque ordine quisque compareat et consedeat, salva illius jura decernimus.

Deinde sub pœnis a jure statutis inhibemus ne quis Episcoporum, aut eorum qui provinciali huic synodo interesse debent, ex civitate Auscitana discedere præsumat, nisi discessus causa a concilii Patribus cognita,

a nobis approbata, ac legitimo deinde procuratore suscepto.

DECRETUM

DE PROFESSIONE FIDEI.

Cum Fides initium sit et fundamentum salutis, atque inter omnia pastoralis muneris officia illud primum ac potissimum esse debeat, ut Fides Catholica quam Sancta Romana Ecclesia colit ac tenet, incorrupta in hac provincia, sinceraque semper vigeat; nos in hac nostra Synodo provinciali hinc præcipue exordium esse duximus, ut eandem sanctam Catholicam Fidem quam corde credimus, una oris professione profiteamur. Quocirca sacri Concilii Tridentini decretis insistentes, Professionem fidei Pii IV, Pontificis Maximi constitutione acceptam atque promulgatam, a nobis et Reverendissimis Coepiscopis, cæterisque in hoc Concilio insidentibus, palam et publice emittendam decernimus.

FORMA PROFESSIONIS

FIDEI CATHOLICÆ, APOSTOLICÆ ET ROMANÆ.

Ego N..... firma fide credo, et profiteor omnia et singula, quæ continentur in symbolo Fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur, videlicet :

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli et terræ, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum; Et ex Patre natum ante omnia secula;

Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine; et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, et sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas. Et ascendit in cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos; cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, et vivificantem; qui ex Patre Filioque procedit; qui cum Patre et Filio simul adoratur, et conglorificatur; qui locutus est per Prophetas. Et Unam, Sanctam, Catholicam, et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum et vitam venturi seculi. Amen.

Apostolicas et Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes, et constitutiones firmissime admitto et amplector.

Item Sacram Scripturam, juxta eum sensum quem tenuit et tenet sancta Mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, et interpretatione Sacrarum Scripturarum, admitto: nec eam unquam, nisi juxta unanimum consensum Patrum, accipiam et interpretabor.

Profiteor quoque septem esse verè et proprie Sacramenta novæ Legis, a Jesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet: Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem et Matrimonium, illaque gratiam conferre:

et ex his Baptismum, Confirmationem et Ordinem, sine sacrilegio reiterari non posse.

Receptos quoque et approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus, in supradictorum omnium Sacramentorum solemnæ administratione, recipio et admitto.

Omnia et singula, quæ de peccato originali et de justificatione in Sacrosancta Tridentina Synodo definita et declarata fuerunt amplector et recipio.

Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium et propitiatorium sacrificium pro vivis et defunctis, atque in sanctissimo Eucharistiæ sacramento esse vere, realiter, et substantialiter corpus et sanguinem una cum anima et divinitate Domini nostri Jesu Christi: fierique conversionem totius substantiæ panis in corpus et totius substantiæ vini in sanguinem; quam conversionem Catholica Ecclesia Transubstantiationem appellat.

Fateor etiam sub altera tantum specie, totum atque integrum Christum, verumque sacramentum sumi.

Constanter teneo purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari.

Similiter et sanctos una cum Christo regnantes, venerandos atque invocandos esse; eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias esse venerandas.

Firmissime assero, imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum, habendas et retinendas esse; atque eis debitum honorem ac venerationem impertiendam.

Indulgentiarum etiam potestatem a Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum christiano populo maxime salutarem esse affirmo.

Sanctam, Catholicam, et Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum matrem et magistram agnosco: Romanoque Pontifici, beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Jesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo ac juro.

Cætera item omnia a sacris Canonibus et œcumenicis Conciliis, ac præcipue a Sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, et declarata, indubitanter recipio atque profiteor, simulque contraria omnia, atque hæreses quascumque ab Ecclesia damnatas, rejectas, et anathematizatas, ego pariter damno, rejicio et anathematizo.

Ego, N..., hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsentī sponte profiteor, et veraciter teneo, eandem integram et inviolatam, usque ad extremum vitæ spiritum constantissime, Deo adjuvante, retinere, et confiteri; atque a meis subditis, vel illis quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri et prædicari, quantum in me erit, curaturum, ego, idem N... spondeo, voveo ac juro. Sic me Deus adjuvet et hæc sancta Dei evangelia.

DECRETA

CONCILII PROVINCIÆ AUSCITANÆ

CELEBRATI

AB ILLUSTRISSIMO ET REVERENDISSIMO

DD. NICOLAO AUGUSTINO DE LA CROIX D'AZOLETTE,

Miseratione divina et Sanctæ Sedis Apostolicæ gratia,

ARCHIEPISCOPO AUSCITANO,

NOVEMPOPULANÆ ET NAVARRÆ PRIMATE, COMITE ROMANO, SOLIO PONTIFICIO ASSISTENTE,

ANNO DOMINI MDCCLLI, MENSE AUGUSTO.

TITULUS PRIMUS.

DE FIDE ET DOCTRINA.

CAPUT PRIMUM.

DE AUCTORITATE ECCLESIE.

Catholicæ Ecclesiæ divina auctoritas, hæreticis omnibus scandalum, superbis philosophis stultitia, veris autem Christi fidelibus Dei sapientia est. Hanc ideo, utpote optimum præsentibus rei christianæ malis remedium, ante omnia exponendam esse censet Auscitana Synodus.

Profitemur supremum et infallibile Ecclesiæ catholicæ magisterium a Christo Domino, his præsertim verbis

institutum : *Euntes, docete omnes gentes... docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi* (1). Ecclesiam agnoscimus columnam et firmiteramentum veritatis (2) ad quam confugere debent omnes homines, ab ea veram et certam fidei doctrinam suscepturi, quæ lumen et ductum illis præstet, ut non sint parvuli fluctuantes nec circumferantur omni vento doctrinæ (3). *Habere jam non potest Deum Patrem, qui Ecclesiam non habet matrem, ut ait S. Cyprianus* (4). Hæc enim sola illius sponsa est qui solus est *via, veritas et vita*; unde concilium Lateranense IV (5) : extra hanc universalem Ecclesiam nullus omnino salvatur. Idcirco:

I.

Cum omnibus catholicis damnamus eos omnes qui, Ecclesiæ catholicæ doctoralem auctoritatem rejicientes, liberum, ut aiunt, examen tanquam ulteriorem et supremam veritatis regulam adstruunt.

II.

Similiter damnamus eos qui eo superbiæ et impietatis devenerunt ut magisterium Ecclesiæ solis rudibus necessarium esse dicant, vel pro solis temporibus *philosophicæ lumine* destitutis.

III.

Præter illud magisterium doctrinæ, profiteamur Ecclesiam a Christo veram accepisse potestatem jurisdictionis

(1) Matth. 28. 19.

(2) 1 Tim. 3. 15.

(3) Ephes. 4. 14.

(4) Libr. de unit. Eccles.

(5) Cap. firmiter.

seu regiminis, qua fideles omnes eujuscumque conditionis aut dignitatis regat et gubernet; et extra veritatem esse dicimus eos omnes qui illius potestatis divinam originem negantes, aut ejus a qualicumque humana dominatione independentiam, asserere non dubitant talem auctoritatem a principibus secularibus esse mutuatam, aut nonnisi ad eorum nutum exercendam.

IV.

Potestatem ecclesiasticam non solum consilii et suasionis esse profiteamur, sed et imperii; cum Ecclesia, in rebus spiritualibus, jubere valeat ac devios et contumaces salubribus pœnis coercere (1).

V.

Evangelicis institutis et Conciliorum definitionibus inhærentes circa Ecclesiasticæ potestatis plenitudinem B. Petro et legitimis ejus successoribus a Christo immediate collatam, summorum Pontificum Constitutiones amplectimur tanquam veras credendi et agendi regulas quæ fideles omnes, vi propria, obligant independentem a cujuslibet potestatis sanctione aut acceptatione.

CAPUT II.

DE PRÆCIPUIS HORUM TEMPORUM ERRORIBUS.

Nemo nescit quot et quam perniciosis erroribus et lugendis doctrinis homines perversi ordinem sive spiritualem, sive temporalem perturbare et societatis tum religiosæ, tum civilis fundamenta, nostris temporibus,

(1) Const. auctorem fidei. — Brev. ad assiduas. Bened. XIV. 1755.

subvertere sint conati. Monitis (1) et exemplo optimi Pontificis qui tam præclare beati Petri sedem occupat, excitata Synodus ad hujusmodi errores profligandos, existimavit sibi incumbere munus eos percellendi expressa condemnatio.

VI.

Credimus et confitemur unum Deum verum a materia prorsus separatum, æternum et omnipotentem qui omnia visibilia et invisibilia in tempore, libere e nihilo creavit; et ideo rejicimus et damnamus monstruosum systema *Pantheismi* nomine designatum, unicam asserens Dei et creaturarum universalem substantiam; vel Deum varias materiæ sibi coæternæ formas solummodo dedisse, aut ejus operationes ad extra fuisse necessarias. Similiter damnamus eos qui divinam providentiam in rebus humanis abjicientes omnia cuidam ineluctabili necessitati, seu *fatalismo* tribuunt.

VII.

Credimus et confitemur Jesum Christum esse filium Dei unigenitum, consubstantialem Patri, pro nobis hominem factum, ac proinde damnamus eorum blasphemias qui in Evangelio nonnisi *mythicam* narrationem agnoscunt, aut Jesum Christum ut merum hominem habentes, divina ejus eloquia tanquam humanæ sapientiæ documenta proclamant.

VIII.

Credimus et confitemur Deum hominibus multis modis locutum fuisse, olim in Prophetis et novissime in

(1) Allocut. in consist. Cajetæ, 20 apr. 1849.

Filio suo, quem misit in mundum ut doctrina et exemplis viam salutis doceret; ideo respuimus *Rationalistarum* systema, qui omnes fidei nostræ veritates rationi superbe subjicientes, rejiciunt omnem ordinem supernaturalem, et solum rationis ductum sequentes religionis christianæ mysteria aut prorsus contemnunt, vel humano modo explicare nituntur. Non minori indignatione repellimus eorum blasphemiam, qui novam et excellentiorem religionem religioni Christi antiquatæ et philosophicis progressibus impari substituendam esse contendunt.

IX.

Credimus et confitemur unam fidem, unum Baptisma, unum ministerium, ac proinde unam Ecclesiam extra quam nulla salus; quapropter reprobamus indifferentiæ religiosæ systema quod, sublato erroris et veritatis discrimine, suadere nititur quamlibet religionis formam Deo acceptabilem esse, et homines manere posse in ea in qua nati sunt, ac æternam assequi salutem.

X.

Credimus et confitemur omnibus debita esse reddenda, juxta verbum Domini: *reddite quæ sunt Cæsaris, Cæsari, et quæ sunt Dei, Deo*. Agnoscimus a Deo esse omnem potestatem; itaque damnamus eos qui fictitiam inter homines æqualitatem somniantes, quaecumque subjectionem declinant, jus possidendi labefactant, et spoliationem ut quandoque legitimam docent. Damnamos nefariam *Communismi* doctrinam qua omnium jura, proprietates, sanctum matrimonii fœdus et paternitas violantur, ipsaque funditus subvertitur societas.

XI.

Parochi, verbiq̄ue divini præcones, vulgatos errores propulsare conentur; doceant eos qui habent substantiam hujus mundi non claudere viscera sua super tribulationem patientes, præcaventes tamen ne pauperum cupiditatem adversus divites excitent; suadeant miseris patientiam, abundantibus liberalitatem, omnibus concordiam et caritatem quæ est vinculum perfectionis.

CAPUT III.

DE PRAVIS LIBRIS ET DIARIIS.

Quis sincere christianus non expavesceret præ tanta librorum contra fidem et bonos mores scriptorum multitudine, qui inter omnes societatis conditiones disseminantur? Sed, quo majori astutia et furore spiritus malignus regnum Christi destruere nititur, eo majori vigilantia Ecclesiæ præpositi ejus fraudem retundere tenentur. Quapropter :

XII.

Conciliorum et summorum Pontificum vestigiis inhærentes et irreligionis perversitatisque causam tollere exoptantes, prohibemus omnes libros qui contra doctrinam catholicam, vel bonos mores manifeste scripti dignoscuntur, maxime eos qui a Sancta Sede vel ab Ordinario prohibiti fuerint.

XIII.

Pastores et confessarii ab hujusmodi lectione fideles avertant, adhortantes patres familias ut a suis hunc

corruptionis fontem amoveant; nec minori cura eos avertere satagant a lectione diariorum quæ religionem convellere tentant, aut doctrinas auctoritatis et omnis officii subversivas propagant, aut lectores et præsertim incautam juventutem ad inhonestam alliciunt voluptatem.

XIV.

Notum est quanta perseverantia biblicæ protestantium societates suos errores undequaque diffundant. Ad hunc finem circumferuntur sacrorum librorum truncatæ editiones, versiones ementitæ, dissertationes dolo et astutia plenæ, libelli calumniosi in odium Romanæ Ecclesiæ, summi Pontificis, Episcoporum et universi cleri. Pastores enixe rogamus ut huic diabolico proselytismo opponant zelum sacerdotalem, disseminentque, pro sua facultate, libros sanam doctrinam docentes, pietatem foventes, et præsertim eos qui præ se ferunt Episcoporum approbationem.

XV.

Caveant sacerdotes ne minus de sua quam de aliorum salute solliciti, venenum quod a fidelibus auferunt, ipsi hauriant; meminerint igitur sibi esse prohibitum seu legere libros et diaria contra fidem vel bonos mores notoriescripta, seu ea domi retinere; quod in scandalum vergeret fidelium et ipsius sacerdotis damnum.

CAPUT IV.

DE LIBRIS AB EPISCOPO APPROBANDIS.

Cum sit Episcoporum invigilare super ea omnia quæ ad fidem edocendam, mores componendos et cultum

exercendum attinet, hæc decernit Auscitana Synodus.

XVI.

Omnibus prohibet, secundum mentem Concilii Tridentini, ne deinceps typis demandent sacros libros aut eorum interpretationem, divinorum dogmatum expositionem, Catechismum, orationum formulas, cantica spiritualia, libros ad religiosam in scholis instructionem, nisi prævia Ordinarii approbatione quæ scripto et gratis detur.

XVII.

Hæc autem approbatio prudenter concedetur post maturum examen, et perpensis talium scriptorum utilitate et opportunitate. Ideo, in qualibet provinciæ Diœcesi statuatur, si jam non existat, concilium seu congregatio virorum doctrina, pietate et prudentia insignium, quorum erit manuscripta ipsis ab Episcopo delata examinare et ea cum adnotamentis ad curiam Episcopalem remittere.

CAPUT V.

DE HIS QUÆ OBSERVARE DEBENT SCRIPTORES CATHOLICI, UBI
DE RELIGIONE TRACTARE VOLUNT.

XVIII.

Ne scriptores catholici in periculum incidant perperam tractandi quæstiones ad religionem attinentes, et ad coercendam effrenatam licentiam quodlibet loquendi et scribendi, eos admonet Auscitana Synodus ut semper et in omnibus sequantur doctrinam a Conciliis vel a Romano Pontifice definitam, vel a Sanctis Patribus traditam.

XIX.

Pios usus in Ecclesia receptos vituperare non audeant, audiantque divum Augustinum dicentem : *sed Ecclesia Dei, inter multam paleam, multaque zizania constituta, multa tolerat, et tamen quæ sunt contra fidem, vel bonam vitam non approbat, nec tacet, nec facit* (1).

XX.

Si forte aliquis aliorum opinionibus non assentiatur, eas non impugnet sermone duro, et notam inurere caveat, quandiu de iis non judicavit Ecclesia. Eximia præsertim utantur reverentia erga Præsules et eorum sententias.

CAPUT VI.

DE EMITTENDA FIDEI PROFESSIONE.

Juxta decretum Concilii Tridentini : « Provisi de Beneficii quibuscumque curam animarum habentibus »
» teneantur... in manibus ipsius Episcopi vel, eo impedito, coram generali ejus vicario, seu officiali orthodoxæ suæ fidei publicam facere professionem et in »
» Romanæ Ecclesiæ obedientia se permansuros spondeant ac jurent (2) ».

Auctoritate et exemplo hujus sacrosancti Concilii, hæc statuit Auscitana Synodus :

XXI.

Quilibet Sacerdos aliquam dignitatem in Ecclesia

(1) Epist. 55, n° 35, ad Januarium.

(2) Concil. Trid., sess. 24, decret. de reform., c. 12.

obtinens vel officium quoddam aut munus, cui animarum cura aut verbi divini prædicatio annectitur, fidei professionem emittat juxta formulam a Pio Papa IV datam; alioquin effectum careat ejus titulus donec huic obligationi satisfecerit.

XXII.

Ad hanc fidei professionem emittendam teneantur :
 1° Qui ad canonicatus, dignitates, personatus in capitulis cathedralibus promoventur; et hi quidem non solum coram Episcopo, sed et in Capitulo hanc professionem faciant; 2° omnes parochi, sive titulum perpetuum habeant, sive revocabilem; qui omnes in manibus Decani vel alterius ab Episcopo delegati professionem fidei emittent in ipsorum Ecclesiis, quando in munere constituentur; 3° theologiæ professores, Scripturæ Sacræ et Sacrorum Canonum lectores, et quicumque in majoribus seminariis clericorum educationi collaborant; 4° Verbi divini præcones, quales missionarii et alii qui prædicationi præcipuam operam dant.

TITULUS SECUNDUS.

DE HIERARCHIA ECCLESIASTICA.

CAPUT PRIMUM.

DE SUMMO PONTIFICE.

Christus suam in terris Ecclesiam constituens usque ad consummationem seculi permansuram, et portis inferi omnino invincibilem, Petrum, Principem apostolorum, fundamentum posuit (1). Ille agnorum simul et ovium pastor (2), claves regni cœlorum accepit cum plena potestate ligandi et solvendi super terram (3). Ipse contra quaslibet Satanae machinationes factus est fratrum confirmator in fide indefectibilis (4), in quo firmum voluit Christus constrictumque teneri unitatis vinculum, quo Ecclesia per universum mundum propaganda, ex membris quantumcumque dissitis, mutua omnium in uno capite consociatione in unam corporis compagem coalesceret (5).

Mirabilem illam constitutionem omnibus retro seculis toties et tam unanimi Patrum et Conciliorum concentu celebratam summo cordis affectu suscipimus et veneramur. Profitemur quod hodie, sicut olim et in futurum,

(1) Matth. 16. 18.

(2) Joann. 21. 17.

(3) Matth. 16. 19.

(4) Luc. 22. 32.

(5) Brev. *super soliditate*, Pii VI, contin. Bullar., tom. VII, p. 671, § 1.

Petrus velut in propria sede vivit et præsides (1), nempe in Romano Pontifice qui, juxta fidem in Concilio Florentino definitam, in universum orbem tenet primatum, successor est B. Petri, Principis apostolorum, verus Christi vicarius, totius est Ecclesiae caput, omnium christianorum pater et doctor, et cui in beato Petro pascendi, regendi ac gubernandi universalem Ecclesiam a Domino Nostro Jesu Christo plena potestas tradita fuit (2). Quapropter :

XXIII.

Damnamus eos omnes qui Sedi Apostolicæ non consentientes, ab ejus et ideo totius Ecclesiae communione se sequestrant (3); qui extra hanc domum agnum comedit profanus est, et qui non colligit cum Petro spargit (4).

XXIV.

Damnamus eos qui, solum nomine, Pontificis primatum retinentes, hunc ut merum unitatis symbolum habent, non autem ut verum munus et officium divinitus collatum pascendi universalem Ecclesiam, quasi cæteris Episcopis honoris tantum gradu non autem supremæ potestatis amplitudine antecellat (5).

XXV.

Damnamus eos qui apostolicum primatum non ab ipso Christo immediate institutum dicunt, sed a com-

(1) Petr. Chrysol. Epist. ad Euthy.

(2) Concil. Flor. Decret. unionis.

(3) Formula Hormisdæ. Labb. Epist. 51, tom. 4, col. 1501.

(4) S. Hyeron. ad Damasum.

(5) Breve *super soliditate*. § 4.

munitate fidelium, quippe quæ, democratico more, regiminis sui formam instituere potuerit (1).

XXVI.

Non minus ecclesiasticæ libertatis quam justitiæ hostes reputamus eos qui, inquieto nostro tempore, dictis, vel scriptis, vel etiam actibus Romanum Pontificem sua temporali potestate et independentia spoliare nituntur, quam, providente Domino, ad expeditiorem rei christianæ gubernationem antiquitus jure optimo possidet.

XXVII.

Sacerdotes enixe hortamur in Domino ut populos sibi commissos, depulsis omnibus hæreticalibus diceriis, sanam de auctoritate Pontificia doctrinam doceant. Memores verbi S. Ambrosii, *ubi Petrus, ibi Ecclesia*, semper et in omnibus nobiscum immotæ Apostolicæ Sedi corde et ore adhæreant, confidentes quod sicut ductore Petro præteritas Ecclesiae nostræ tempestates salvi evasimus, ita in soliditate Petræ firmati, contra quaslibet futuras diaboli fraudes subsistemus invicti.

CAPUT II.

DE EPISCOPIS.

Cum, hisce luctuosis temporibus nostris, audaces quidam Ecclesiae hostes appareant qui et dignitatem Episcoporum et ipsorum potestatem aggredi conantur, in memoriam revocanda censet Auscitana Synodus quæ

(1) Bulla *auctorem fidei*, Cont. Bullar., tom. IX, pag. 398, prop. III.

a Concilio Tridentino ea de re præclare declarata sunt.
 « Si quis omnes christianos promiscue Novi Testamenti
 » sacerdotes esse, aut omnes pari inter se potestate spi-
 » rituali præditos affirmet, nihil aliud facere videtur
 » quam ecclesiasticam hierarchiam, quæ est ut cas-
 » trorum acies ordinata, confundere : perinde ac si,
 » contra Beati Pauli doctrinam, omnes Apostoli, omnes
 » Prophetæ, omnes Evangelistæ, omnes Pastores, omnes
 » sint Doctores. Proinde sancta Synodus declarat, præter
 » cæteros Ecclesiasticos gradus, Episcopos qui in Apos-
 » tolorum locum successerunt, ad hunc hierarchicum
 » ordinem præcipue pertinere, et positos, sicut idem
 » Apostolus ait, a Spiritu Sancto, regere Ecclesiam Dei;
 » eosque Presbyteris superiores esse, ac sacramentum
 » confirmationis conferre, ministros Ecclesiæ ordinare;
 » atque alia pleraque peragere ipsos posse, quarum
 » functionum potestatem reliqui inferioris ordinis nul-
 » lam habent (1).»

XXVIII.

Credimus, cum Concilio Tridentino, eos qui auctori-
 tate Romani Pontificis instituuntur esse legitimos et
 vere Episcopos; eos vero qui tantummodo a populo aut
 seculari potestate vocarentur et instituerentur, et qui ea
 munera (quod Deus avertat!) propria temeritate sibi
 sumerent, non habendos esse Ecclesiæ ministros, sed
 fures per ostium non ingressos (2).

XXIX.

Episcopis igitur tanquam sibi præpositis subiaceant

(1) Concil. Trid. sess. 23, de ord., cap. 4.

(2) Conc. Trid. sess. 23, de ord., c. 4.

sacerdotes, eos ut patres diligant, honore et reverentia
 prosequantur.

XXX.

Verum quo sublimior Episcoporum dignitas, eo ma-
 jora illis incumbunt officia quæ assidue meditari debent
 ut munere suo digne fungantur. Ante omnia necesse
 est ut se exhibeant sectatores bonorum operum, sicque
 omnes mores suos componant ut reliqui ab eis virtutum
 exempla sumere possint. Oportet enim Episcopum irre-
 prehensibilem esse. «Intelligent, inquit Tridentina Sy-
 » nodus, se non ad propria commoda, non ad divitias
 » aut luxum, sed ad labores et sollicitudines, pro Dei
 » gloria vocatos esse (1).»

XXXI.

Non satis est Episcopos in sancta conversatione vitam
 degere, nisi pariter gregi sibi credito attendant, ejusque
 moribus informandis prudenter invigilent. Satagere
 debent ut fideles in integritate fidei erudiantur, sacra-
 menta rite administrentur, tollantur abusus et superser-
 titiones, divinusque cultus pie sancteque celebretur, et
 maxime, ut clerici honestate et sanctitate vitæ præful-
 geant. Arguant, obsecrent, increpent in omni patientia et
 doctrina, atque adhibentes cum mansuetudine rigorem,
 delinquentes ad pœnitentiæ fruges adducant, arceant
 cæteros a vitiis, omnesque Christo lucrifaciant (2).

XXXII.

Cum autem pastorem vigilantiam exercere nequeant

(1) Conc. Trid. sess. 25, de reform., c. 1.

(2) Conc. Trid. sess. 13, de reform., c. 1.

Episcopi, si oves suas deserant, memores sint sibi strictam a sacris canonibus et præsertim a Concilio Tridentino imponi obligationem in suis Ecclesiis residendi.

XXXIII.

Habeant Episcopi ut præcipuum munus, populum sibi commissum prædicatione divina pascere, illudque frequenter exercere conentur, sive per se ipsos, sive per viros idoneos ad hujusmodi munus salubriter exequendum. Invigilent ne Parochi in suis Ecclesiis sancti Evangelii prædicationem negligant, et si impediti fuerint, eis deputent adjutores, ubi expedire censebunt(1).

XXXIV.

Juxta Patrum Tridentinorum præscriptionem, tenentur Episcopi propriæ diœcesis, per seipsos aut per Vicarium generalem, notabilem partem quotannis visitare, ita ut paucis annis tota compleatur visitatio.

In hujusmodi visitatione, sopita vivificabitur fides, corrigentur pravi mores, ad religionem, pacem innocentiamque inducetur populus christianus, atque cætera constituentur quæ prudentia Ecclesiarumque utilitas postulare videbuntur.

XXXV.

Episcopis principali curæ erit Ecclesiis præficere pastores scientia competenti et virtutibus pollentes, qui populum Dei sanctis exhortationibus et exemplo perfecto pascant. Et cum satius sit paucos sed idoneos habere sacerdotes, quam multos, sed pravos aut incapaces,

(1) Conc. Trid. sess. 24, de reform., c. 4.

caveant ne sacris initientur ordinibus nisi illi qui mature examinati fuerint et quorum vita probata.

XXXVI.

Omnibus compertum est nihil magis ad religionem et societatem proficere quam recta juventutis educatio. Curabunt Episcopi, quantum fieri poterit, ut scholæ dirigantur a probis magistris qui juvenum animos sanis imbuant doctrinis et salutaribus informant disciplinis.

Cunctos denique zelo pastoralis amplectentes, accendant caritatem qua adjuti pauperes levamen, mœsti solatium, orphani perflugium inveniant et ad bona cœlestia capessenda erigantur.

CAPUT III.

DE METROPOLITANO.

Ad corroborandam disciplinam et ad servandam regiminis unitatem, in unaquaque provincia ecclesiastica constituitur Metropolitanus qui cæteros Episcopos dignitate et prærogativis superet, ideoque pallio insignitur. Semper in Ecclesia catholica ut saluberrima habita fuit hæc Metropolitana præeminentia, quam agnoscit veneraturque Auscitana Synodus et inter alia ejus jura hæc præcipue juxta sacros canones profitetur.

XXXVII.

Jure potitur Archiepiscopus in suffraganeorum Diœcesibus crucem ante se facere deferri, in Pontificalibus celebrandi, populo benedicendi. Ad eum deferri possunt per appellationem causæ ab Episcopis judicatæ et summo

Pontifici non reservatæ. Ejus est convocare Concilium provinciale quo convenire debent suffraganei non impediti, eique præesse. Sede suffraganea vacante, ad eum devolvitur facultas Vicarium nominandi, si Capitulum, infra octo dies, eligere neglexerit; et si necessitas occurreret, juxta Synodum Tridentinam, provinciæ Diœceses, causa tamen prius in Concilio provinciali cognita et probata, visitare posset.

XXXVIII.

Suffraganei Metropolitano adhæreant ut, unanimes, id ipsum sentientes, consummati in unum Jesum Christum, pastorum Principem glorificent, Ecclesiamque ejus dilectam sponsam, fortes in fide, sicut acies castrorum ordinata lætificent ac tueantur.

CAPUT IV.

DE CONCILIO PROVINCIALI ET DE SYNODO DIOECESANA.

XXXIX.

Cum ad bonum Ecclesiarum regimen, ad sacerdotalis militiæ robur, ad disciplinæ vigorem, ad unitatis vinculum arctius constringendum multum conferant Concilia provincialia, veterum Patrum exemplis et Concilii Tridentini præscriptis fideliter insistendum esse censemus circa venerabilium hujusmodi cœtuum celebrationem.

Quamobrem, dum tot foris pugnæ, si qua intus, concedente Domino, pax est, ad majorem Dei gloriam et Ecclesiarum nostrarum utilitatem Concilii provincialis

celebrationem tamdiu interruptam renovare intendimus. Decernimus ergo ut singulis trienniis, prout a jure statutum est, fiat indictio provincialis Synodi, nisi inopportunum visum fuerit.

XL.

Synodus diœcesana celebrabitur intra annum qui impetratam Romæ Concilii nostri approbationem proxime subsequetur. Ad hanc invitantur Canonici cathedralis Ecclesiæ; vocati autem accedent: 1° Parochi titulum perpetuum habentes; 2° ex aliis autem Parochis et Presbyteris, ii qui nominatim fuerint ab Episcopo designati. Hi omnes consultiva voce gaudeant super ea quæ in congregationibus discutienda proposuerit Episcopus, salvo ampliori jure Capituli in iis quæ specialiter sunt a jure determinata.

In actionibus synodalibus meminerint Parochi et Sacerdotes abusuum reformationem et Ecclesiasticam disciplinam ab Episcopo et Parochis æqualiter non pendere aut stabiliri debere. Meminerint se non esse jure proprio cum Episcopo judices, et decreta a legitimis superioribus lata non indigere ulla recognitione aut approbatione Synodi Diœcesanæ juxta dogmaticum decretum a Pio Papa VI latum adversus Synodum Pistoriensem.

CAPUT V.

DE CAPITULIS.

Capituli, quod ex institutione venerabili et antiqua in singulis Ecclesiis Cathedralibus, quasi illarum Senatus ponitur, eximia sunt munera, honorabiles prærogativæ

et sancta quæ ipsi incumbunt officia. Primum post Episcopum locum tenet. Ad Synodos invitatur; ad provincialia concilia vocatur et per delegatos suos in illis repræsentatur. Sede vacante, tota spiritualis Jurisdictio ad regendam Diocesim necessaria ad Capitulum devolvitur, quam Vicario seu Vicariis a se electis transmittit. Prælato Pontificalia exercenti assistunt Canonici et ipsi inserviunt. In casibus a jure determinatis, Capituli consilium vel consensum Episcopus exquiret. Ad laudes divinæ majestatis quotidie decantandas deputantur, Apocalypsis senioribus comparati, qui, coram Agno, immortalis Domino canticum jubillant.

XLI.

Episcopo suo arctiori caritatis vere filialis vinculo devincti maneant Canonici. Ipsum summa veneratione et prompto obsequio prosequantur, circa illius gesta et præscriptiones reverentiæ exemplum omnibus præbentes.

XLII.

Concordiam et mutuam in Domino dilectionem servare curabunt; unanimes eandem caritatem habentes, honore sese invicem prævenientes; quibus applicari valeat illud fidelium primævæ Ecclesiæ elogium: *multitudinis credentium erat cor unum et anima una.*

XLIII.

« Obtinentibus in cathedralibus..... dignitates, canonicatus...., non liceat vigore cujuslibet statuti, aut consuetudinis, ultra tres menses, ab eisdem Ecclesiis quolibet anno abesse: salvis nihilominus earum

» Ecclesiarum constitutionibus, quæ longius servitii tempus requirunt (1).»

Menses autem illi ita numerandi sunt, ut diebus absentiae, licet non continuis, coalescant. Excipiuntur casus a jure statuti.

XLIV.

Hora competenti a statutis vel ab Episcopo præscripta, ad Ecclesiam conveniant, ibique horas Canonicas persolvant attente, graviter, reverenter ac devote, cum choro psallente psallentes, cum eo canente cantantes, non autem privatim aliam officii divini partem, vel preces devotas recitantes.

XLV.

Missæ conventuali quotidie interesse pariter tenentur, quam hebdomadarius celebrare debet pro fundatoribus et benefactoribus, singulis etiam diebus, nisi legitima obtenta fuerit dispensatio.

Pœnitentiarius et theologus munia sua adimpleant.

XLVI.

Quo majorem Canonici inter fratres adepti sunt gradum eo majores esse debent in eis virtutum clericalium splendor, pietas, zelus, humilitas, sacrarum litterarum cultura, disciplinæ ecclesiasticæ juxta sanctos Canones observantia; in choro præsertim modestia et gravitas simul ac sacrarum rituum accurata praxis, ita ut, non solum forma gregis seu fidelium, sed etiam

(1) Concil. Trid., sess. 24, de reform., c. 12.

totius Diœcesis Sacerdotum exemplum dici mereantur et esse.

XLVII.

Sede vacante, sive per obitum Episcopi, sive per aliam legitimam causam, jurisdictionem ordinariam Capitulo devolutam collective exercere non possunt Canonici, sed intra octo dierum spatium unum vel, ut mos est in Gallia, plures instituunt Vicarios quibus integram potestatem, nulla sibi parte retenta, committunt, eamque irrevocabilem, nisi justa de causa a Sancta Sede approbata.

Quam quidem potestatem nonnisi ad normam et intra limites juris canonici exercere debent Vicarii capitulares.

XLVIII.

Post hujusce Synodi decretorum canonicam promulgationem, curabit quisque Ordinarius ut suæ Cathedralis Capituli statuta, si opus fuerit, revisantur vel condantur ab ipso Capitulo postea ab Episcopo probanda, juxta SS. Canones et Apostolica rescripta.

CAPUT VI.

DE PAROCHIS.

Apud nos, in præsentî rerum statu, inter animarum rectores, alii, parochiis titularibus præpositi, titulum perpetuum habent et Parochi titulares dicuntur; alii autem qui Ecclesias vulgo *succursales* dictas regunt, habent titulum ad nutum Ordinarii revocabilem; omnes

vero eadem fruuntur potestate ad gubernandas suas Ecclesias, eisdemque tenentur obligationibus.

Formidandum certe æque ac utilissimum Parochorum munus, cum ab eo summopere pendeat salus animarum et de illis quoque dici possit, quod inter populos pro Christo legatione funguntur.

XLIX.

Meminerint Parochi magna suis juribus annecti officia, audiantque monita concilii Tridentini: « Præcepto » divino mandatum est omnibus quibus animarum cura » commissa est, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, verbique divini prædicatione, sacramentorum administratione, ac bonorum omnium » operum exemplo pascere, pauperum aliarumque miserabilium personarum curam paternam gerere, et in » cætera munia pastoralia incumbere (1). »

Hæc assidue cogitent Parochi, ne muneri suo desint, neque Spiritus Sancti adversus eos qui faciunt opus Dei negligenter maledictionem incurrant, sed potius mereantur ut de illis dicatur: *Qui bene præsunt Presbyteri, duplici honore digni habeantur* (2).

L.

Absit a Parochis ut cessent orare pro populis sibi commissis; inter se fraternitatis caritate uniantur; idem sentiant, Vicarios suos ut fratres diligant; eis invigilent et quæ experientia didicerunt, eis commendent ut et ipsi valeant alios docere et regere in via bona et recta.

(1) Concil. Trid. sess. 23, de reform., c. 1.

(2) I ad Tim. 5. 17.

Cum autem ad hunc finem assequendum multum conferat cohabitatio Parochi et Vicarii, enixe hortamur in Domino Parochos omnes ut Vicarios in domum presbyteralem recipiant : imo et ita fieri præcipimus, nisi in casibus particularibus et attentis quibusdam circumstantiis aliter judicaverit Episcopus.

LI.

In quolibet diœcesis districtu (*canton*) instituetur decanus cujus munus erit, nomine et auctoritate Episcopi, disciplinæ vitæque sacerdotum invigilare, eos paterne de defectibus monere, pacem unitatemque inter eos fovere, Parochos in possessionem mittere, nisi alius ab Episcopo designetur, ipsos ad collationes ecclesiasticas convocare, eisque præesse, sacraque olea solemniter distribuere. Ordinarium de abusibus in regionem invectis certiorabit, ægrotantes sacerdotes sedulo visitabit, curans ut eis sacramenta ministrantur, et mortui decentem recipiant sepulturam. Defuncto Parocho, ne res Ecclesiæ dissipentur, eas accurate recensebit una cum matriculariis, gallice *marguilliers*.

LII.

Improbat Synodus eos qui *succursalistarum* amovibilitatem tanquam illegitimam vituperant; declaratque eam ordinationi divinæ non adversari nec a sancta Ecclesia reprobari; imo hanc disciplinam esse servandam, ex declaratione summi Pontificis Gregorii XVI, donec Apostolica Sedes aliter statuerit.

CAPUT VII.

DE VICARIIS PAROCHIALIBUS ET CAPELLANIS.

Vicarii ad Parochos deputantur ab Episcopo, ut eis in sacris functionibus auxilium præsent; delegatam obtinent jurisdictionem.

LIII.

Parochos existiment Vicarii tanquam a Deo sibi præpositos, caritate, honore et reverentia prævenientes eos, et omni modo, sermone et exemplo, fidelium venerationi commendantes. Nil Deo gratius et Religioni utilius.

LIV.

Meminerint se esse tantum Parochorum adjuutores, in partem ministerii, non muneris pastoralis, deputatos, omnique reprehensione dignos si, indecore elati, debitum Parochis non præstant obsequium, ipsis molestiam magis quam levamen afferentes. Caveant igitur ne quidquam alicujus momenti, ad Parochiæ directionem, sine eorum consensu aggrediantur, sed unanimiter ad procurandam salutem animarum collaborent, in omnibus se præbeant ad obediendum paratos, modestos, non tanquam præceptores (quod juniorem Sacerdotem summpere dedecet), sed sicut dociles discipulos, ut eorum experientiæ consiliis informentur et ab eis discant artem artium, regimen animarum. Sit Parochi Vicarii que unio caritatis christianæ exemplar, ut sic agentes opus evangelistæ faciant, ministerium suum impleant, reportentque immarcessibilem gloriæ coronam.

LV.

Capellani hospitiorum, collegiorum, conventuum et aliarum communitatum specialem accipiunt jurisdictionem ab Episcopo, cujus est eorum facultates determinare atque invigilare ne præscriptos limites prætergrediantur.

CAPUT VIII.

DE PRESBYTERIS INFIRMIS ET SENIO CONFECTIS.

LVI.

Quando Presbyteri ita infirmitate detinentur, vel senio conficiuntur ut munia sua decenter implere non valeant, non seipsos decipiant, sed timeant quasi rationem pro animabus sibi creditis reddituri. Tunc ergo suam impotentiam populique necessitatem Ordinario aperiant; assignata prius congruenti retributione, Vicarium idoneum postulent. Quod si, omnibus coram Domino perpensis, munus suum abdicent, de illis paternam curam geret Episcopus. Quid enim Episcopo sanctius, quid Christo acceptabilius, quam eis opitulari qui de Religione bene meriti sunt, et omnia seque pro animabus fidelium impenderunt?

CAPUT IX.

DE MONIALIBUS ET PIIS CONGREGATIONIBUS PUELLARUM.

Cœtus Virginum quæ, spreto mundo, viam evangelicæ perfectionis ingrediuntur, sive contemplativam

vitam degant, sive in nosocomiis orphanorum, ægrotorum et pauperum curam gerant, sive tandem erudiendis puellis operam dent, tum in domibus clausura canonica obsignatis, tum in scholis urbium vel pagorum illis commissis, magna Episcoporum sollicitudine digni sunt.

LVII.

Nulla in Provincia Auscitana instituatur nova puellarum congregatio sine expressa Ordinarii approbatione. Nulla etiam nova domus erigi debet inconsulto Episcopo, cujus est de talis erectionis utilitate sicut et de loci et temporis opportunitate judicare.

LVIII.

Cuilibet monasterio, præter capellanum missæ et officiiis divinis celebrandis et confessionibus audiendis deputatum, præficiatur, nisi talem curam sibi reservandam judicaverit Episcopus, superior, vicarius generalis vel alius sacerdos, ab Episcopo specialiter institutus, pietate, zelo, ætatis maturitate necnon rerum spiritualium scientia insignis, qui domum in spiritualibus et temporalibus secundum uniuscujusque instituti regulas regat et gubernet.

LIX.

Juxta Concilii Tridentini præscriptum, bis aut ter in anno confessarius extraordinarius ad quamlibet domum monialium in claustro viventium deputetur. Idem statuimus de qualibet alia congregatione canonice approbata. Huic autem confessario singulæ humiliter et pie se sistant etiam novitiæ, vel ut peccata confiteantur, vel

religiosa monita ab ipso petituræ et reverenter accepturæ.

LX.

Nulla monialis habitum religiosum suscipiet nec postea ad professionem admittetur, quin antea Ordinarius per se vel per sacerdotem deputatum diligenter illius mentem et vocationem exploraverit et ipsi constet de dotibus juxta ordinis vel congregationis regulas in ipsa requisitis. Quod autem ut maturius fiat, ante mensem Episcopum monebit domus illius præfecta.

LXI.

Quoniam bonorum temporalium usus inutilis aut irregularis multum disciplinæ religiosæ noceret, vel etiam monasterii ruinam induceret, sciant moniales, acquisitiones, alienationes aliosque contractus, nomine monasteriorum seu communitatum, sibi non licere nisi consulto et annuente Episcopo, servatis SS. Canonum præscriptionibus. Curabit insuper Episcopus ut quotannis, vel sibi, vel alii legitimo superiori, bonorum temporalium ratio reddatur a præfecta vel ab iis qui hæc bona administrant (1).

LXII.

Sanctitati vocationis suæ diligenter attendant Sanctimoniales et ad perfectionem quam profitentur pro viribus attingere indesinenter studeant: paupertatis, castitatis et obedientiæ vota adamussim implere conentur. A mundo et ejus colloquiis non corpore tantum, sed spi-

(1) Concil. Trid. sess. 22, de reform. cap. 9.

ritu alienæ remaneant. Multum et sæpe cum Deo; parum, raro et discrete cum secularibus ad clathros accedentibus colloquantur. Seculares magistros pro alumnis non nisi annuente Episcopo etiam in exteriori clathrati loci parte (*parloir*) adsciscant, diariorum lectiones arceant, curis nec negotiis secularibus se implicent. Hora vespertina ab Episcopo determinata, monasteriorum oratoria et alia loca ab exteris frequentata ocludantur. Cum non sint de mundo, mundum neque ea quæ de mundo sunt diligant. — Meminerint moniales puellis educandis præpositæ deviam fore omnino alumnarum institutionem si, humanis tantum disciplinis intentæ, minime de iis informandis curarent ad rectam domus gubernationem et rei familiaris curam quæ matrifamilias præcipue incumbit.

LXIII.

Ad fovendam vel renovandam disciplinam regularem in domibus religiosis, Concilii Tridentini decretis inhærentes, eas accurate visitabunt Episcopi. In qua visitatione per se aut per idoneum delegatum facta, sedulo inquirant de regularum observatione, necnon de necessitatibus quibuscumque singularum monialium quæ in illa domo vitam degunt.

LXIV.

Sanctimoniales, quæ juxta instituti sui regulas clausuræ subjiciuntur, eam stricte observent. Nemini illarum liceat post professionem exire e monasterio, etiam ad breve tempus, quocumque prætextu, nisi ex aliqua legitima causa ab Episcopo approbanda.

Insuper, nemini liceat, cujuscumque generis aut conditionis, sexus vel ætatis fuerit, sine Episcopi licentia in scriptis obtenta, ingredi intra septa monasterii, quod, ad mentem Concilii Tridentini, sub excommunicationis pœna vetat Auscitana Synodus.

Dabit autem Episcopus licentiam in casibus necessariis, habita ratione cujuscumque instituti.

TITULUS TERTIUS.

DE CULTU DIVINO.

CAPUT PRIMUM.

DE SACRAMENTIS.

Nihil certe in Ecclesia sanctius est et pretiosius quam legis novæ Sacramenta, per quæ omnis vera justitia vel incipit, vel cœpta augetur, vel recuperatur amissa (1). Hic vere fontes Salvatoris (2), unde indesinenter manant aquæ salientes in vitam æternam (3). Quanta igitur veneratione ad tantum Ministerium accedere debeant Sacerdotes ex hoc intelligant quod sint vocati Ministri Christi et dispensatores mysteriorum Dei (4).

LXV.

Munus Parochi est animarum sibi commissarum curam gerere. Nullus ergo Sacerdos extra necessitatem Sacramenta conferat absque expresso aut rationabiliter præsumpto Parochi consensu vel Ordinarii licentia. Pœnitentiam administrare vel ad Matrimonii celebrationem procedere sine legitima potestate non præsumat,

(1) Concil. Trid. Sess. 7. Decret. de Sacram.

(2) Isai. xii. 3.

(3) Joan. iv. 14.

(4) 1 Cor. 4. 1.

vel potestatis limites prætergredi, qua deficiente invalida forent hæc Sacramenta; ipse autem Sacerdos pœnas a jure statutas incurreret (1).

LXVI.

Nullus peccati mortalis conscius Sacramenta dispenset, quin prius cor suum a labe peccati emundaverit. Curent igitur Sacerdotes immaculatam servare conscientiam ne, aliis vitam dantes, ipsi sibi damnationem acquirant. Eximia pietate angelicum munus illud obeant qua et ministri coram Deo proficiant et suscipientes fructus percipiant uberiores.

LXVII.

Meminerint Sacramentorum ministri solam Ecclesiam habere potestatem in Sacramentorum dispensatione, ipsique soli jus competere ea statuendi et mutandi, salva tamen eorum substantia, quæ suscipientium utilitati et Sacramentorum venerationi magis expedire judicaverit. Ideirco receptos et approbatos Ecclesiæ catholicæ ritus in solemnibus Sacramentorum administratione adhiberi consuetos nec omittant, nec in alios mutant (2).

LXVIII.

Curam omnem adhibebit Parochus ut fideles cum debitibus dispositionibus Sacramenta recipiant. Si autem (quod Deus avertat!) peccatorem indignum accedere contingat, has regulas dudum in Ecclesia probatas sequendas esse duximus.

(1) Concil. Trid., sess. 24, de ref. matrim. cap. 1.

(2) Concil. Trid., sess. 21, de comm. cap. 2.—Sess. 7, de Sacram. in genere can. 13.

LXIX.

Peccatori cuilibet, cujus aliter quam per Sacramentalem confessionem certo constat præsens indignitas, occulte petenti Sacramenta denegari debent, dicente Domino: *Nolite dare sanctum canibus* (1).

Peccator occultus publice petens non arceatur, exemplo Christi qui proditorem Judam non repulit.

LXX.

Peccatoribus publicis quorum indignitas ita notoria est ut nulla tergiversatione celari queat, etiam publice deneganda sunt Sacramenta, nisi præcesserint sufficientia pœnitentiæ signa, scandali reparatio, vel conveniens retractatio et, si opus fuerit, Ecclesiæ fuerint reconciliati. Hanc autem regulam prudenter et discrete in praxi sequendam esse noverint Sacramentorum ministri, nec nisi perpensis variis circumstantiis et suscipiendi Sacramenti natura esse applicandam. Sæpe enim ipsa Sacramenti receptione sufficiens præbetur scandali reparatio. In casibus difficilioribus, si per tempus liceat, consulatur Ordinarius.

§ 4. — DE BAPTISMO.

LXXI.

Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei (2). Hinc quanta sollicitudine caveri debet ne quis e vita exeat, non suscepto

(1) Matth. vii. 6.

(2) Joann. iii. 5.

salutifero baptismo. Cum autem in primo vitæ limine mors plerumque immineat, decernit hæc Synodus recens natos quamprimum esse baptizandos, nec a peccato immunes fore qui puerorum baptisma sub quolibet prætextu tardius differunt (1).

Parochi adhortentur parentes ut huic obligationi diligenter satisfaciant. Omnes doceant, sed præsertim obstetrices, baptismi necessitatem modumque hunc in necessitate conferendi.

LXXII.

Nullus laicus, imo nec clericus alius quam sacerdos, absque necessitate baptizare præsumat. Sacerdotibus sub pœna suspensionis ipso facto incurrendæ prohibemus ne extra mortis periculum vel Ordinarii licentiam, 1° domi aut extra parochialem ecclesiam baptismum conferant, 2° cœremonias a sacramenti substantia sejungant. Enixe hortatur Synodus provinciæ Episcopus ut rarissime et non nisi gravissimis de causis hujusmodi facultatem concedant.

LXXIII.

Sub irregularitatis pœna prohibet Ecclesia ne iteretur baptismus: cum autem salus hominis periclitari non debeat, quotiescumque dubia erit sive collatio sive validitas sacramenti, sub expressa conditione *si non es baptizatus* conferatur baptismus. Hinc sub conditione baptizandi sunt infantes etiam cum scheda testimoniali expositi, vel a vagis derelicti: item qui a laïcis domi,

(1) Catech. Conc. Trid., part. 2, n° 34. — Concil. Mediol. 1, part. 2 de Bapt. — Eugen. IV. constit. *Cantate Domino*, anno 1441, n° 13 — Rituale Rom.

vel a protestantibus fuerint baptizati; nisi re in singulis casibus mature perpensa de validitate Sacramenti certo constet.

LXXIV.

Cum Patrini, qui, ex veteri Ecclesiæ more, in solemnibus Baptismo adhiberi solent, fidei et vitæ christianæ pro baptizato sponsores existant, non omnes indiscriminatum ad tantum munus sunt admittendi. Arceantur rationis expertes, infideles, hæretici notorii, excommunicati denunciati, concubinarij publici, quicumque civili tantum juncti fœdere cohabitant et matrimonium in facie Ecclesiæ inire renuunt, tandem peccatores notorii omnes quibus sacramenta publice denegantur.

Parentes prudenter moneant Parochi ne patrilinos tales designent qui postea forent ægre repellendi.

LXXV.

Meminerint Monachi et moniales sibi sacris canonicis esse vetitum ne quemquam e sacro fonte suscipiant. Quam prohibitionem extendi volumus ad omnes clericos in sacris constitutos necnon ad eos omnes utriusque sexus fideles qui, renuntiantes seculo, vota emiserunt in aliqua congregatione vel a summo Pontifice vel ab Episcopo approbata.

LXXVI.

Mandamus sacerdotibus ad quos spectat hujus sacramenti dispensatio, ut librum seu regesta habeant parochialia in quibus ad futuram memoriam singula baptizata ex ordine recenseant cum baptizati, ejus parentum

et susceptorum nominibus. Horum authenticum exemplar quotannis ad archiva Episcopalia transmittant. Si quis in aliena parochia, cum proprii sacerdotis vel Ordinarium licentia, baptizatus fuerit, in libro suae parochiae inscribatur.

§ 2. — DE CONFIRMATIONE.

Charismata Baptismi per quem filii Dei nominamur et sumus perficiuntur confirmatione, qua tanquam Christi milites ad fidei professionem et ad superandas diaboli, carnis et mundi tentationes, accepto cum plenitudine caelestium donorum Spiritu Sancto, roboramur.

LXXVII.

Juxta praesentem provinciae nostrae disciplinam, ad hoc sacramentum non admittuntur ii qui rationis usum non sunt adepti et doctrinae christianae rudimenta non sunt edocti. Imo, juxta eandem disciplinam, et quo melius confirmati memoriam et fructus Confirmationis conservent, statuimus eos solummodo ordinarie praesentandos esse ad hanc sacram unctionem qui corporis Christi facti sunt participes, nisi aliter temporis rerumque adjuncta suaserint.

LXXVIII.

Parochi in confirmandorum praeparationem sedulam navent operam : docentes eos naturam et efficaciam hujus sacramenti, necnon maximam ejus utilitatem praesertim infelici nostro tempore, quo fides et mores tot et tantis circumveniuntur periculis. Curent ut omnes

tantum Dei donum appetant et cum debita cordis munditiae suscipiant et nullus nisi praemissa sacramentali confessione accedat (1).

LXXIX.

Nemo admittatur qui Parochi aut Confessarii schedula non fuerit munitus : neque accedant illi qui de aliena sunt Diocesi, nisi de licentia expressa vel rationabiliter praesumpta proprii Episcopi. Moneantur omnes confirmandi ut ad primam manuum impositionem sint praesentes nec discedant nisi accepta Pontificis benedictione.

LXXX.

Confirmatorum nomina in Parochialibus registis sedulo inscribantur, notato confirmationis die, patrini et confirmantis Pontificis nomine.

§ 3. — DE EUCHARISTIA.

Inter religionis Mystera supereminet sanctissimum Eucharistiae sacramentum, quo panis angelicus, gratiae auctor Christus Jesus, fit panis hominum (2). Cum ad nuptiales illas Coelestis Agni Epulas non vocandi tantum, sed et compellendi (3) sint homines, nihil non moliantur Parochi ut omnes quamprimum et quam maxima pietate ad vivificam Christi carnem accedant quae dat vitam mundo (4).

(1) Act. Eccl. Mediol. pars IV, p. 509, edit. mediol. 1594.

(2) Hym. fest. SS. Sacram.

(3) Luc. 14. 23.

(4) Joann. 6. 33.

LXXXI.

Nihil pastorali cura dignius quam puerorum ad primam communionem præparatio. Pueri prima vice communicaturi multiplicatis catechesibus sufficienter edoceantur de summa sacramenti hujus excellentia, de ejus natura et effectibus, necnon de præcipuis religionis christianæ veritatibus. Vividis exhortationibus et crebra confessione ad pietatem moveantur et discant quanta reverentia et conscientie puritate ad sacram synaxim sit accedendum. Ita demum erga illos se gerant Parochi quasi hos iterum parturiant donec formetur Christus in ipsis (1).

Quamvis nullam absolute assignemus ætatem admissionis ad sacrum convivium, cum discretionis, dispositionumque potiusquam ætatis habenda sit ratio, caveant tamen animarum rectores ne, incuria sua, tardius differatur prima communio qua impetui libidinum occurrere expedit. — Propter parentum indignitatem non repellantur pueri.

LXXXII.

Quotannis, in fidelium memoriam revocent Parochi Sanctæ Ecclesiæ præceptum, quo omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, tenetur reverenter suscipere sanctissimum Eucharistiæ sacramentum saltem paschali tempore, nisi confessarius prudenter ad aliud tempus judicaverit differendum (2).

(1) Gal. 4. 19.

(2) Concil. Later. IV, Can. *Omnis utriusque sexus*.—Concil. Trid. sess. 13, Can. 9.

Paschalis hæc communio in propria, non in aliena Parochia fiat, nisi de Ordinarii propriæ Parochi licentia quæ libenter tamen et facile concedatur. Nec ullus unquam inquietandus est subditus qui bona fide absque licentia alibi communicaverit.

LXXXIII.

Nunquam magis urget communionis præceptum, nec ea magis indiget homo, quam in proximæ mortis periculo. Ideo caveant Sacerdotes ne quisquam, quantum fieri poterit, e temporali vita discedat, nisi corpore Christi refectus. Nullus sufficienter dispositus hoc sacratissimo viatico privetur; nec pueri licet ad primam communionem nondum admissi, sed convenienter edocti ut hanc spiritualem escam a cibo communi discernant et reverenter suscipiant; nec illi qui recenter et etiam eadem die communicaverint, si in periculum mortis incidant; nec peccatores quantumvis flagitiosi, si conversionis signa dederint, reparaverint scandalum, et Eucharistiæ desiderium peracta confessione manifestaverint. Nec Viatico frustrandi capite damnati, etiam ipso die quo plectendi sunt; melius tamen paucis ante diebus aut saltem pridie mortis sacra Eucharistia reficerentur. — Perseverante eodem mortis periculo, interjectis aliquot diebus, juxta diocesis uniuscujusque statuta, ægrotis etiam non jejunis pluries deferri potest sacrosanctum Viaticum.

LXXXIV.

Cum nihil efficacius sit ad vincendas libidines, ad fovendos pietatis sensus et quoscumque spiritualis vitæ

progressus quam Sanctissimæ Eucharistiæ religiosa perceptio quæ a quotidianis peccatis liberat et præservat a mortalibus (1), hortamur omnes Christianos ut frequenter in hoc caritatis vinculo convenientes vivifica alimonia nutriantur. Optaremus cum Tridentinis Patribus (2) « ut in singulis missis fideles adstantes non » solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam Eucharistiæ perceptione communicarent quo ad eos » sanctissimi hujus sacrificii fructus uberius proveniret. »

Parochi verbiq̄ue divini præcones frequentem communionis usum commendent, ita tamen ut simul congruentes dispositiones requirant: docentes quo frequentius eo devotius esse accedendum et majori conatu ad perfectiora contendendum.

LXXXV.

Juxta Ritualis Romani præscriptum, lumen diu noctuque ardere debet coram Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento; quod quidem ubique accurate servari debet. Si Ecclesiæ redditus non sufficiant, per pias eleemosynas ad hoc imploratas de alendo hoc igne perpetuo providebunt Parochi.

§ 4. — DE PŒNITENTIA.

Parochi et alii Sacerdotes ad Sacramenti Pœnitentiæ administrationem deputati præ oculis semper habeant se in resurrectionem animarum esse positos. Sint ergo

(1) Conc. Trid. sess. 13, de Euch. Cap. 2.

(2) Conc. Trid. sess. 22, de sacrif. Missæ. Cap. 6.

prompti et alacres ad conferendum tam optabile Sacramentum. Absit quod propter ministri negligentiam peccator ullus queri unquam possit ut languidus dicens: *hominem non habeo* (1). Viscera misericordiæ induentes, redeuntibus peccatoribus occurrant ut quamprimum valeant dicere: *Hic Filius mortuus erat et revixit, perierat et inventus est* (2).

Meminerint se iudicis quidem munus exercere in vindictam peccatorum et tamen forum illud non esse forum iræ et pœnarum (3), sed paternæ mansuetudinis. Quod perierat requirant, quod abjectum erat reducant, quod contractum fuerat alligent, quod infirmum consolident (4).

Caveant pari diligentia in alterutrum ex his duobus scopulum incidere, vel in nimiam severitatem qua peccatores a Sacramento et paulatim a fide deterrentur et in vitiorum luto profundius quia desperatius immerguntur (5), vel in nimiam absolvendi facilitatem, quæ incentivum tribuit delinquendi (6).

LXXXVI.

Ante omnia suæ jurisdictionis limites perfecte noscat confessarius ne hos prætergrediens sive erga loca, sive erga personas, sive erga tempus, sive erga conscientiæ casus, ipse in suspensionem (7) incidat, pœnitens autem invalide absolvatur (8).

(1) Joann. 5. 7.

(2) Luc xv. 24. 32.

(3) Concil. Trid. sess. 14, de Pœnit. Cap. 8, versus finem.

(4) Ezech. xxxiv. 16.

(5) Gerson. Lib. de vit. Sp. Lect. 4.

(6) S. Ambr. in Psalm. 118. oct. 8.

(7) Ritual. Auscit.

(8) Concil. Trid. sess. 14. de Pœnit. Cap. 7.

LXXXVII.

Juxta Rituale Romanum (1) et S. Caroli monita eos non absolvat, qui Religionis mysteria, saltem præcipua, ignorant, donec pro posse didicerint (2); qui odia vel inimicitias deponere nolunt (3); qui aliena, pro facultate, restituere detrectant (4); qui voluntariam et vere proximam occasionem mortaliter peccandi deserere nolunt (5); eos denique qui nulla dant doloris aut emendationis signa (6).

LXXXVIII.

Eos improbamus tanquam animarum saluti parum consulentes, qui peccatores quantumvis de præterito dolentes non prius absolvi posse putant quam diuturnæ emendationis fructus dederint; quive imparatos quosque dimittunt donec parati accedant, minime de inserendis in eorum corde dispositionibus ipsi curantes (7).

LXXXIX.

Ne cui Sacramentalis confessio, in conscientia levamen instituta, fiat in laqueum, decernimus omnes Christi fideles, prout cuique placuerit, ex approbatis Sacerdotibus et ad excipiendas confessiones ab Ordinario deputatis, confessarium eligere posse etiam pro confessione annuali a Concilio Lateranensi IV præscripta (8).

(1) De Pœnit. Catalani, § XXII.

(2) Benedict. XIV. Constit. *Etsi minime*.—Prop. Damn. ab Innoc. XI, Decret. 4 mart. 1679, prop. 64.

(3) Ritual. Rom. Loc. cit.

(4) Ibid.

(5) Ibid.

(6) Ibid.

(7) Encycli. Leonis PP. XII, de extens. Jubilœi, 8 Calend. jan. 1826.

(8) Can. *Omnis utriusque sexus*.

XC.

Cum nihil sit magis dolendum quam animarum innocentium ruina et puerilis ætas sub diaboli servitute transacta, sæpe cogitent confessarii quanta cura pueri contra primas Satanæ incursiones sint præmuniendi, aut quam cito ad recuperandam gratiam sint præparandi quicumque eam per peccatum mortale amiserunt; nec certe ad hunc finem expectandam esse primæ communionis ætatem.

§ 5. — DE EXTREMA UNCTIONE.

Christus Redemptor humanæ salutis amantissimus, multifaria media ad eam assecurandam nobis suppeditavit. Hinc vitæ finem munivit admirabili præsidio Extremæ Uctionis, quæ solis periculose ægrotantibus et eis qui præ decrepita senectute deficiunt administrari debet.

XCI.

Omnes animarum rectores, fideles sollicite docebunt hujus Sacramenti utilitatem, ejusque efficaciam ad animæ et interdum corporis sanitatem, monentes eos, ut illud tempore opportuno expostulent; invigilabunt ut morbo decumbentes illud recipiant cum debitis dispositionibus, dum adhuc mentis sunt compotes, quin tamen sensu destitutis denegetur.

XCII.

Pueri doli capaces tam salutari remedio, in supremo vitæ discrimine, non priventur, sed concessa

absolutione, et proposita hujus Sacramenti virtute, illis conferatur hæc divina unctio quæ est pœnitentiæ complementum, quo alleviatur infirmus et peccata remittuntur.

XCIII.

Semel tantum, in eodem morbo, oleo sancto ungan-
tur infirmi, nisi postquam convaluerint in aliud simile
vitæ discrimen incidant.

Eis denegetur Extrema Unctio qui usum rationis certo
nunquam sunt adepti, hæreticis et schismaticis notoriis
qui nulla dant conversionis signa, peccatoribus qui
scandala publica reparare detrectant, necnon eis qui in
impietate decedentes illud Sacramentum obstinate res-
puunt.

§ 6. — DE ORDINE.

Nihil Episcopali sollicitudine dignius quam sacerorum
ordinum collatio, unde præcipua Ecclesiarum bona vel
mala oriri noscuntur.

XCIV.

Antequam manus cuiquam imponat, caveat Episco-
pus ne quid inexploratum manserit circa ordinandorum
genus, personam, ætatem, institutionem, mores, doc-
trinam (1) et vocationem. Ex probatis autem non plures
promoveat quam necessarios Diœcesi aut utiles fore
viderit (2).

(1) Conc. Trid. sess. 23. de reform. Cap. 7.

(2) *Ibid.* Sess. 23. de reform. Cap. 16.

XCV.

Quidquid sanxerunt canones de examine, de tempo-
rum interstitiis, de statis ordinationum temporibus, etc.,
accurate serventur, nisi concessione juris aut apostolico
indulto dispensaverit Episcopus.

XCVI.

Quicumque ad sacrum subdiaconatus ordinem sunt
promovendi, habeant, nisi sint regulares, patrimonia-
lem titulum vel pensionem unde honeste queant sus-
tentari (1), ne deficiente beneficio, cum ordinis dedecore
victum quæritare aut turpem quæstum exercere cogan-
tur. Titulus ille verus et non fictus, instrumento publico
firmatus, alienari, aut extinguui, aut remitti (2), vel etiam
commutari sine licentia Episcopi nequeat.

Pro temporis præsentis necessitate, super præfato
titulo aut ipsius parte, annuente Apostolica Sede, cum
clericis promovendis dispensant Episcopi (3).

XCVII.

Tribus Dominicis aut festivis diebus non continuis,
intra missarum solemnias populo denuntientur clerici
qui ad singulos sacros ordines sunt promovendi. Denun-
tietur pariter, saltem semel, tenor tituli patrimonialis. Et
si quid obstans vel ordinationi, vel tituli firmitati com-
pertum fuerit, ad Episcopum deferatur. Denuntiationes
istæ fieri debent per mensem qui promotionem præcedet

(1) Conc. Trid. Sess. 21. de reform. Cap. 2.

(2) *Ibid.*

(3) Syn. Remensis 1849, pag. 85.

in Ecclesia principalis domicilii et insuper ubicumque statuerit Episcopus (1).

§ 7. — DE MATRIMONIO.

Cum inter Christianos matrimonium magnum sit in Christo et in Ecclesia Sacramentum (2), lugenda valde est multorum temeritas qui sacrum illud fœdus e manibus Ecclesiæ penitus eripere sunt conati; illudque inter profanas res pro mutabili hominum nutu, pleno jure regendas, non sine ingenti morum et totius societatis periculo annumerare ausi sunt. Ut huic impietati secundum Evangelii documenta et Ecclesiæ universalis traditiones occurramus, et ut in celebrandis nuptiis omnia fiant secundum Sanctissimæ Ecclesiæ regulas, hæc declarat Auscitana Synodus.

XCVIII.

Tanquam morum corruptelam summopere detestamur quæcumque prodiere systemata quibus vel virginitas et conjugalis fides deturpantur, vel pauperes a nuptiis contrahendis avertuntur. Nullam aliam carnis coonestationem agnovimus præter continentiam christianam vel honorabile connubium (3).

XCIX.

Ecclesia jure proprio impedimenta dirimentia constituere potest; hæc autem Ecclesiastica impedimenta so-

(1) Concil. Trid. sess. 23 de reform., Cap. 5. — Acta Eccl. Mediol. Lib. 2, pag. 89. Edit. parisina 1643.

(2) Ad Ephes. v. 32.

(3) Hæbr. 13. 4.

lius Ecclesiæ potestati subjiiciuntur quoad abrogationem, extensionem, restrictionem et dispensationem (4).

C.

Profitemur illa omnia et sola rata et valida coram Deo esse matrimonia quæ secundum canonicas sanctiones celebrantur (2).

CI.

Si, obstante quodam canonico impedimento, aliquod matrimonium ineundum proponitur, res ordinarie Episcopo deferatur, qui perpensis causis vel ipse providebit, vel, si opus sit, ad dispensationem Apostolicam partes remittet. Tunc autem curet Parochus ne quid prætermittatur ex Ordinarii seu officialis monitis, neve falsum aliquid subrepat, sive in supplici libello, sive in inquisitionibus faciendis, unde irrita fiat impetrata dispensatio.

CII.

Matrimonia cum acatholicis prohibet Ecclesia (3). Ab illis igitur contrahendis prudenter fideles deterreant Parochi. Si qua autem, impetrata Apostolica dispensatione, sint ineunda, caveat Parochus ne prius ad celebrationem procedatur quam sponsiones omnes Apostolico indulto impositas a parte acatholica obtinuerit. Insuper

(1) Bulla *auctorem fidei*, art. LX.

(2) Quoad *sola* vide Concil. Trid. sess. 24, de Sac. matrim. can. III. IV. IX. — Bulla *auctorem fidei*, prop. 59. — Quoad *omnia*, vide Concil. Trid. sess. 24, de Sac. matrim. can. XII, et *ibid.* de reform. matrim., Cap. I. — Litteræ Pii VI ad Episc. Motulensem, 16 septembr. 1788. — Litteræ Clementis XIII seu potius ejus nuntii 1759, 26 mart. Bruxellis.

(3) Concil. Laod. Can. 10. Coll. Hard., t. I. Col. 784. — Agath. Can. 67, apud Gratian. Caus. 28. quæst. 1. Can. 16. — Concil. Chalced. Can. 14, — Bonifac. VIII. Cap. *decrevit* in VI^o. — Benedict. XIV, Const. *Magnæ nobis*.

ne quid prætermittat ex eis quæ præscribi solent circa matrimonii contrahendi locum, eujuscumque ritus sacri exclusionem et ipsius et testium passivam præsentiam (1).

CIII.

Matrimonia non celebrentur tempore prohibito (2), non extra Parochialem Ecclesiam (3), non ante auro-ram (4), non post meridiem (5), non omissa trina ban-norum proclamatione (6), non absque missa, nisi super his dispensaverit Episcopus. De prævia Sacramentali confessione regulariter facienda (7) prudenter et dis-crete moneatur uterque sponsus.

CIV.

Banna proclamantur in loco præsentis domicilii utriusque sponsi, item et domicilii præcedentis si non-dum pleni sex numerantur menses a die transmigra-tionis de loco in locum alium, etiam de una ad aliam diœcesim. Erga sponso viginti et uno annis minores, præter locum proprii domicilii non omittatur proclamatio in domicilio parentum, vel tutorum, vel curatorum.

Eorum vero banna qui transitorii officii causa, vel studiorum, vel famulatus, in uno loco ultra sex menses resident, domicilium retinentes in alio, in utroque pro-clamentur.

(1) Tenor Indulti.

(2) Concil. Trid. Sess. 24. de ref. matrim., Cap. 10. — Benedict. pp. xiv. inst. 80.

(3) Act. Eccl. Mediol. Lib. v. Cap. de matrim. n° 37.

(4) Ibid. n° 38.

(5) Ibid.

(6) Concil. Lateran. iv. cap. 51. — Concil. Trid. sess. 24, de ref. matrim. Cap. 1.

(7) C. Trid. Sess. 24 de reform. matrim., Cap. 1.

CV.

Matrimonium celebrari potest coram Parocho sive domicilii (1), sive quasi domicilii (2) seu simplicis ha-bitationis modo ista per mensem integrum persevera-verit (3).

CVI.

Habeat Parochus librum in quo conjugum et testium nomina diemque et locum contracti matrimonii des-cribat (4).

CAPUT II.

DE ECCLESIIIS, DE EARUM MUNDITIE ET ORNATU AC BONIS RITE GERENDIS.

Post animarum salutem, nihil sacerdotali sollicitudine dignius quam rerum et ædium sacrarum cura, in quibus Deus ipse absconditus habitat et Christiana plebs verbo Dei et sacramentis pascitur.

CVII.

Nulla nova Ecclesia ædificetur (5), nulla notabili opere resarciatur, nulla vetus diruatur inconsulto Episcopo. Si qua autem vetustate aut alias ita collapsa fuerit ut refici et instaurari non possit vel, alia nova constructa, facta fuerit inutilis, poterit, annuente Epis-copo, in profanos usus, non sordidos, converti, imo et penitus destrui, erecta tamen ibi cruce (6).

(1) Bened. xiv, instit. xxxiii, n° 6.

(2) Bened. xiv, const. *paucis abhinc hebdomadis*. — Instit. xxxiii, n° 2.

(3) Bened. xiv, const. *paucis abhinc hebd.*

(4) Concil. Trid. sess. 24, de reform. matrim., Cap. 1.

(5) Can. *Nemo Ecclesiam*, 9 de consec. Dist. 1.

(6) Concil. Trid. Sess. 21, de reform. Cap. 7.

CVIII.

Laicorum ædes Ecclesiis inniti aut adhærere non permittatur (1). Vites, hæderæ, aliæque hujus generis herbæ quæ succrescentes exterioribus parietibus adhærent, item adcrecentes arbores et stirpes qualescumque quarum radices muris officiunt convellantur omnino (2), et sarta tecta instaurentur.

CIX.

Ecclesias ad actus forenses, conventus seculares et profanos usus quoscumque adhiberi juxta sacros canones districte prohibemus (3).

CX.

In Ecclesiis omnia munda sint et nitida : curent igitur rectores ne pulvere aut alio squalore obsordescant non solum altaria et sacra supellex, sed insuper pavimenta, parietes et tecta fornicata (*les vouâtes*).

« Adverti volumus, inquit Benedictus XIV, nos
» verba facere non de sumptuositate et sacrorum tem-
» plorum magnificentia, nec de divite et pretiosa supel-
» lectili; non enim nos latet hæc non omnibus in locis
» haberi posse, sed decentiam et munditiam desidera-
» mus quas nemini detrectare licet quia etiam cum
» paupertate bene convenire et componi possunt (4). »

CXI.

Ecclesiarum ornatus non futilem cultum sapiat, sed

(1) Acta Eccl. Mediol. Lib. iv, p. 219.

(2) Acta Eccl. Mediol. *ibid.* p. 218.

(3) Cap. *Decet* de immunit. Eccl. in vi^o ex concil. Lugd.

(4) Benedict. Papa xiv. Encycli. *annus* 1749.

gravis sit et decorus. Altaria, sacri fontes, sanctorum Reliquiæ et sanctæ imagines, etc., secundum probatas Ecclesiæ regulas, non ad versatilem nutum disponantur.

CXII.

Bonorum Ecclesiæ administratio a *consilio fabricæ* exercetur. Supereminet autem Episcopi moderamen cujus est præcipuos actus approbare et cui etiam ratio erit quotannis reddenda impensarum quæ anno præcedenti factæ sunt et quæ per annum subsequentem faciendæ proponuntur.

CAPUT III.

DE ORATORIIS.

CXIII.

Conventus, collegia, hospitia, carceres et aliæ communitates sua habeant oratoria canonice erecta, in quibus officia sacra et missæ celebrari valeant. Reserventur tamen Parochialia jura erga oblationes (1), Baptismata (2), matrimoniorum (3) denuntiationes et celebrationes, Benedictiones puerperarum (4) et exequias (5).

In prædictis oratoriis, quæ publica reputantur, tempore missarum parochialium nulla, aut non nisi januis clausis, celebretur missa. Campanæ non pensen-

(1) Ferraris et canonistæ.

(2) *Ibid.*

(3) Concil. Trid. sess. 24. de reform. matrim. Cap. 1.

(4) Congr. Rit. die 10 decembr. 1703, ad sextum, apud Ferraris, art. *confraternitas*.

(5) Can. *nos instituta*. Lib. III. tit. 28. Cap. I.

tur omnino durante Parochiali missa. Benedictiones candelarum, cinerum, palmarum, item processiones etiam intra septa Ecclesiæ, solemnitates pro pueris prima vice communicantibus, pro iis solis fiant qui de domo sunt, salva tamen ampliori concessione ab Episcopo facta.

CXIV.

In oratoriis domesticis sacrum peragi multum juri communi derogat (1). Si qua tamen concessio fiat, antequam executioni mandetur, fiat ab Ordinario visitatio qua constet locum, altare, sacram suppellectilem et cuncta cætera secundum sacras liturgiæ regulas admissim componi (2).

Præter reservationem Parochialium jurium (3), caveatur ne missa ibi celebretur ipsa prædicationis aut missæ Parochialis hora. Nulla inibi unquam fiat SS. Sacramenti reservatio, expositio aut benedictio.

Concessionis authenticum diploma cum tenore restrictionum celebrationi appositarum supra labrum aquæ benedictæ maneat appensum. Oratorium ipsum visitanti Episcopo aut ejus delegato semper pateat, alioquin perpetuo subiaceat interdicto.

CXV.

Oratoria ruralia, quæ vulgo Ecclesiæ annexæ dicuntur, subjiciuntur Parocho. In his annuentè Episcopo et cunctis in statu decenti compositis, celebrare licet.

(1) Concil. Trid. sess. 22. decretum de observ. et evitandis in celebratione missæ.

(2) Encycli. *Magno cum* 2 junii 1751, § 12.

(3) *Ibid.*

Quoad alias functiones pastorales illæ tantum peragentur quæ ab Episcopo fuerint determinatæ.

CAPUT IV.

DE SACRA SUPPELLECTILI.

Religionis christianæ excellentia postulat in cultu sacro nihil adhiberi, nisi divina majestate dignum, Sacramentorum sanctitati atque fidelium pietati congruum. Quapropter, hæc statuimus et præcipimus.

CXVI.

Vasa sacra sanctorum Canonum institutis erunt conformia. — Calix vel ad minus ejus cuppa, pariterque patena ex argento conficiuntur, interius deaurata et consecrata; et cum inauratio deleta fuerit, accurate de novo inaurantur et de novo consecrantur. Pixidis saltem cuppa sit argentea, interius deaurata et benedicta; Ostensorii autem pars superior sit argentea, et lunula deaurata ac benedicta. Hæc omnia ex materia viliori confecta stricte prohibentur.

CXVII.

Optandum esset ut vasa Sanctorum Oleorum essent argentea; tolerantur tamen stannea. Hæc autem nitida et in loco decenti sub sera occlusa reverenter custodiri debent. Characteribus sufficienter notentur ipsa vasa, non autem operculum, ut substitutioni locus non præbeatur.

CXVIII.

Paramenta quibus induitur Sacerdos sint munda, benedicta et coloris officio diei conformis; quæ sunt notabiliter lacerata, sint interdicta, quin tamen ad profanos usus adhiberi possint.

CXIX.

Sacri Canones requirunt ut omnia Ecclesiæ lintamina ex lino vel cannabe conficiantur; stricte ergo præcipimus ut corporale, pallæ, purificatorium, albæ saltem a parte superiori, amictus, altaris mappæ sint ex lino vel cannabe et munda; quæ autem ex his benedicti debent benedicantur. Hæc omnia ex alia materia confecta habeantur tanquam interdicta.

CXX.

In sacrario cujuslibet parochialis Ecclesiæ sit arca, seu scrinium, ubi accurate serventur regesta parochialia et mandata Episcopalia.

CAPUT V.

DE DIEBUS DOMINICIS ET FESTIS DE PRÆCEPTO.

Magnus erat, in lege veteri, dies sabbati, majora sanctoraque in nova lege haberi debent Dominica dies aliaque festa quæ ad honorem Dei et animarum salutem sunt instituta. Sed, proh dolor! Dies religionis et salutis, malitia et impietate hominum, facti sunt dies peccati et perversionis; nec dubitandum quin ex tali

violatione proveniant, magna ex parte, calamitates quibus a Deo affligimur.

CXXI.

Diebus Dominicis cæterisque festis de præcepto debitam reverentiam restituere exoptans Synodus, omnes parochos obsecrat ut frequenti exhortatione horum sanctissimorum dierum religiosam et devotam observantiam commendent, fideliumque sibi commissorum sæpe sæpius in memoriam revocent ipsos ex præcepto prædictis diebus teneri, extra urgentem necessitatem, a servilibus operibus abstinere et sacrosancto Missæ sacrificio interesse. Illos hortentur ut sacras conciones audiant, officiis intersint, sacramenta frequentent aliisque piis operibus instant.

CXXII.

Ecclesiæ in honorem et proventum, nobis autem in solatium et lætitiâ succederet, si piæ instituerentur sodalitates pro scopo habentes Dominicæ diei sanctificationem procurare, Deoque tam lugenda violatione incitato æquam satisfactionem rependere.

CAPUT VI.

DE MISSA ET OFFICIIS DIVINIS.

In Ecclesia nihil adeo sanctum ac divinum quam tremendum altaris sacrificium, in quo Jesus Christus pro nobis hostia factus, quotidie immolatur. Quanta igitur adhibenda est cura ut omni religionis cultu et veneratione offeratur!

CXXIII.

Missa debitis horis, scilicet ab aurora ad meridiem celebretur, eamque cum interiori cordis munditia, atque exteriori devotionis specie sacerdotes peragant (1).

CXXIV.

Nullus sacerdos peccati mortalis sibi conscius, quantumvis contritus sibi videatur, celebrare audeat, nisi præmissa sacramentali confessione; quod si, urgente necessitate, nec habita copia confessarii, absque prævia confessione celebraverit, quam primum confiteatur.

Sacerdos celebraturus, orationi aliquantulum vacet, tum ante missam ad congruam animæ suæ præparationem, tum post missam, ad gratiarum actiones Deo persolvendas.

CXXV.

Omnis sacerdos qui veste talari non indutus celebrare præsumpserit, suspensionem ipso facto incurrat.

Item, qui in loco ad usus sacros consecratione vel benedictione non dicato, sine licentia, aut in loco interdico scienter celebraverit.

CXXVI.

Sedulo amoveant sacerdotes quidquid a dignitate tanti sacrificii alienum esset, aut avaritiam et turpem quæstum redoleret.

Sacerdoti extraneo et testimonialium litterarum Ordinarii sui seu superioris lateri concedi potest facultas

(1) Conc. Trid. sess. 22, de observ. et evit. in celebr. missæ.

celebrandi per aliquot dies. Pro ampliori facultate recurratur ad Episcopum.

Sacerdoti vero vago et ignoto nunquam celebrare permittatur, nisi scripto obtenta ab Ordinario loci facultate.

CXXVII.

Cum præcepto divino teneantur Parochi pro populo sibi credito sacrificium offerre, ei specialem missæ fructum applicare debent singulis dominicis et festis de præcepto, nec non, nisi dispensentur, festis a Sancta Sede suppressis. Pariter, ex decisione congregationis Concilii Tridentini, is cui munus incumbit secundam missam in parochia vacante celebrandi, ejus fructum isti parochiæ, nisi dispensetur, applicare tenetur.

CXXVIII.

Missa parochialis, ea ipsa hora quæ a statutis præfixa fuerit, exacte et absque ulla mora celebrabitur; ea durante, alia non dicetur in eadem ecclesia missa.

Quamvis impleatur ecclesiasticum de audienda missa præceptum per religiosam cuicumque missæ et in quacumque ecclesia assistentiam, parum suæ saluti consuleret is præsertim qui scientia religionis non sufficienter instructus, missæ parochialis auditionem, sua incuria, sæpe omitteret. Hortamur enixe Christi fideles ut ei præcipue intersint, propter majora commoda ex ea provenientia. Hæc enim specialiter pro Parochianis celebratur, intra eam dispensantur monita salutis et instructio christiana, denuntiantur festa occurrentia, jejunia et matrimonia; inde corroboratur unio inter gregem et pastorem, multumque augetur ædificatio.

CXXIX.

Juxta disciplinam a pluribus seculis existentem, omnis sacerdos unicum sacrificium eodem die offerre potest. Statuit Synodus non esse super hac præscriptione facile dispensandum nec facultatem binæ celebrationis ab Episcopo concedendam, nisi vera necessitas vel maxima fidelium utilitas id postulare videatur.

Attamen, si Parochus subito in morbum inciderit nec superiorem adire per tempus liceat, Parocho aut Vicario vicino hæc facultas pro prima dominica aut festo de præcepto conceditur, cum onere recurrendi ad superiorem si prævideatur eadem necessitas pro dominica sequenti.

CAPUT VII.

DE CANTU ET MUSICA.

« De hymnis et psalmis canendis ipsius Domini et Apostolorum habemus documenta, exempla et præcepta, » inquit S. Augustinus (1). Ideo sane a prima origine inducta et posterius a Patribus et conciliis probata obtinuit per orbem christianum cantandi et psallendi consuetudo.

Nec certe mediocriter ad cultus divini splendorem et animas ad Deum extollendas cantus ecclesiasticus juvat. Sed quoniam et in excellentioribus rebus, vel negligentia invehitur, vel abusus subrepunt, hæc in posterum observanda statuit Auscitana Synodus.

(1) Edit. Bened., ep. 55, tom. 2, p. 142, n° 34.

CXXX.

Ad instar puerorum choristarum scholæ Cathedralibus Ecclesiis annexæ, curent Parochi ut, quantum fieri poterit, instituaturs juvenum aut saltem puerorum chorus in quo, depulsis sive inani affectatione, sive abjecta rusticitate cantuum, proba vulgetur in populis cantus ecclesiastici ratio.

CXXXI.

Singulis Dominicis et festivis diebus, missa cum cantu celebrari debet, juxta Ecclesiæ disciplinam quæ ubi non observata fuit quamprimum restituatur.

Sedulo autem advertendum est, in quacumque missa decantata, nihil prætermitti posse de iis quæ, juxta rubricas, tam a Celebrante quam a choro decantari debent.

CXXXII.

Cantus graves sint, pii et distincti, domui Dei et divinis laudibus accommodati, ut simul verba intelligantur et ad pietatem auditores excitentur (1). Caveant cantibus præpositi ne in hymnis, psalmis et aliis sancti officii partibus, novus quisquam indiscrete subintroducatur cantandi modus quo simplicitas et majestas ecclesiastici cantus deturpetur.

CXXXIII.

Ab Ecclesia Dei prorsus arceantur profani cantus (2), nec audiantur cantilenarum soni perperam piis verbis accommodati. Intra liturgicas preces nullo pacto inse-

(1) Acta Eccl. Med. Edit. parisina, p. 145, n° 66.

(2) Ibid.

rantur cantus in vernacula lingua; qui tantummodo permitti poterunt ante et post officia publica, in Catechesibus, in exercitiis spiritualibus Missionum, confraternitatum et aliis hujusmodi, nunquam autem in benedictionibus et processionibus Sanctissimi Sacramenti.

CXXXIV.

Ecclesiae cantus juxta nomen suum firmus sit et planus; nulla igitur adhibeatur mollis et lasciva canendi ratio (1).

CXXXV.

Plani cantus locum non usurpet musica; quæ si forte in solemnioribus festis huic accedat et adjungatur, juxta Alexandri VII (2) et Innocentii XII (3) præscripta, tota sit devota et ecclesiastica.

CXXXVI.

Instrumenta, si quædam præter organum raro admittuntur, talia sint ut piis eorum harmoniis mentes fidelium possint ad pietatem moveri.

Organista, depulsis omnino theatralibus sonis, decora gravique organi modulatione intra sacra officia canat suis vicibus.

CAPUT VIII.

DE RUBRICIS ET CÆREMONIIS.

Quoniam natura hominum ea est, ut non facile queat, sine adminiculis exterioribus, ad rerum divinarum me-

(1) Acta Eccl. Mediol. p. 145.

(2) Alex. VII. Piæ sollicitudinis, § 1, 23 apr., 1657.

(3) Decr. 20 Aug., 1692. Ferraris, art. *musica*.

ditionem sustolli, propterea pia mater Ecclesia ritus quosdam et cæremonias instituit, ut mysteriorum majestas commendaretur et mentes fidelium ad rerum altissimarum contemplationem per visibilia signa excitarentur.

CXXXVII.

Ediscant Sacerdotes et accurate observent rubricas, caveantque ne, imprimis in celebratione missarum, ritus alios aut alias cæremonias et preces adhibeant, præter ea quæ probata vel frequenti et laudabili usu recepta fuerint. Mandamus et omnibus Sacerdotibus stricte præcipimus ut Missam, juxta ritum, modum et normam in Missali præscriptam decantent et legant, neque ritus, cæremonias vel preces addere aut mutare præsumant.

Liturgiæ unitatem et ritus antiqui restitutionem atque observantiam maxime optandam judicat Auscitana Synodus, ut uni Deo, una eademque forma preces et laudes persolvantur. Ideo invalescentem undequaque ad amplectendam Romanam liturgiam propensionem lætanter et plausu magno conspiciamus. Si nos ipsi non levibus huc usque impedimentis prohibiti sumus et adhuc prohibeamur ne in tota provincia Romani ritus instaurentur, communi saltem consensu statuimus ad hoc totis viribus eniti ut prædicta illa impedimenta submoveantur, et ubi opportuna se præbuerit occasio, Breviarii et Missalis Romani usus in omnibus Ecclesiis nostris salutari ordinatione reviviscat.

CAPUT IX.

DE EXEQUIIS ET COEMETERIIS.

Sancta mater Ecclesia fidelibus non solum in hac vita subvenit, sed etiam eos defunctos sua sollicitudine et suffragiis prosequitur, eorumque corpora Spiritus Sancti quondam templa et in resurrectionem vitæ processura terræ reverenter demandat.

CXXXVIII.

Statuimus ut exequiæ defunctorum pio ritu celebrentur, ab eisque amoveatur quidquid profanum, superstitiosum aut a fide christiana alienum apparet. Inhibemus in exequiis haberi funebres orationes sine Episcopi licentia. Impediantur laici quominus cujusquam encomia in Ecclesia pronuntient; quod si in cœmeterio contigerit, statim cum cruce Clerus, finitis precibus, recedat.

CXXXIX.

Secundum antiquam consuetudinem, quantum fieri poterit, corpora ab ipso Sacerdote ad tumulum cum publicis orationibus deducuntur, sepelienturque religiose in locis ecclesiastica benedictione consecratis.

CXL.

Cœmeteria christianorum sepulturæ dicata, magna veneratione custodiri debent et a sordibus purgari. In eis crux alta erigatur. Hominum transitui non pateant, gregibus pascendis et aliis usibus profanis non inservant, eorum herbæ non vendantur sed comburantur.

Circumdentur muro, aut sepe densa cum effossione profunda; cœmeteria non sufficienter clausa ut ab eis arceantur animalia, interdicta habeantur; sed interdictum ipsa clausura cessabit. Si contigerit ea pollui aut interdici, Clerus corpora solemniter ad ea non deducet, sed omnes ritus in Ecclesia perficiantur. Sit in cœmeterio locus distinctus et non benedictus ubi sepeliantur non baptizati et omnes quibus sepultura ecclesiastica est deneganda. Omnia legibus præscripta circa sepulturæ tempus accurate observentur.

CXLI.

« Sacris est canonibus institutum, ut, quibus non » communicavimus vivis, non communicemus defunctis: et ut careant ecclesiastica sepultura qui prius » erant ab ecclesiastica unitate præcisi, nec in articulo » mortis Ecclesiæ reconciliati fuerint (1). »

Unde deneganda est sepultura ecclesiastica eis qui publice adhærent hæreticorum aut schismaticorum sectæ separatæ, excommunicatis denunciatis, infidelibus et infantibus non baptizatis.

Denegetur pariter eis qui mentis compotes mortem sibi voluntarie intulerunt, vel in singulari certamine aut in actu notorie criminoso occubuerunt, nulla dantes pœnitentiæ signa; eis qui, cum essent peccatores notorie publici, suos errores et scandala pertinaciter reparare noluerunt; eis denique qui in extremis positi cum impietate et contemptu religionis sacramenta publice respuerunt. In dubiis consulatur Episcopus.

(1) Decret. de sepulturis, cap. 12, *sacris*.

CXLII.

Sancta atque salutaris est cogitatio pro defunctis exorare. Conentur Parochi fidelium devotionem erga mortuos promovere; prudenter invigilent ut hæredes fideliter exequantur pia testatorum legata, curentque ut vivorum suffragia, missarum videlicet sacrificia, orationes, eleemosynæ, aliaque pietatis opera quæ in defunctorum levamen peraguntur, secundum Ecclesiæ instituta pie et devote fiant, ipsique sacerdotes hoc munus non perfunctorie, sed diligenter et accurate persolvant (1).

CAPUT X.

DE DEVOTIONIBUS NON APPROBATIS.

CXLIII.

Oportet eos qui adorant Deum, in spiritu et veritate adorare (2). Cum nihil veræ pietati magis noceat quam falsa aut superstitiosa devotio, cumque sit penes Ecclesiam legitimum cultum docere, monemus Parochos ut sedulo amoveant omnes devotiones aut orationum formulas ab Ordinario non approbatas, ritus insolitos, ususque non receptos præsertim eos qui aliquid superstitiosum redolerent.

(1) Conc. Trid. Sess. 25, decret. de Purg.

(2) Joan. 4. 24.

TITULUS QUARTUS.

DE DISCIPLINA.

CAPUT PRIMUM.

DE VITA ET HONESTATE CLERICORUM.

Liber laicorum vita clericorum. «Quapropter sic decet » omnino clericos in sortem Domini vocatos vitam » moresque suos omnes componere ut habitu, gestu, » incessu, sermone, aliisque omnibus rebus nil nisi » grave, moderatum ac religione plenum præ se » ferant (1)». Quod ut præstent clerici, monitis B. Pauli ad Timotheum et Titum, SS. Pontificum et conciliorum decretis toto corde inhæreant.

CXLIV.

Nomen suum perfecte norint clerici et a mundo segregati hæreditas et tribus Domini nominari et esse mereantur (2), nolentes huic seculo conformari (3),

(1) Conc. Trid. Sess. 22, de reform., cap. 1.

(2) Pontif. Rom. in ordin. Diaconi.

(3) Rom. 12. 2.

quoniam quicumque voluerit amicus esse seculi hujus inimicus Dei constituitur (1).

CXLV.

Caveant clerici ne pedes in diversis ponant, alterum in divinis, alterum in carnalibus (2). Vestes laicales non deferant, sed habitum ordini congruentem juxta Episcopi ordinationem et mandatum (3), ut per decentiam habitus extrinseci morum honestatem intrinsecam ostendant (4).

Statuimus igitur ut veste talari, gallice *soutane*, utantur (5) et tonsuram clericalem deferant. In omni exteriori vestitu color tantum niger adhibeatur (6), et quidquid ex interiori veste subostendi forte potest nigri sit aut subnigri coloris. Femoralia usque ad pedes defluentia (*pantalons*) et ocreas (*bottes*) non nisi equitantes aut alia transitoria necessitate deferant. Capillos nec longiores, nec breviores habeant, nec more mundano compositos. — Collare, cingulum et pileum habeant juxta formam in Diocesi admissam et ab Episcopo expresse approbatam. Non minus turpem squalorem quam mundanum in vestibus aut suppellectili luxum effugiant (7). Veste talari penitus clausa (8), toto corpore in modestia et humilitate composito, in publicum incedant, ab omni habitus et ornamentum novitate prorsus alieni (9).

(1) Jac. 4. 4.

(2) Conc. Trid. Sess. 14, de reform., cap. 6.

(3) Ibid.

(4) Ibid.

(5) Bened. xiv. De Syn. Lib. xi, Cap. 8.

(6) Concil. Mediol. Acta Eccl. Mediol. (Edit. parisina 1643), p. 128.

(7) Acta Eccl. Mediol. (Edit. par. 1643), p. 128, n° 6.

(8) Concil. Later. iv, Can. xvi.

(9) Acta Eccl. Mediol. p. 128, n° 6.

CXLVI.

Clamosas venationes, item et cum armis, omnino sibi prohibitas esse sciant (1).

In domibus aut locis publicis quibuscumque non ludant omnino nec ludentium fautores vel testes existant. Privatim autem, non nisi per breve tempus, raro cum laicis (2), non alea et lucri causa, non in diebus collationum (*conférences*). — Quoad ludum vulgo dictum *jeu de cartes*, enixe hortamur in Domino sacerdotes omnes et clericos ut ab ipso omnino abstineant.

Negotiationem (3), turpem quæstum, medicinæ (4) aut chirurgiæ (5) artem non exerceant. Nundinas et mercatus non frequentent, imo absque gravi causa non adeant.

Laicorum gerendas res tanquam procuratores, aut villici vel prædiorum conductores, nec ullo alio pacto suscipiant (6). Avaritiæ, quæ in ordine Ecclesiastico summopere dedecet, suspicionem quantulamcumque devitent et, Deo militantes, secularibus non implicentur negotiis neque per se et directe nec indirecte per alios (7).

(1) *Ibid.*, p. 129, n° 33. — Syn. Agath. apud Gratian. dist. 34. Can. 2. — Concil. Epaon. 517, Can. 4. Germanicum 742, Can. 2.

(2) Can. Apost. 41. 42. — Innocent. III, Concil. Later. iv, Can. xvi. Concil. Burdig. 1583.

(3) Cap. *Secundum* Alexand. iii. — Benedict. xiv. Bulla *apostolicæ servitutis*. — Can. Apost. 7. — Epist. Cypr. 66. — Concil. Carth. iii, anni 397. Can. 15. Hard. t. 1, Col. 963. Arelat. ii, t. 2. Hard. Col. 774. — Conc. Calced. Hard. t. 2, Col. 602. — Gelasius pp. Epist. ad Episc. per Lucaniam. — Vide Bened. xiv de Syn. Lib. x, Cap. vi.

(4) Concil. Mediol. Acta Eccl., p. 130, n° 48.

(5) Concil. Later. iii. Cap. *sententiam*, Decret. Greg. Libr. iii, Tit. 50, Cap. 9.(6) Concil. Calced., Cap. 1, causa xxi, quæst. 3, *pervenit*. — Act. Eccl. Mediol., p. 130, n° 51.(7) Bulla Benedict. xiv, *apostolicæ servitutis*, ann. 1741.

Caveant ne debita contrahant : quod si forte jam contraxerint, æris alieni solutionem non procrastinent. — Nec prædia nec ædes emant intra parochiæ suæ limites, absque licentia Episcopi, nec propinquorum matrimoniis faveant.

In diversoriis, tabernis aut aliis hujusmodi locis cibum vel potum non sumant, præterquam in itinere necessitatis causa. Nuptiales epulas devitent (1), laicorum mensas non frequentent, semper sobrii sint.

Sint in sumptibus modesti, parci sibi, pauperibus largi.

Instrumenta vel chirographa non obsignent unde personalis ipsorum libertas (2) in discrimine poni valeat, pro aliis sponsores (3) et fidejussores non existant, inconsulto Episcopo : alioquin pœnam suspensionis ipso facto incurrant. Nullum, pariter inconsulto Episcopo, ad judicem laicum pertrahant, præsertim ex parochianis sibi subditis (4).

CXLVII.

Meminerint sacerdotes nihil sacris canonibus fuisse sæpius prohibitum, nihil sibi magis probrosum et christianæ plebis magis pietati nocivum quam suspectam quamvis clerici et præsertim sacerdotis cum mulieribus consuetudinem.

Præter matrem, sororem et amitam, nullam aliam mulierem, absque licentia Episcopi, apud se domi retineant, famulatus causa aliove quocumque titulo, nisi

(1) Syn. Laod. 372. de Consecr. Dist. 5. Can. 37. — Agath. 506, Gratian. dist. 34. Can. 19.

(2) Concil. Nugaroliense 1303. Can. 18. Collect. Hard., t. 8, Col. 1264.

(3) Concil. Mediol. Act. Eccl. Med., p. 130, n° 53.

(4) *Ibid.*, p. 130, n° 46.

sit illa optimæ famæ, quadraginta annis natu major (1), libera seu non conjugata.

Advertant etiam presbyteri sorores vel amitas juniores, præsertim absente matre vel ancilla in domo presbyterali non sine gravi incommodo commorari posse, cum exinde sæpe sæpius gravia oriantur pericula et scandala.

CXLVIII.

Quoniam multam malitiam docuit otiositas (2), sacerdotes attendant lectioni et studio, orationi vacent, officiis caritatis et Ecclesiasticis disciplinis sint perpetuo intenti.

CXLIX.

Inobedientes præcedentibus monitis vel mandatis corripiantur et secundum canonicas sanctiones ab Ordinario puniantur, ut remotis omnibus scandalis, « abundet in eis totius forma virtutis, auctoritas mo- » desta, pudor constans, innocentiae puritas et spiritualis » observantia disciplinæ (3).»

CAPUT II.

DE EXERCITIIS SECESSUS ECCLESIASTICI.

Post saluberrimum seminariorum institutum quod, providente Domino, in ordinis levitici informationem

(1) Syn. Nicæna. Can. 3, t. 1. Coll. Hard. Col. 323. — Innoc. III. Cap. a nobis 9 de cohabitatione cleric. et mulierum. — De Synod. dioc. Lib. XI, Cap. 4, § 4.

(2) Eccl. 33. 29.

(3) Pontif. Rom. in ordin. Diaconi.

decrevit SS. Tridentina Synodus, nihil certe Clero utilius esse potest quam secessus Ecclesiastici annuales. Ambo hæc sibi optime cohærent: quod prius format, posterius fovet, conservat aut collapsum instaurat. Nec ab ipsius Christi exemplis est alienum qui seorsum cum discipulis in desertum locum se recepisse perhibetur. Quam utilissimam praxim in Auscitana provincia conservare cupientes statuimus:

CL.

Providebit Episcopus ut quotannis seminarii ædes presbyteris ex diœcesi convenientibus pateant, ut ibi per aliquot statos dies, ipso opportuna monita præbente, vel ipsius loco quodam Sacerdote, ætate, pietate et rerum Ecclesiasticarum scientia conspicuo, sacris vacent exercitiis in silentio et quiete.

CLI.

Enixe hortamur in Domino presbyteros omnes ut, cessantibus negotiis quibuscumque, annualis secessus fiant participes. Dies tot curis et officiis oneratos coram Domino recogitent. Si quid secularis contagionis ipsi adhæserit, hoc totum abluant ut, resuscitata gratia quæ ipsis data est cum impositione manuum presbyterii (1), immaculatum deinceps ministerii sui donum custodiant (2). Ab inanibus colloquiis et curiosis circuitionibus abstracti, exercitationum spiritualium tempus in animæ suæ utilitatem totum impendant. Episcopum ut patrem, aperto corde, tam de suo quam de Parochiæ

(1) 1 Tim. 4. 14.

(2) Pontif. Rom. in ord. presbyt.

statu informet et consulant in dubiis et intricatis rebus.

CLII.

Cum autem non raro contingat quod tempore præfixo quidam impediti fuerint, postea privatim quo meliori poterunt modo annuali recollectioni vacent, ne ullus labatur annus de quo rationem non referant coram Domino ante diem districti iudicii.

CAPUT III.

DE VIGILANTIA ET CURA PASTORALI.

CLIII.

Curæ pastorali assidue incumbant Parochi, ne quisquam eorum qui ipsis dati sunt, ipsorum incuria pereat. Bonus pastor proprias oves vocat nominatim et educit eas et ante eas vadit. Studeant itaque suos parochianos agnoscere, sana doctrina pascere et regere in justitia et sanctitate veritatis.

CLIV.

Etsi Parochus crebra et inutili discursione tempus consumere non debeat, expedit tamen eum suam parochiam interdum patèrne visitare, ut omnia omnibus factus, omnes salvos faciat. Sedula sollicitudine in subditos eorumque mores invigilet, arguens, obsecrans, increpans in omni patientia et doctrina, abusus et scandala, quantum fieri poterit, auferat aut præcaveat, delinquentes prudenter corrigat, vacillantes sustineat, justos perficiat, ignaros erudiat, mœstos consoletur,

scholas visitet, prospiciatque ut suis quisque obligationibus satisfaciat. Contentione divisos et odia in se invicem nutrientes ad pacem et concordiam quamprimum revocare curet.

CLV.

Inquiret studiosè Parochus de pauperibus suæ parochiæ, et de omnibus personis temporali vel spirituali misericordia indigentibus; quibus et ipse pro viribus opitulari, et alios suo hortatu atque exemplo ad id officium incitare studeat.

Ad peccatorum conversionem et ad pietatis incitamentum satagat exercitia spiritualia populo suo interdum procurare; multumque proderit aliquando, præsertim tempore Paschali, alios sacerdotes ad audiendas confessiones advocare, ne laqueis diaboli irretitæ conscientiæ in captivitate detineantur.

CLVI.

Cum, ad mentem Concilii Tridentini (1), oporteat eos qui Ecclesiasticis ministeriis perpetuo sunt inservituri, mundi voluptates fugere et ad pietatem ac religionem informari, accurate invigilabit Parochus in juniores clericos, quamdiu in sua Parochia degent, atque de eorum conversatione et agendi ratione Episcopum vel seminarii moderatores scrupulose monebit: super quo conscientiam parochorum oneramus.

(1) Concil. Trid. sess. 23, de reform. c. 18.

CAPUT IV.

DE RESIDENTIA.

CLVII.

Cum Parochi munia pastoralia implere non valeant, si parochianos, more mercenariorum deserant, Concilii Tridentini vestigiis insistentes, præcipimus eos in suis ecclesiis personaliter residere ut ad subveniendum Parochiæ necessitatibus sint semper parati.

CLVIII.

Hanc residentiam personalem in suis Ecclesiis præstantes, per longum tempus abesse non poterunt, nisi christiana caritas, debita obedientia, urgens necessitas aut vera utilitas, causâ ab Ordinario prius cognitâ et probatâ, eos abesse postulaverint.

CLIX.

Omnis Parochus aut Vicarius qui sine Ordinarii licentia ultra quindecim dies continuos a Parochia abfuerit, suspensionem ipso facto incurrat; imo, frequentes minoris temporis absentias improbat Synodus declaratque sic agentes residentiæ muneri non satisfacere, quod abscedentium conscientiæ relinquit, quam sperat religiosam fore ac timoratam.

CLX.

Cum in majori gregis periculo, magis necessaria sit pastoris præsentia, meminerint Parochi sibi non licere

commissas oves deserere, neque ob aeris intemperiem, neque ob grassantem morbum, neque ob persecutionem sibi populoque communem, et tunc præsertim urgere præceptum Domini: *Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis* (1).

CLXI.

Contingit aliquoties Vicarium in scio Parocho abesse, quod in disciplinae, debitæ subjectionis et Ecclesiarum detrimentum vergit. Hanc inobedientiam et discordiæ fomitem compescere volentes, statuimus ut nunquam Vicarius, nisi prius monito et annuente Parocho, discedat.

CAPUT V.

DE PRÆDICATIONE.

CLXII.

Inter præcipua Parochorum munera certe recensetur Evangelii prædicatio. « Quicumque, inquit Concilium Tridentinum, parochiales vel alias curam animarum habentes Ecclesias quocumque modo obtinent, per se vel alios idoneos, si legitime impediti fuerint, diebus saltem dominicis et festis solemnibus, plebes sibi commissas, pro sua et earum capacitate, pascant salutaribus verbis, docendo quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, annuntians quoque eis cum brevitate et facilitate sermonis vitia quæ eos declinare et virtutes quas sectari oporteat,

(1) Joann. 10. 11.

» ut pœnam æternam evadere et cœlestem gloriam » consequi valeant (1). »

CLXIII.

Concionem ad populum habeant, ministerium suum impleant. Attendant sibi et doctrinae, recte tractantes verbum veritatis, profana autem et vaniloquia deviantes quæ, ut ait Apostolus, multum proficiunt ad impietatem; annuntiantes, non quod præsumptione humani sensus invenerunt, sed quod ex divina lectione didicerunt, juxta Ecclesiasticam traditionem et Patrum ab Ecclesia catholica approbatorum interpretationem. Sic agentes, et seipsos salvos facient, et eos qui illos audierunt.

CLXIV.

Studeant diligenter agnoscere vultum pecoris sui. Si doctum et sapiens, alliciant illud docte et sapienter loquendo ea quæ sunt Jesu; si rude et ignarum, plana et communia vulgari idiomate explanando. Servetur ordo, et quantum commode fieri poterit, forma in catechismo Concilii Tridentini præscripta, ita ut triennio completam doctrinae christianæ expositionem peragant, contenturque sacra eloquia et salutis monita in omnium cordibus, postpositis inutilibus quæstionibus, inserere, eosque in lege Domini fructuose erudire.

CLXV.

Nulli Clerico nondum Presbytero, nulli Sacerdoti extraneo et ignoto, nulli ad prædicationem non approbato, sine expressa Ordinarii licentia, concionare liceat.

(1) Concil. Trid. Sess. 5, cap. 2 de reform.

Sacerdoti vero alienæ Diœcesis bene noto aut commendatitiis litteris munito et ad prædicationem approbato semel aut iterum concionem permittere possint Parochi, minime autem seriem prædicationum peragere permittant, absque licentia Ordinarii loci in quo habenda est prædicationis. Imo, pro adventus et quadragesimæ stationibus, et pro quibuscumque exercitiis spiritualibus, vulgo *missions, retraites*, nullum advocent Sacerdotem, quin eum prius Episcopo designaverint, ejusque obtinuerint consensum.

CLXVI.

Parochi, omnesque divini verbi præcones congruam adhibeant præparationem, ut sit in ore eorum sermo vivus et efficax, nec sint tanquam homines qui Deum tentant. — Fideles aspera objurgatione non perstringant, nec quemquam, de vitiis aut virtutibus agendo, directe vel indirecte designent, nemini ullam dantes offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum, sed semetipsos exhibeant ministros Christi cum multa patientia. — Non quæ sua sunt aut turpem quæstum, sed quæ Jesu Christi et salutem animarum sectentur. — Nunquam in prædicatione divina quæstionibus politicis sese immisceant, nec aliud scire existiment inter homines, nisi Jesum Christum et hunc crucifixum. — Insuper, non ex eorum memoria excidat stricte a Concilio Tridentino prohiberi ne nova divulgentur miracula, nisi prius a Romano Pontifice aut saltem ab Episcopo recognita et probata fuerint.

CAPUT VI.

DE CATECHISANDIS PUERIS ET RUDIBUS.

Omnes quibus animarum cura commissa est, non minimam suæ sollicitudinis partem in catechisandis pueris et rudibus ponent. Ex eo summopere pendet totius vitæ christianæ institutio, morum conservatio, religionis societatisque prosperitas. Idcirco :

CLXVII.

Verborum Christi memores : *Sinite parvulos venire ad me* (1), puerorum rudiumque personarum institutionem suscipiant Parochi, sive per seipsos, sive per vicarios, catechisantes eos sive publice, sive privatim; nec hujusmodi curam aliis totaliter relinquunt; provideantque ut nullus scientia ad salutem necessaria careat.

CLXVIII.

Moneant parentes ut a teneris annis præcipuas christianæ religionis veritates pueris proponant, eosque ad catecheses mittant, non expectata primæ communionis ætate. — Per majorem anni partem, præsertim tempore adventus et quadragesimæ, pluribus in hebdomada diebus, fidei rudimenta pueris, secundum Catechismi Concilii Tridentini doctrinam, explicabunt. Diebus autem dominicis, omnes Christi fideles ad catecheses accuratius præparatas advocent ut cuncti ediscant quid

(1) Marc 10. 14.

credere et agere, quæ vitia fugere et quas virtutes secari ad salutem consequendam oporteat. — Curent insuper animarum rectores Diœcesis catechismum in scholis doceri; puerorumque mentes sana imbuere doctrina.

CAPUT VII.

DE SOLLICITUDINE ERGA INFIRMOS.

Docente nos Apostolo ad infirmum inducendos esse Ecclesiæ presbyteros, Parochos omnesque animarum salutem invigilantes monemus et strenue in Domino adhortamur ut ægrotorum sollicitam paternamque curam gerant. Etsi adversarius noster, per omnem vitam, occasionem homines perdendi quærat et captet, nullum tamen tempus est quo vehementius omnes versutiæ suæ nervos intendant ad eos a fiducia divinæ misericordiæ deturbandos, et in damnationem conjiciendos, quam cum eis imminere proximam mortem perspicit.

CLXIX.

Quapropter sacerdotes non pigeat infirmos invisere; moneant Parochianos ut sacerdotem tempore opportuno, quacumque diei noctisque hora, postposito omni molestiæ timore, requirant. Advocati statim accurrant; quin etiam, comperto alicujus periculo, non expectent donec requirantur, sed ultro et diligenter ægrotum adeant, sublato omni discrimine inter divites et pauperes, cum omnibus sint debitores. Eum benigne alloquentes et prudenter monentes ad peccatorum confessionem ingeniosa caritate alliciant. Perpendant an agnoscat res ad

salutem necessarias, eas ignorantem exponant, eumque ad debitas dispositiones incitantes, efficiant ut non appareat ante conspectum Dei, nisi cunctis religionis præsidiiis munitus.

CLXX.

Quod si obstinatos peccatores inveniant, eorum contumaciam vicissim et miserationum Dei magnitudine et æterni supplicii interminatione vincere satagant. Repulsi redeant nunquam desperantes, sed in Domino fidentes, zeloque addant fervidam orationem, dicente Apostolo nihil esse eum qui plantat et qui rigat, nisi Deus det incrementum; et Propheta, in vanum laboraturos qui ædificant, nisi ipse Dominus ædificaverit domum.

CLXXI.

Perseverante post recepta Sacramenta morbo, ægrotantem non deserat Parochus aut confessarius, sed eum frequenter visitans, iterata identidem peccatorum absolute, tueatur contra insidias inimici quærentis quem devoret. Pia atque brevi adhortatione illi suggerat patientiam et divino iudicio voluntatis assensum, atque accensis doloris, fiduciæ, amorisque affectibus eum ad præmia æternæ felicitatis perducatur.

CLXXII.

Pueros qui septennium nondum attigerunt invisere non dedignentur Presbyteri, eum sæpe contingat eos in malitia esse adultos, Deoque per sacramenta reconciliari indigere. Provideant denique ut pauperibus in infirmitate necessaria suppeditentur auxilia.

CAPUT VIII.

DE JUDICIIS ECCLESIASTICIS.

CLXXIII.

Quod Episcopus sit in causis spiritualibus iudex nullus est ambigendi locus, cum a Spiritu Sancto regere Ecclesiam Dei positus, divinatorum præceptorum et Ecclesiæ canonum custos existat et vindex.

Judicialis hæc potestas in ipso ordinaria est et Episcopali muneri inhærens.

Hinc a veritate aberrant quicumque hanc jurisdictionem Episcopo denegant, sive illam contentioso et forensi modo per seipsum aut per delegatum officialem exercent, sive extrajudicialiter et ex informata conscientia procedat, ad mentem Concilii Tridentini (1).

CLXXIV.

Ideo suam quisque officialitatem instituere aut institutam servare poterit Episcopus, eique causas illas dijudicandas transmittere quarum solemnitas et contradictoria discussio possibilis et expediens ipsi visa fuerit, salvo jure appellationis ad Apostolicam Sedem et ad Metropolitanam prout a jure statutum est. Sedulo curet Episcopus ne ex clamoroso auditorio generetur infirmis scandalum, innocentium infamia, Religionis opprobrium et jurisdictioni civili præbeatur occasio causas ecclesiasticas ad seculare forum pertrahendi.

(1) Concil. Trid. Sess. 14, Cap. 1, de reform.—De Syn. Diœc. Lib. XII Cap. 8.

Sive modo contentioso et forensi, sive extrajudicialiter et ex informata conscientia procedat Episcopus, meminerit se non tantum iudicem, sed et pastorem esse ac patrem. Clericos omnes, sacerdotes præsertim, ut carissimos filios excipiat; si quid peccaverint, benigne corrigat, nec prius ad acriora remedia descendat quam in medendis vulneribus inutilia esse compererit levia fomenta. Amica hæc et paterna justitia non minus filiali presbyterorum nostrorum in Præsules observantiæ quam tempori congrua, totius ordinis levitici famæ consulit, loquacis seculi dieteriis viam præcludens.

TITULUS QUINTUS.

DE RATIONE STUDIORUM ECCLESIASTICORUM.

CAPUT PRIMUM.

DE SEMINARIIS ET EORUM MODERATORIBUS.

Sacrosancta Tridentina Synodus, divino Spiritu afflata, nullum aptius judicavit esse remedium malis quibus tunc laborabat Ecclesia Christi quam seminariorum institutionem. Nil etiam nunc utilius esse censet Auscitanæ provinciæ Concilium quam illas fovere domos clericales, quas feliciter possidet quælibet diœcesis, easque summa diligentia moderari ut ad finem sanctum suum assequendum quotidie aptiores reddantur.

CLXXV.

Imprimis declarat et docet hæc provincialis Synodus seminaria sive majora sive minora ab Episcopali auctoritate prorsus pendere, et Ordinarium possidere jus plenum ea regendi et administrandi, prout ipsi coram Domino et pro meliori bono Ecclesiæ visum fuerit, sive quoad rectores eorum et magistros eligendos, sive quoad rationem studiorum, sive quoad disciplinam et regimen integrum.

CLXXVI.

Paterna sollicitudine seminaria sua prosequatur Episcopus. Ipsis semper præficere curabit directores et magistros doctrina ecclesiastica eximios et præsertim pietate, zelo et patientia præcellentes, qui juniores alumnos sibi creditos humilitatem, modestiam, mundi fugam, amorem solitudinis et laboris, caritatem, mansuetudinem, orationis praxim assiduam, erga Episcopum obedientiam et reverentiam, exemplis non minus quam præceptis edoceant.

CLXXVII.

Juvenes in seminario receptos, tanquam filios et futuros suæ pastoralis sollicitudinis participes et coadjutores habebunt Episcopi. Eos visitent, et inquirent de eorum vita, moribus et pietate. Exercitationibus scholaribus illorum seu examinibus, quoties expedire judicaverint, assistentes erunt cum viris scientia clericali præditis, ita ut ipsis constet de alumnorum sufficientia et doctrina.

CLXXVIII.

Sedulo invigilabit Episcopus ne immoderatæ et inutiles fiant in seminariis suis expensæ; et juxta SS. Synodi Tridentinæ præscriptum, singulis annis reddituum et impensarum rationem accipiet, qua ipsi constet de felici domorum ecclesiasticarum profectu et sapienti bonorum temporalium moderamine.

CAPUT II.

DE STUDIIS IN MINORIBUS SEMINARIIS.

Minora seminaria collegia sunt vere clericalia, in quibus recipiuntur pueri ad sacrum ministerium destinati et electi. Quasdam regulas circa illarum domorum regimen stabiliendas censet Auscitana Synodus.

CLXXIX.

Ordinarius programma certum et explicitum dabit de iis quæ in diversis classibus docenda erunt per annum. Methodum etiam præscribet quam fideliter tenere curabunt seminarii professores.

CLXXX.

Inter diversa studiorum objecta primum habebit locum Religionis catholicæ scientia. Linguarum studio assidue incumbent seminarii minoris alumni. Linguam vernaculam (*française*) ita diligenter addiscent, ut postea illa facile, recte, imo et eleganter, sive verbo, sive scriptis, uti queant. Linguam latinam quæ Ecclesiæ Catholicæ propria est quasi maternam apprime addicere curabunt. Huicce quantum fieri poterit et Græcam addent quæ tam præclaris scriptoribus illustrata fuit, seu sacris et ecclesiasticis, seu profanis.

CLXXXI.

Multum et pretiosum fructum afferet junioribus alumniis studium historiæ Sacræ et Ecclesiasticæ: neque

ullo modo prætermittendum studium historiæ sive profanæ, sive mere civilis. Eo diligentius historiam edocere debent seminarii professores, et in ea veritatem factorum restituere, quo plurimi coævi scriptores in odium religionis eam adulterare conati sunt.

CLXXXII.

Mathesis necnon scientiarum naturalium in seminario rudimenta accipient alumni. Verum intra sapientes limites hæc restringenda sunt; in his enim faciles essent excessus et abusus dum tempus doctrinæ et litterarum studio necessarium subtraheretur cum magno scientiæ detrimento.

CLXXXIII.

Non indiscriminatim omnibus pueris aperiatur seminarium, sed his tantummodo qui sanctæ tribus leviticæ spes esse videntur; factaque probatione, amoveantur qui puritate morum, pietate et constanti diligentia fructus uberiores virtutis clericalis non promitterent. Parochis et omnibus quibus salus animarum commissa est incumbit imprimis cura discernendi quos Deus elegerit, et eos Episcopo vel seminarii rectoribus notos faciendi. Si quos noverint adolescentulos felici indole, pietate vera, facilique ingenio ornatos, eos paterna caritate foveant, primas litterulas doceant, a contagione seculi salvos faciant, ut tempore opportuno, gratia et innocentia pollentes, seminario coaptari possint. Et cum inter eos non pauci inveniantur bonis fortunæ minus præditi, deficientibus propriis facultatibus et patefactis seminariorum necessitatibus, in beneficentiæ consortium advocent pios divites sectatores honorum operum.

CLXXXIV.

- Nullus Sacerdos vel alius Clericus in sacris constitutus, sive Diœcesanus, sive extraneus, scholam instituat vel regendam suscipiat sub quovis nomine designetur, nisi annuente et approbante Ordinario.

CAPUT III.

DE STUDIIS IN MAJORIBUS SEMINARIIS.

Uti sanctuarium pietatis, ita et scientiæ clericalis schola est seminarium majus. Ibi enim proxime præparantur qui lux mundi esse debent, duces populorum, veritatis propugnatores inconfusibiles, quorum labia custodient scientiam, et qui se totos impendere sint parati ad gloriam Dei procurandam, Ecclesiam Christi tuendam et animas fratrum efficaciter lucrandas. Ideo hæc statuenda vel renovanda censemus.

CLXXXV.

Emenso per annos duos philosophiæ et scientiarum physicarum curriculo, per quatuor alios annos theologiæ operam dabunt, quæ partes præcipuas semper tenere debet.

CLXXXVI.

Veterem methodum in studiis adhibitam, quam syllogisticam vocant, frequentius adhibebunt, ut Magistri lucidius doceant, et alumni perutilem acquirant consuetudinem claræ et rigorosæ probationis in disputationibus,

non huc et illuc deflectentes sophisticæ. Volumus insuper ut in iisdem studiis lingua latina semper utantur. Utile tamen erit et exoptamus ut juniores clerici, per allocutiones et scriptiones in lingua gallica, facilis elocutionis usum et praxim acquirere satagant.

CLXXXVII.

Præter quæstiones theologiæ dogmaticæ et moralis ex quibus subtiliores, supervacaneas et nimis curiosas perstringere seu expungere curabunt professores, clerici sacrae scripturæ lectioni et meditationi amanter insistent. In ecclesiastica historia admirabilem experientur Dei providentiam, nec non sanctæ traditionis documenta et regulas verebuntur. In quolibet provinciæ seminario instituetur duplex ille cursus scilicet scripturæ sacrae et historiæ ecclesiasticæ. — Ad cantus ecclesiastici et cæremoniæ praxim informabuntur eadem sollicitudine.

Ex aptioribus alumnis nonnulli seligantur quibus linguæ hebraicæ notitia præbeatur.

CLXXXVIII.

Non minus ardentem exoptamus quamprimum institui lectiones quasdam *de Jure canonico*, cujus ignorantia, non solum indecora sed multum periculosa foret.

CLXXXIX.

Cum salus animarum a ministerio verbi pendeat, dicente Apostolo, *fides ex auditu*, opus grande coram Deo et hominibus præstabit seminariarum rectores, si, diligentiori cura datis theologiæ et aliarum scientiarum documentis, clerici quibus proxime incumbet tanti

momenti munus, ad illud recte implendum aptiores fiant. Quapropter ipsis proponantur optimæ circa varios prædicandi modos regulæ, præsertim circa homiliam et catechismum; et data compositionis materia, in praxim illas redigant. Ut autem vividius exardescat æmulatio, publicæ fiant interdum exercitationes, et clericus, jam præmonitus, præside superiore, et astantibus rectoribus et condiscipulis, prædicationi indulgeat.

CXC.

Præterea monita specialia accipient de sacris ritibus in sacramentorum administratione, de celebratione divinorum, de animarum cura et regimine, de sapienti parochiæ gubernatione, de recta honorum Ecclesiæ administratione (*administration des fabriques*), de templi divini dispositione et ornatu, necnon de sacra ejus suppellectili secundum probatas Ecclesiæ regulas.

CAPUT IV.

DE OBLIGATIONE SACERDOTUM STUDIO INCUMBENDI ET DE EXAMINE JUNIORUM SACERDOTUM PER ALIQUOT ANNOS.

Absoluto in seminario studiorum cursu nondum certe perfectam scientiam nacti sunt presbyteri recens ordinati; et summopere vigilandum est ne in desidiam prolabantur, a studiis ecclesiasticis cessantes. Idecirco medium efficax tam grave malum præveniendi quærens Synodus Auscitana, sequens statuit mandatum pro omnibus presbyteris recens ordinatis, qui legitime non fuerint dispensati.

CXCI.

Omnes et singuli juniores presbyteri per quinquennium eorum ordinationem sequens, quotannis sedulo examinabuntur ab Episcopo super quæstiones theologicas, aliasque materias jam in *Brevi dicecesano* vel in speciali documento indicatas.

CAPUT V.

DE COLLATIONIBUS ECCLESIASTICIS.

CXCH.

Collationes Ecclesiasticas jamdudum apud nos institutas et non sine eximio fructu frequentatas retineri expedit et foveri. Juxta probatam consuetudinem quam Synodus confirmat, his interesse debent districtus Parochi, Vicarii omnes et Capellani, legitima non impediende causa. Cæteros etiam sacerdotes omnes adesse valde exoptamus.

In unaquaque districtus congregatione præter Decanum præsidem, instituitur specialis promotor et secretarius quorum munia erunt ab Ordinario determinata.

Quæstiones Episcopali mandato præassignatæ discutientur non contentionis animo sed pacis et veritatis amore. Præ oculis semper unusquisque habeat non quod singulari aut curioso placuerit ingenio, sed Ecclesiæ doctrinam, Pontificum et Doctorum documenta. Nunquam eorum scriptorum auctoritas afferatur, quorum doctrina minus probata aut quomodocumque suspecta fuerit.

Collationis acta a præsidente ad Episcopalem curiam dirigantur : quibus perlectis et examinatis, Episcopus speciali rescripto quotannis clero indicabit quid in iis approbandum vel corrigendum judicaverit.

DECRETUM

DE SUBSCRIPTIONE, FINE ET PROMULGATIONE CONCILII.

Nos Nicolaus-Augustinus DE LA CROIX D'AZOLETTE, miseratione divina et Sanctæ Sedis Apostolicæ gratia, Archiepiscopus Auscitanus, Novempopulaniæ et Navarræ Primas, Comes Romanus, Solio Pontificio Assistens,

Admonemus Reverendissimos nostros Episcopos comprovinciales, ut singuli, loco et ordine suo, iis quæ in Synodo decreta sunt, subscribant.

Insuper, de consensu eorundem Reverendissimorum Episcoporum, decernimus hujus provincialis Concilii finem fieri, et jam nunc factum esse; atque statuimus ut, postquam Concilii Decreta a Sancta Sede Apostolica approbata fuerint, ea unusquisque Episcoporum, in proxima diœcesana Synodo, juxta canonicas sanctiones, faciat promulgari; illorumque executionem urgeat in sua diœcesi.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM.

Nos NICOLAUS-AUGUSTINUS DE LA CROIX D'AZOLETTE, Archiepiscopus Auscitanus, hæc Decreta a nobis definita subscripsimus.

† NICOLAUS-AUGUSTINUS, Archiepiscopus Auscitanus.

Ego FRANCISCUS LACROIX, Episcopus Baïonensis, consentiens subscripsi.

† FRANCISCUS, Episcopus Baïonensis.

Ego FRANCISCUS - ADELAÏS - ADULPHUS LANNELUC, Episcopus Aturensis, consentiens subscripsi.

† FRANCISCUS-AD.-AD., Episcopus Aturensis.

Ego BERTRANDUS-SEVERUS LAURENCE, Episcopus Tarbiensis, consentiens subscripsi.

† B.-S., Episcopus Tarbiensis.

ACTA

CONCILII PROVINCIÆ AUSCITANÆ.

ACTA

CONCILII PROVINCIÆ AUSCITANÆ.

CONGREGATIO PRIMA PRIVATA.

Anno ab Incarnatione Domini millesimo octingentesimo quinquagesimo primo, die 17^a mensis Augusti, Illustrissimus ac Reverendissimus NICOLAUS AUGUSTINUS DE LA CROIX D'AZOLETTE, Archiepiscopus Auscitanus, Novempopulanæ et Navarræ Primas, Comes Romanus, Pontificio Solio assistens, Illustrissimi ac Reverendissimi FRANCISCUS LACROIX, Episcopus Baionensis, FRANCISCUS ADELAIS ADULPHUS LANNELUC, Episcopus Aturensis, BERTRANDUS SEVERUS LAURENCE, Episcopus Tarbiensis, Provincialis Concilii Auscitani ab eodem Illustrissimo Metropolitano per litteras die quarta Junii datas ad diem vigesimam Augusti proximam indicti celebrandi causa, in palatio archiepiscopali congregati, quasdam prævias Congregationes privatim judicaverunt habendas.

Eadem die, hora post meridiem quinta, habita est prima Congregatio privata in secretiori consistorio dicti Palatii, cui interfuerunt prædicti Patres, ibique actum est de quibusdam ante apertionem Synodi præordinandis : quæ quidem, ut sequitur, voluerunt esse servanda.

1^o Illustrissimi ac Reverendissimi JOANNES MARIA MIO-LAND, Archiepiscopus Sardinianus, Coadjutor cum futura

successione Illustrissimi Archiepiscopi Tolosani, et JOSEPHUS AUGUSTINUS VICTORINUS DE MORLHON, Episcopus Aniciensis, ad Concilium invitati, omnibus sive privatis, sive generalibus Congregationibus et Sessionibus interesse poterunt.

2º Statuerunt et mandaverunt publicandum et affigendum in apertiori loco seminarii majoris ubi conveniunt omnes qui Concilio sunt interfuturi, et insuper in aula Capitulari Ecclesiæ Metropolitanæ sequens decretum :

« Illustrissimus ac Reverendissimus DD. Nicolaus Augustinus DE LA CROIX D'AZOLETTE, miseratione divina et » Sanctæ Sedis Apostolicæ gratia, Archiepiscopus Auscitanus, Novempopulaniæ et Navarræ Primas, Comes » Romanus, Pontificio Solio assistens, de consilio et assensu Reverendissimorum Episcoporum comprovincialium, Baionensis, Aturensis, et Tarbiensis, universis et » singulis qui Concilio provinciali de jure vel consuetudine interesse debent, mandat et præcipit ut die decimæ nona mensis Augusti anni millesimi octingentesimi quinquagesimi primi, in aula archiepiscopali, Auscis, » sistant se, ad Congregationem generalem quæ in loco secretiori prædictæ aulæ habenda est, hora post meridiem tertia utque procuratores Capitulorum instrumenta » procuratoria ibidem examinanda afferre non præmittant.

» Ad Congregationem prædictam soli Episcopi cum habitu choralis interesse debent. Cæteri omnes cum veste » talari, mantello longiori et birreto convenient. »

De Mandato DD. Archiepiscopi :

G. SENTIS, *can. hon. secr.*

3º Decreverunt Patres promissionem de secreto servando in prima Congregatione generali ab omnibus emittendam esse juxta sequentem formulam :

« Ego N. promitto me decretorum Concilii textum nullo modo traditurum donec Reverendissimorum Patrum

» auctoritate typis demandatus fuerit, nec quidquam inter » ea quæ res aut personas gravitate quadam attingentia, in » Congregationibus dici poterunt aut agi, revelaturum ulli » qui Concilio non fuerint addicti. »

4º In Ecclesia Metropolitana Beatæ Mariæ Dei Genitricis dicata, die vigesima labentis mensis, feria quarta intra Octavam Assumptionis B. Mariæ Virginis, in qua festum S. Bernardi Ecclesiæ Doctoris occurrit celebrandum, hora octava ante meridiem, publica Concilii fiet apertio.

Qua die, omnes qui in celebrando Concilio erunt admissi, ad aulam archiepiscopalem conventuri sunt hora sesquiseptima, et inde ad prædictam Ecclesiam ordinanda erit processio ut sequitur :

Crux processionalis cum acolythis.

Clerici necnon Presbyteri ex variis diocesisbus superpelliceis induti.

Capellani Ecclesiæ Metropolitanæ.

Canonici ad honores in suo quisque ordine et habitu choralis.

Cantores superpelliceis tantum induti.

Theologi et Canonistæ in habitu choralis.

Procuratores Capitulorum Tarbiensis, Aturensis et Baionensis.

Capitulum Metropolitanum collegialiter incedens.

Episcopi ex alia provincia.

Demum Reverendissimi Patres.

In cujus processione actu, sicut et in publicis sessionibus, Episcopi Provinciæ Auscitanæ insigniti erunt rochetto super quem induent amictum, stola rubra, pluviali ejusdem coloris, mitra et baculo pastorali.

Episcopi vero ex alia Provincia Concilio interessentes super rochetto induent amictum, pluviale cum mitra.

Unicuique Episcopo duo sint Vicarii seu alii Presbyteri assistentes, veste choralis induti.

5º Ad processiones, publicas sessiones, congregationes generales et ad missam synodalem, tam procuratores

Capitulorum quam Theologi et Canonistæ habitu choralis insigniti erunt. Ad congregationes vero particulares cum veste talari, mantello longiori et birreto convenient. Inter se ordinem eundem ac suus respectivus Episcopus servabunt.

6° Quibus ita ordinatis, actum est de ministris seu adiutoribus Concilii constituendis, statimque Patres elegerunt officiales nominandos et publice proclamandos in prima congregatione generali, nempe :

Pro officio Promotoris Concilii.

- R. D. Joannem-Josephum MENDOUSSE, Canonicum et Secretarium-generalem Archiepiscopatus.
R. D. Petrum LAURENCE, Vicarium-generalem Reverendissimi Episcopi Tarbiensis.

Pro officio Secretarii.

- R. D. Guillelmum SENTIS, Canonicum ad honores, Reverendissimi Archiepiscopi Auscitani Secretarium.
R. D. Joannem-Mariam-Alphonsum DULIN, Canonicum, Secretarium-generalem Episcopatus Aturensis.

Pro officio Notarii.

- R. D. Ludovicum-Antonium CHEVALLIER, Canonicum, Superioris Seminarii majoris Auscitani.
R. D. Germanum-Gregorium DARRÉ, Canonicum ad honores, Directorem ejusdem Seminarii.

Pro officio Magistri Cæremoniarum.

- R. D. Carolum-Franciscum-Mariam MONBET, Canonicum ad honores, in Seminario majori Auscitano Directorem.
R. D. Elzearem RUFFAT, Canonicum ad honores, Reverendissimi Archiepiscopi Sardiani Secretarium.

CONGREGATIO SECUNDA PRIVATA.

Die decima octava mensis Augusti, hora sesquiona ante meridiem, habita fuit secunda Congregatio privata in aula Archiepiscopali, Præsidente Illustrissimo Archiepiscopo Auscitano, præsentibus iisdem Reverendissimis Episcopis.

1° Statutum fuit quod die apertionis Synodi, missa erit *de Spiritu Sancto* prout præscribitur a Pontificali Romano et cæremoniali Episcoporum. In hac missa erit communio generalis.

2° Statuerunt Patres in prædicta prima sessione promulganda decreta : 1° de aperienda Synodo; 2° de modo vivendi in Concilio, de non præjudicando, de non discedendo; 3° de professione fidei; 4° de indictione proximæ sessionis.

Illustrissimus Præses et Reverendissimi Patres edent fidei professionem juxta formulam brevioram ex Pontificali depromptam. Capitulum Metropolitanum, Capitulorum Procuratores et Theologi emittent eandem professionem fidei per formulam brevissimam quæ etiam extat in Pontificali.

3° Perfecta sessione, ab Ecclesia Metropolitana ad seminarium majus ordinabitur processio. Interea *Te Deum* cantabitur.

4° Quibus peractis, ordinaverunt Patres vivendi et agendi rationem quam omnes, unaquaque die, durante Concilio, servandam curent, nempe :

« Hora sesquiquinta, surgent a lecto, statimque precibus » matutinis et orationi mentali vacabunt, missamque, si » velint, celebrabunt.

» Hora sesquiseptima, convenient ad missam synodalem;

» qua peracta, sumetur ad nutum cujusque aliqua refectio.

» Ab hora nona ad horam undecimam aut sesquiundecimam habebuntur congregationes particulares.

» Ad horam duodecimam cum quadrante, prandium, » quod immediate sequetur visitatio ad SS. Sacramentum » et post ipsam relaxatio.

» Durante prandio, post lectionem capituli unius de sacra
» Scriptura, legetur de vita S. Caroli Borromæi et in fine
» martyrologium.

» Ab hora tertia post meridiem ad horam quintam con-
» gregationes habebuntur, seu generales, seu particulares,
» prout mandaverint Reverendissimi Patres pro unaquaque
» die.

» Ad horam sesquiseptimam, cœna, quam immediate
» sequentur visitatio ad SS. Sacramentum, deinde relaxa-
» tio.

» Hora nona, ad cubiculum recessus et vespertina ora-
» tio.»

5° Illis expletis, de Congregationibus particularibus ins-
tituendis et efformandis curavere Patres, designando et
determinando, tum nomen seu titulum uniuscujusque Con-
gregationis, tum res quas complectitur, tum personas
quibus constituitur.

Congregationes Concilii sic a Patribus ordinatæ sunt :

I° — CONGREGATIO PRIVATA EPISCOPORUM.

- III. et RR. DD. Archiepiscopus Auscitanus, Præses.
- III. et RR. DD. Episcopus Baionensis.
- III. et RR. DD. Episcopus Aturensis.
- III. et RR. DD. Episcopus Tarbiensis.
- III. et RR. DD. Archiepiscopus Sardianus, coadjutor
Tolos.
- III. et RR. DD. Episcopus Aniciensis.

Secretarius :

R. D. Guillelmus SENTIS, canonicus ad honores.

Præter privatam Episcoporum Congregationem et præter
Congregationes generales in quibus præsidebit Illustrissi-
mus Metropolitanus, Congregationes habebuntur particu-
lares quibus præsidebunt Episcopi, quæ sic constituun-
tur :

II° — PRIMA CONGREGATIO. — DE FIDE, DOCTRINA ET HIE-
RARCHIA.

Præses : III. et RR. DD. Episcopus Baionensis.

Vice præses : R. D. DE BELLOC, Vicarius generalis III.
et RR. DD. Archiepiscopi Ausci-
tani.

Secretarius : R. D. DARRÉ, Theologus advocatus DD.
Archiepiscopi.

Theologi : R. D. VIGUIÉ, Deputatus Capituli Metro-
politani.

R. D. MANAUDAS, Deputatus Capituli Baio-
nensis.

R. D. SOULÉ, Deputatus Capituli Tarbien-
sis.

R. D. MENDOUSSE, Theologus advocatus
DD. Archiepiscopi.

R. D. MONBET, Theologus advocatus DD.
Archiepiscopi.

R. D. DE MORLHON, Theologus advocatus
ejusdem Præsulis.

R. D. LAURENCE, Vicarius generalis, Theo-
logus advocatus DD. Episcopi Tar-
biensis.

R. P. PAYAN, e societate Jesu, Theologus
advocatus DD. Episcopi Aturensis.

III° — SECUNDA CONGREGATIO. — DE CULTU DIVINO.

Præses : III. et RR. DD. Episcopus Aturensis.

Vice præses : R. D. HIRABOURE, Vicarius generalis III.
et RR. DD. Episcopi Baionensis.

Secretarius : R. D. SENTIS, Theologus advocatus DD.
Archiepiscopi.

Theologi : R. D. LAPORTE, Deputatus Capituli Baio-
nensis.

R. D. BARADÈRE, Deputatus Capituli Tar-
biensis.

- Theologi* : R. D. DUPIN, Vicarius generalis, Theologus advocatus DD. Archiepiscopi.
 R. D. ABEILHÉ, Theologus advocatus DD. Archiepiscopi.
 R. D. GARBAY, Theologus advocatus ejusdem Præsulis.
 R. D. RUFFAT, Theologus advocatus DD. Episcopi Aturensis.
 R. D. SOULÉ, Theologus advocatus ejusdem Præsulis.

IV.—TERTIA CONGREGATIO.—DE DISCIPLINA ET DE STUDIIS.

Præses : Ill. et RR. DD. Episcopus Tarbiensis.

Vice præses : R. D. BOUSQUET, Vicarius generalis DD. Episcopi Aturensis.

Secretarius : R. D. CHEVALLIER, Deputatus Capituli Metropolitanani.

Theologi : R. D. DULIN, Deputatus Capituli Aturensis.
 R. D. BONNAFONT, Vicarius generalis, Theologus advocatus DD. Archiepiscopi.

R. D. BARCIET, Vicarius generalis, Theologus advocatus ejusdem Præsulis.

R. D. DUCURON, Theologus advocatus ejusdem Præsulis.

R. D. CANÉTO, Theologus advocatus ejusdem Præsulis.

R. D. HARAMBOURE, Theologus advocatus DD. Episcopi Baionensis.

R. D. TISNÉ, Theologus advocatus DD. Episcopi Tarbiensis.

R. D. PEYDESSUS, Theologus advocatus ejusdem Præsulis.

Quæ constitutio Congregationum particularium in prima Congregatione generali proclamabitur.

6° Ex resolutione Patrum, Bulla *Auctorem fidei*, integra,

typis demandabitur ac vulgabitur cum ipsis Concilii decretis, ut omnibus Sacerdotibus notissima fiat et sic ab omnibus tanquam vera credendi et agendi regula teneatur.

Quibus sic ordinatis et dispositis absoluta est secunda Congregatio privata.

CONGREGATIO GENERALIS PRIMA.

Die decima nona mensis Augusti, hora tertia post meridiem, juxta decretum a pridie affixum et publicatum, prima Congregatio generalis Concilii Auscitani celebrata fuit in palatio archiepiscopali.

Aderant rochetto, mozetta et stola induti, Illustrissimus ac Reverendissimus Archiepiscopus Auscitanus, et omnes Reverendissimi Provinciae Episcopi, necnon Illustrissimi ac Reverendissimi Archiepiscopus Sardinianus et Episcopus Aniciensis. Aderant pariter capitulorum Procuratores et Theologi advocati a Reverendissimis Episcopis, in veste talari, cum mantello longiori et birreto.

In modum coronæ ordinata erant faldistoria pro Præsulis et sedilia pro cæteris omnibus. Ex adverso sedis Illustrissimi Præsidis eminebat crux archiepiscopalis et patebant sancta Dei Evangelia super thronum collocata.

Post preces in Pontificali notatas, jubente Illustrissimo ac Reverendissimo Archiepiscopo, D. Sentis, secretarius, pronuntiat nomina Procuratorum Capituli Metropolitanani et Capitulorum Cathedralium Ecclesiarum Provinciae, qui successive accedentes, instrumenta sua exhibent et in manibus Illustrissimi Præsidis deponunt. Peracto a Reverendissimis Patribus delegationum examine, Procuratores admittuntur :

Pro Capitulo Metropolitanano :

R. D. Paulus Antonius VIGUIÉ, ejusdem Capituli Decanus et Theologus.

R. D. Ludovicus ANTONIUS CHEVALLIER, ejusdem Capituli Canonici, superior seminarii majoris Auscitani et Vicarius generalis Adjacensis.

Pro Capitulo Baionensi :

R. D. Joannes LAPORTE, ejusdem Capituli Decanus.

R. D. Martinus MANAUDAS, ejusdem Capituli Canonici et superior seminarii majoris Baionensis.

Pro Capitulo Aturensi.

R. D. Joannes Maria Alphonsus DULIN, ejusdem Capituli Canonici et secretarius generalis Episcopatus Aturensis.

Pro Capitulo Tarbiensi :

R. D. Jacobus SOULÉ, ejusdem Capituli Canonici.

R. D. Germanus BARADÈRE, ejusdem Capituli Canonici.

Nominantur etiam a Secretario, et a Patribus admittuntur Theologi a Reverendissimis Præsulibus advocati, scilicet :

Ab Illustrissimo et Reverendissimo Archiepiscopo Auscitano :

R. D. Petrus DE BELLOC, Vicarius generalis Archiepiscopi Auscitani.

R. D. Alexius DUPIN, Vicarius generalis Archiepiscopi Auscitani.

R. D. Joannes Baptista BONNAFONT, Vicarius generalis Archiepiscopi Auscitani.

R. D. Joannes Josephus MENDOUSSE, Canonici Capituli Metropolitanæ et Secretarius generalis Archiepiscopus.

R. D. Petrus Franciscus BARCIET, Canonici Capituli Metropolitanæ et Vicarius generalis Archiepiscopi Auscitani.

R. D. Leo ABEILHÉ, Canonici ad honores Ecclesiæ Metropolitanæ et seminariorum superior honorarius.

R. D. Franciscus DUCURON, Canonici ad honores Ecclesiæ Metropolitanæ, superior Missionariorum.

R. D. Franciscus CANÉTO, Canonici ad honores Ecclesiæ Metropolitanæ et Adjacensis, superior seminarii minoris Auscitani.

R. D. Petrus Paulus GARBAY, Canonici ad honores Ecclesiæ Metropolitanæ, in seminario majori sacræ Theologiæ professor.

R. D. Germanus Gregorius DARRÉ, Canonici ad honores Ecclesiæ Metropolitanæ, seminarii majoris Director et sacræ Theologiæ professor.

R. D. Guillelmus SENTIS, Canonici ad honores Ecclesiæ Metropolitanæ et Anciensis, Archiepiscopi Auscitani Secretarius.

R. D. Carolus Franciscus Maria MONBET, Canonici ad honores Ecclesiæ Metropolitanæ, in seminario majori Director.

R. D. Florentius Franciscus DE MORLHON, Canonici et Vicarius generalis Episcopi Anciensis.

A Reverendissimo Episcopo Baionensi :

R. D. Prosper HIRABOURE, Vicarius generalis Episcopi Baionensis.

R. D. Stephanus HARAMBOURE, Canonici Capituli Baionensis.

A Reverendissimo Episcopo Aturensi :

R. D. Benedictus BOUSQUET, Vicarius generalis Episcopi Aturensis et Archidiaconus.

R. P. Julius PAYAN, e societate Jesu, seminarii majoris diocesis Aturensis Rector.

R. D. Elzear RUFFAT, Canonici ad honores Ecclesiæ Tolosanæ et Archiepiscopi Sardiani Secretarius.

R. D. Clemens Dominicus SOULÉ, Secretarius Episcopi Aturensis.

A Reverendissimo Episcopo Tarbiensi.

- R. D. Petrus LAURENCE, Vicarius generalis Episcopi Tarbiensis.
 R. D. TISNÉ, Canonicus ad honores Ecclesiæ Tarbiensis et Parochus Ecclesiæ S. Joannis ejusdem civitatis.
 R. D. Joannem Ludovicum PEYDESSUS, Canonicus ad honores Ecclesiæ Tarbiensis et superior missionariorum de *Garaison*.

Tunc, jubente Illustrissimo Archiepiscopo Auscitano, a secretario proclamatur decretum de officialibus, ut supra, et leguntur hactenus acta, in congregationibus privatis Episcoporum, in ordine ad Concilium.

Completa lectione, proponitur a DD. Archiepiscopo promissio de secreto servando per formulam a Patribus edictam. Surgunt omnes et manum dextram ad pectus tenent. Dignior, nomine omnium, legit alta voce promissionem de secreto servando.

Per orationem *Sub tuum* absoluta est congregatio et omnes recedunt, post Metropolitanum, incipiendo a dignioribus.

SESSIO PRIMA.

Anno ab Incarnatione Domini millesimo octingentesimo quinquagesimo primo, die vero mensis Augusti vigesima, feria quarta intra octavam Assumptionis B. Mariæ Virginis, in qua occurrebat celebrandum festum S. Bernardi Ecclesiæ doctoris, celebrata fuit in Ecclesia Metropolitana Auscitana prima sessio Concilii provincialis in hanc diem per litteras Illustrissimi ac Reverendissimi Domini D. Nicolai Augustini DE LA CROIX D'AZOLETTE, Archiepiscopi Auscitani, indicta.

Hora sesquiseptima matutina, ad palatium Archiepiscopale in quo jam honorifico et benigno hospitio exceperat

congregati erant Episcopi provinciæ Auscitanæ, una cum DD. Archiepiscopo Sardoniano, Archiepiscopi Tolosani coadjutore et DD. Episcopo Aniciensis ad Concilium invitatis, convenère omnes tum Ecclesiæ Metropolitanæ Canonici, tum provinciæ Capitulorum deputati, et Theologi a Reverendissimis Episcopis adsciti, non sine magno Cleri diocæsani conventu.

Hora octava, processionaliter ad Ecclesiam Metropolitanam hoc ordine progressi sunt.

Crucem cum acolythis sequebantur alumni seminariorum. Post eos progrediebantur etiam bini et bini permulti Ecclesiarum parochialium Rectores in urbem Archiepiscopalem, et quidem a longe, sera fide et pietate incitati. Dein Canonici ad honores et nonnulli Canonici extranei. Post illos autem Theologi ab Episcopis delecti et delegati Capitulorum eundem inter se ordinem servantes qui respectivis suis Episcopis competeat. Demum venerabile Ecclesiæ Metropolitanæ Capitulum.

Omnibus sic ordinatis, incedebant illustrissimi ac Reverendissimi Episcopus Aniciensis et Archiepiscopus Sardonianus, unusquisque inter duos canonicos hinc et inde pluvialis fimbriam tenentes, ipsimet autem pluviale, rochetto et amictu cum mitra induti, absque stola et baculo pastorali.

Episcopi Provinciæ Auscitanæ juxta ordinem suæ consecrationis, scilicet Reverendissimus Episcopus Tarbiensis, Reverendissimus Episcopus Aturensis et Reverendissimus Episcopus Baionensis, cum mitra, pluviale, stola, rochetto et amictu, et baculum pastorem in manu gestantes.

Denique Reverendissimus Archiepiscopus Metropolitanus, præcedentibus immediate, cum cruce Archiepiscopali, clericis ad deferenda insignia ministris, ipsemet autem rochetto, amictu, alba, cingulo, pluviale rubri coloris cum mitra pretiosa et baculo pastorali. Cui assistebant ad dexteram et ad sinistram duo vicarii generales pluvialibus induti super rockettum, cum duobus Canonicis alba et dalmaticis induti, Diaconi et Subdiaconi munia impleturis.

Procedebant præfati Prælati inter numerosissimam fideliū turbam undique ea occasione confluentium, comitante, ex utroque latere, militum caterva qui, honoris causa, isti solemnī festo pie cum suis ducibus consociati, ordini tutamen et decorem religioni suppeditabant.

Ad ingressum in Ecclesiam, Episcopis genuflexis super pulvinaribus ad altare, Metropolitanus sacras reliquias super altare expositas thurificavit, osculo veneratus est et deinde venerabundas coepiscopis præbuit.

Tunc in faldistoriis juxta ordinem dispositis consedere prædicti Prælati et post Episcopos, Capitulum Metropolitanum, Capitulorum procuratores et Theologi in sedibus assignatis.

Circa chorum ea occasione in navi Ecclesiæ Metropolitanæ dispositum adstabat corona venerabilis presbyterorum, id est canonicorum ad honores Ecclesiæ Metropolitanæ, canonicorum extraneorum, et cleri numerosissimi totius provinciæ; et in fidelium multitudine præfulgebant D. Præfectus Provinciæ Gertii et legionis militaris in urbe Auscitana degentis duces insigniores.

Metropolitanus autem in throno suo Archiepiscopali resedit, et mox pontificalibus ornamentis cum pallio indutus, missam celebravit de *Spiritu Sancto*, ritu solemnī decantatam.

Cantato Evangelio, D. Chevallier, Canonicus, Illustrissimi ac Reverendissimi Archiepiscopi allocutionem seu mandatum de Concilio provinciali, Metropolitanī jussu ac nomine, ad fideles, gallico idiomate proclamavit.

Post *Agnus Dei*, quilibet Episcopus suo ordine ad osculum pacis Metropolitanō celebranti accessit. Omnes alii assistentes Canonici et Theologi acceptum a subdiacono pacis osculum alter ad alterum transmisere.

Mox, suo tempore, communicatio generalis Episcoporum et omnium qui quocumque titulo vel nomine Concilio erant addicti.

Peracta Missa, Metropolitanus depositis pontificalibus

ornamentis, retenta tantum alba cum cingulo, iterum stola et pluviale rubri coloris indutus, ad perficiendam solemnitatem juxta rubricas Pontificalis Romani, ad altare devenit, ibique, sedentibus cum mitra a dextro et a sinistro latere præfatis Episcopis in faldistoriis juxta ordinem suum dispositis, ipsemet Metropolitanus in suo faldistorio sedit facie ad populum versa.

Interea, in medio chori, super mensam apparatu convenienti cum pulvino decoratam positus videbatur liber sanctorum Evangeliorum juxta quem eminebat crux archiepiscopalis.

Decantatis psalmis et precibus quæ in Pontificali præscribuntur, Reverendi Promotores ad Illustrissimum Metropolitanum motionem reverenter fecere quatenus placeret promulgari decretum *de aperienda Synodo*. Quod quidem decretum e deosculata Archiepiscopi manu susceptum unus e Secretariis promulgavit e suggestu, et statim ab altero Secretario tum a RR. Metropolitanō, tum ab aliis comprovincialibus Episcopis reverenter fuit expostulatum an decretum placeret. Cum singuli respondissent: *Placet*, DD. Archiepiscopus comprobavit et sancivit.

Eodem modo et ordine promulgatum fuit decretum de modo vivendi in Concilio.

Dein, requirentibus Promotoribus, promulgatum fuit decretum de professione fidei emittenda: quo promulgato, DD. Metropolitanus in medio chori genuflexus, super sancta Dei Evangelia manum tenens, fidei professionem alta voce pronuntiavit; et statim ad suam sedem contra altare reversus, librum Evangeliorum super genua tenens, singulorum Episcoporum comprovincialium et post eos omnium de jure aut consuetudine Concilio assistentium, fidei professionem suscepit.

Demum promulgatum fuit a Secretario decretum de indictione proximæ sessionis quæ die Dominica sequenti, id est vigesima quarta Augusti, in qua occurrit celebrandum festum S. Bartholomæi apostoli, in sacello seminarii dicecesani habenda est.

Per solemnem Metropolitanam benedictionem expleta est sessio prima hæc et inchoato per Metropolitanum hymno *Te Deum*, omnes processionaliter, longo præclaro cleri ordine, adstantibus et mirantibus numerosissimis fidelium turbis omnibusque Deum omnipotentem et ecclesiæ provincialis misericordem consolatorem magnificentibus, in seminarium majus devenere in quo ad peragenda concilii acta, Reverendissimi Patres, cum suis presbyteris, honorifico hospitio recepti, usque ad finem synodi debebant remanere.

CONGREGATIO GENERALIS SECUNDA.

Die vigesima secunda Augusti, hora post meridiem sequiquinta, habita est in ædibus seminarii majoris Auscitanæ secunda congregatio generalis, cui interfuerunt, præsidente Reverendissimo Metropolitano, Episcopi comprovinciales, DD. Archiepiscopus Sardinianus, DD. Episcopus Aniciensis, Capitulum Procuratores et Theologi.

Recitatis precibus assuetis, requirentibus Promotoribus, jubente Metropolitano et annuentibus Patribus, Secretarius primæ congregationis particularis legit alta et clara voce decreta singula, omnibus interea præ oculis illa tenentibus scripta et adnotata, quæ quidem Reverendissimi Patres prius elucubrata et typis mandata, omnibus Capitulum Procuratoribus necnon et Theologis Concilio addictis, de sua benignitate voluerant communicari et tradi.

Post singulorum capitulum recitationem, singuli Delegati et Theologi, nominatim ab uno e Secretariis interpellati, suam sententiam libere et reverenter aperire potuerunt, annuentibus Patribus, et Secretarius alter omnes has opiniones et observationes diligenter adnotabat, Episcoporum congregationi privatæ postea subjiciendas.

Et modo successive lecta sunt et examinata Tituli primi

de fide et doctrina quinque prima capita, et Tituli secundi *de hierarchia* etiam quinque prima capita quæ in prima congregatione particulari jam elaborata fuerant.

Hora sesquiseptima jam elapsa, absoluta est hæc secunda congregatio generalis.

SESSIO SECUNDA.

Die vigesima quarta Augusti, Dominica XI post Pentecosten, qua die occurrebat festum S. Bartholomæi Apostoli, celebrata est in sacello seminarii majoris sessio secunda in hunc diem per ultimum primæ sessionis decretum indicta.

Hora octava, Reverendissimus Metropolitanus, comprovinciales Episcopi, Archiepiscopus Sardinianus et Episcopus Aniciensis, Capitulum procuratores et theologi processionaliter in sacellum seminarii rite paratum devenere.

III. ac RR. Episcopus Tarbiensis missam voce submissa celebravit.

Finita missa, DD. Archiepiscopus, juxta easdem quæ in prima sessione adimpletæ sunt cœremonias, preces in Pontificali indictas recitavit et in choro decantati sunt hymni et psalmi præscripti. Tunc humiliter requirente Promotore, jubente Illustrissimo Præsidente, proclamata sunt e suggestu a duobus alternatim secretariis decreta plurima, id est Tituli primi quinque prima capita, et Tituli secundi etiam quinque prima capita. Denique promulgatum est decretum indictionis futuræ sessionis, id est tertię, in diem vigesimam septimam Augusti, in Ecclesia Metropolitana.

Per publicationem indulgentiæ centum dierum et benedictionem DD. Archiepiscopi absoluta est secunda sessio.

CONGREGATIO GENERALIS TERTIA.

Die vigesima quinta ejusdem mensis Augusti, in festo S. Ludovici, Regis Franciæ, hora matutina nona, habita fuit in ædibus seminarii majoris tertia Congregatio generalis, servatis quæ in secunda Congregatione generali.

Per secretarium primæ Congregationis lecta sunt decreta: *De Parochiis; de Vicariis parochialibus et Capellanis; de Presbyteris infirmis et senio confectis.*

Deinde per secretarium secundæ Congregationis lectum est decretum *de Sacramentis* quod totidem constat paragraphis quot sunt Sacramenta, et post singula capita et singulos paragraphos interpellati nominatim singuli Deputati et Theologi opinionem suam aperuerunt a secretario successive notatam, ut providerent Patres.

Dicta oratione *Sub tuum*, absoluta est Congregatio.

SESSIO TERTIA.

Die vigesima septima Augusti, feria quarta, hora octava matutina, celebrata fuit sessio tertia Concilii provincialis Auscitani in Ecclesia Metropolitana.

Omnes Concilio assistentes, cum Capitulo Metropolitano et numerosis presbyteris, processionaliter eodem ordine et habitu qui in prima sessione, ex ædibus majoris seminarii ad Ecclesiam Metropolitanam deveniunt, Clericis interea Litanias Sanctorum cantantibus.

Finita Missa synodali quam submissa voce celebravit DD. Metropolitanus, cantati sunt hymni et psalmi, et recitatae preces juxta Pontificalis rubricas.

Post hymnum *Veni Creator*, Illustrissimus ac Reverendissimus Episcopus Baionensis e suggestu concionem

habuit ad populum luculentam de Ecclesiæ auctoritate et de divina quæ per Episcopos non interrupta traditione in Ecclesia vivebat missione apostolorum.

Finita concione, promulgata sunt ritu solito a duobus secretariis alternatim decreta: *De Parochiis; de Vicariis et Capellanis; de Sacerdotibus infirmis et senio confectis; de Sacramentis.*

Denique proclamatum est decretum indictionis sessionis quartæ, in diem trigesimam mensis labentis, in sacello seminarii majoris. Publicatis indulgentiis, data pontificali benedictione, in seminarium omnes redierunt, Clero interea hymnum *Te Deum* cantante.

CONGREGATIO GENERALIS QUARTA.

Die vigesima septima Augusti, hora quinta vespertina habita est in ædibus seminarii majoris congregatio generalis quarta, præsentibus eisdem Episcopis et Concilii membris, servatis ritu et forma alias notatis.

Lecta sunt novem ultima capita Tituli tertii *de cultu divino*, et integer Titulus quartus *de disciplina*.

Per orationem *Sub tuum* absoluta congregatione, nomine Presbyterorum huic Synodo provinciali interessentium, annuentibus Ecclesiæ Metropolitanæ canonicis seu titularibus seu ad honores qui Concilio aderant, antiquior inter Capitulorum procuratores, R. D. Laporte, canonicus Baionensis, Illustrissimo et Reverendissimo Archiepiscopo Metropolitano, S. Augustini, patroni sui, crastina die festum celebranti, omnium venerationem, amorem et vota, eleganti oratione obsequentissime obtulit. Quæ quidem a Reverendissimo Archiepiscopo non sine grati animi et consuetæ humilitatis manifestatione benigne et peramanter excepta sunt.

SESSIO QUARTA.

Die trigesima Augusti, sabbato hebdomadis XI post Pentecosten, celebrata est in sacello seminarii majoris sessio quarta in hanc diem indicta.

Iisdem ordine, modo et habitu ut in sessione tertia interfuere omnes iidem Prælati et Presbyteri Concilio assistentes. Missa a DD. Metropolitanis submissa voce celebrata, et decantatis vel recitatis hymnis, psalmis et precibus in Pontificali præscriptis, ritu solito promulgata sunt e suggestu a Secretariis plurima decreta, nempe novem ultima capita Tituli tertii de *Cultu divino* et integer Titulus quartus de *disciplina*.

Indicta quinta et ultima sessio in diem secundam mensis septembris, in Ecclesia Metropolitana, et publicatis indulgentiis, per solemnem DD. Archiepiscopi benedictionem expleta est Concilii sessio quarta.

CONGREGATIO GENERALIS QUINTA.

Die trigesima prima Augusti, Dominica XII post Pentecosten, habita est in ædibus seminarii majoris, hora matutina nona, quinta generalis Congregatio cui interfuere cum RR. DD. Archiepiscopo Præsidente, Episcopi provinciales, necnon RR. DD. Archiepiscopus Sardinus et Episcopus Aniciensis, una cum Capitulum procuratoribus et Theologis, iisdem modo et habitu ac in præcedentibus Congregationibus.

Post assuetas preces et servatis quæ in secunda congregatione generali notantur, lecta sunt decreta *de edenda professione fidei; de monialibus; et integer Titulus quintus de ratione studiorum Ecclesiasticorum.*

Uniuscujusque Deputati et Theologi sententia libere et reverenter expressa et singulis observationibus a secretario diligentissime notatis ut ad congregationem Episcoporum privatam deferrentur, requirente Promotore, omnes Concilio addicti, sive Capitulum procuratores, sive Theologi, nominatim interpellati, suum quisque Secretariis tradidere quem in manibus, durante concilio, habuerant propositorum decretorum codicem typis mandatam, nunc quidem laacerandum et cremandum.

Dicta oratione *Sub tuum*, absoluta est quinta generalis congregatio.

SESSIO QUINTA ET ULTIMA.

Anno Domini millesimo octingentesimo quinquagesimo primo, die vero mensis Septembris secunda, celebrata fuit in Ecclesia Metropolitana quinta et ultima sessio Concilii provincialis Auscitani.

Hora octava ante meridiem ordinata fuit solemnis processio e Seminario ad Metropolitanam Ecclesiam. Omnibus dispositis ut in prima sessione, incedunt presbyteri numerosissimi et etiam e vicinioribus diocesibus adunati, litanias sanctorum cantantes. Sequuntur Theologi, Capitulum procuratores, Capitulum Metropolitanum, RR. DD. Episcopus Aniciensis, RR. DD. Archiepiscopus Sardinus et tandem Reverendissimi Concilii Patres. Hinc et inde comitatur et protegit magna militum copia et totam viam marginat innumera fidelium turba.

Missam sine cantu celebravit Illustrissimus Metropolitanus. Post Missam, peractis precibus a Pontificali præscriptis, factæ sunt successive postulationes, proclamationes et approbationes sequentium decretorum: *de edenda professione fidei: de monialibus: de seminariis et eorum moderatoribus: de studiis in minoribus seminariis: de studiis in*

majoribus seminariis: de obligatione sacerdotum studio incumbendi: de collationibus Ecclesiasticis.

Post prædictorum decretorum approbationem, RR. DD. Episcopus Aturensis cathedram conscendit et orationem ad populum habuit de Concilii laboribus; et B. Mariæ totius provinciæ patronæ tutelam in clerum, magistratus et populum adprecatu est.

Deinde proclamatur e suggestu decretum sequens de consecratione totius provinciæ amantissimo cordi Jesu.

DE SACRATISSIMO CORDE DOMINI NOSTRI J.-C.

« Mirabilium erga nos beneficiorum Domini Nostri Jesu
 » Christi memores, *adeamus*, adhortante Apostolo, *cum*
 » *fiducia ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus in auxilio opportuno* (1).
 » Amantissimus enim Redemptor et Salvator noster ineffabiles cordis sui divitias nobis aperire dignatus est. De plenitudine ejus nos omnes indesinenter accipere juvat, qui est jugis thesaurus sapientiæ et scientiæ, fons perennis gratiæ, et origo honorum omnium nunquam deficiens.
 » Ex illo divino Corde in cruce lancea perforato, nata est Ecclesia, manarunt Sacramenta, exivimus et nos omnes qui ex aqua et sanguine inde profluentibus renati sumus per Baptismum. Quid retribuemus pro omnibus et tantis quæ retributa sunt nobis? Æquissimum est singulari ac solempni quadam significatione amorem verum rependere, gratosque et memores testari animos erga sacratissimum Cor Jesu, pro divino et ardentissimo amore quo nos, etsi sæpe sæpius ingratos, prosequi nunquam destitit.
 » Quapropter Patres hic congregati, finem facientes Synodo provinciæ Auscitanæ, labores suos, monita et decreta Sacratissimo Cordi Jesu dedicant, ut fructum plurimum afferant, et fructus maneant; Seipsos etiam et

1) Hebr. c. 4, v. 16.

» Sacerdotes qui isti Synodo interfuerunt, et omnem Clerum
 » et fideles omnes Diœceson suarum eidem amantissimo
 » Cordi devovent et consecrant, ejusque tutelæ commendant, ut inhabitantes *in adjutorio Altissimi, in protectione Dei cœli* contra omnia adversa et pericula securi commorentur, et illæsi pertranseant usque ad domum Dei.»

Post hujus decreti proclamationem, omnibus genuflexis, Illustrissimus et Reverendissimus Metropolitanus, tam suo quam Coepiscoporum suorum et totius provinciæ nomine, in gradu altaris genuflexus, sequentem legit consecrationem.

CONSECRATIO SACRATISSIMO CORDI D. N. J. C.

« O Cor amantissimum Domini Jesu, Pastoris boni, summi æternique Pontificis: in quo omnes æternæ caritatis thesauri nobis revelati sunt; en coram te, humiliter simul ac confidenter adsumus, vehementi accensi desiderio tuam majorem procurandi gloriam, omnesque tibi illatas reparandi injurias. Idcirco nos nostraque omnia, Diœceses nostras, universum clerum cum omni populo sollicitudini nostræ commisso, Tibi offerimus, dedicamus et consecramus, ut ex illo gratiarum fonte omnes indesinenter hauriamus, gustantes et videntes omnibus diebus vitæ nostræ quoniam suavis est Dominus, præsertim iis qui ad se pertineant.
 » Serva, enixe tuam precamur misericordiam, serva incolumes et in dilectione tua perseverantes quos ad gregis tui custodiam destinasti; salvum fac populum tuum, tibi specialiter consecratum, et benedic hæreditati tuæ. Confirma per gratiam tuam quod operatus es in nobis ut hoc Concilium, quod te inspirante celebravimus, ad omnipotentis Dei honorem, Ecclesiæ decus animarumque salutem proficiat et in perpetuum nostræ erga cor dulcissimum tuum devotionis et amoris indefessi monumentum existat. Amen. »

Postmodum lecto et approbato decreto *de subscriptione, sine et promulgatione Concilii*, Metropolitanus conscendit altare et ibi obsignat propria manu decreta, et similiter faciunt successive tres alii comprovinciales Episcopi. Postea Illustrissimus Archiepiscopus, stans cum mitra in gradu altaris, facie ad populum versa, osculum pacis singulis Episcopis dat, qui hoc idem dant postmodum sibi invicem.

Exinde incipiunt acclamationes alternatim a R. D. Sentis Secretario, ex suggestu, et ab omni Clero cæterisque assistentibus: quæ cum summo gaudio ab omnibus cantantur et non sine nonnullorum lacrymis. Textum hic annectimus in memoriam.

ACCLAMATIONES.

SECRETARIUS. — Deo omnipotenti, æterno JEHOVA, in essentia uni, in personis trino, laus, honor, benedictio in æternum.

CLERUS ET ASSISTENTES (*hic omnes flectunt genua*). — Adoremus et procidamus ante Dominum qui fecit nos. Laudemus et superexaltemus eum in secula.

SECR. — Jesu, Dei Filio, hominum Salvatori, ejus Cordi amantissimo, omnium gratiarum fonti inexhausto, obsequium, adoratio et amor in toto orbe terrarum.

Ass. — Accipiat Christus gentes hæreditatem suam, dominetur a mari usque ad mare, hauriant omnes aquas de fontibus Salvatoris. Ament et redament eum in perpetuum.

SECR. — Beatissimæ Virgini Mariæ sine labe conceptæ, almæ Deiparæ, totius Provinciæ nostræ patronæ. Beatam eam dicant omnes generationes.

Ass. — Tu gloria Jerusalem, tu lætitia Israel, Dominare nostri, tu et Filius tuus. Loquere Regi pro nobis, et tuere nos in hac lacrymarum valle.

SECR. — Sanctis Taurino et Orientio, Leoni, Vincentio et Justino, Provinciæ Auscitanæ patronis, necnon viro Deo et hominibus dilecto, Vincentio a Paulo, Beatis omnibus qui in regione nostra Ecclesias fundaverunt vel illustrarunt sanctis laboribus vel fuso sanguine; sit memoria eorum in perpetua benedictione.

Ass. — Laudemus viros gloriosos, parentes nostros; filii eorum in æternum maneant, et nos tantam habentes impositam nubem testium, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen, et cum eis percipiamus gloriæ coronam.

SECR. — Beatissimo Domino nostro Papæ Pio nono, Christi vicario, omnium christianorum patri et doctore, anni multi, in urbis pace, lenimen cordis, universorum obsequium.

Ass. — Tribuat ei Dominus secundum cor ejus, et omne consilium ejus confirmet. Notam faciat semper filiis hominum magnificentiam regni sui.

SECR. — Illustrissimo ac Reverendissimo Archiepiscopo Auscitano, cujus zelo et indefessa sollicitudine pro instauranda disciplina absoluta est hæc Synodus.

Ass. — Ecclesiæ Auscitanæ, ad multos annos, conservet Christus quem ei dedit pastorem juxta cor suum. Retribuat ei Dominus, multiplicet fructum operum ejus, ut de profectu ovium fiat gaudium æternum pastoris.

SECR. — Illustrissimis ac Reverendissimis hujus provinciæ Episcopis, post sanctos labores Synodi, ad Ecclesias suas felix reditus, continuumque auxilium de Sancto super eos.

Ass. — Angelus Domini comitetur illos, ut cum pace, salute et gaudio ad suos redeant; eos incolumes ad synodum post triennium reducat: Princeps pastorum conservet eos et benedicat omnibus operibus eorum.

SECR. — Reverendissimis præsulibus exterarum provinciarum, qui huic synodo interfuere, ut augetur corona fratrum, magnæ gratiæ.

Ass. — Felices eos reducat Deus ad gregem suum, et jugiter pascant hæreditatis Domini partem, in innocentia cordis sui.

SECR. — Omnibus deputatis et ordinibus, qui ad hoc concilium accesserunt, vitæ sanctitas et felicitas in Deo.

Ass. — Abundet semper in eis totius forma virtutis, et petitiones eorum apud Deum innotescant.

SECR. — Francorum genti quæ matrem Ecclesiam, primogenita filia, semper fidei amore prosecuta est, et in angustiis magnanimi fortitudine defendit, gratiarum actio, salus, pax et prosperitas.

Ass. — Reddat ei Dominus de cælo pro opere suo: plenam mercedem recipiat a Deo; de Sion tueatur eam et det ei concordiam, fidei et religionis incrementum.

SECR. — Urbi Auscitanæ, antiquæ Novempopulaniæ metropoli, clero et fidelibus totius provinciæ nostræ, pax vera et prosperitas in Deo.

Ass. — Benedicat Dominus populo suo fidei: deducat eum per vias rectas, ut non obliviscatur operum Altissimi, et mandata ejus semper exquirat.

SECR. — Hæc provincialis synodus, ad gloriam Dei omnipotentis, ad tutelam fidei et morum perfectionem, ad instaurationem disciplinæ, Deo favente celebrata est: votis omnium succedat, decreta ejus serventur, ut eis fideliter inhærentes crescamus in gratia.

Ass. — Ita credimus, ita sentimus, ita volumus, ita speramus. Fiat. fiat. Amen. Amen.

Absolutis acclamationibus et publicatis indulgentiis, Illustrissimus Metropolitanus solemniter benedixit Clero et

populo et inchoavit hymnum *Te Deum*. Quo incepto, ordinata est processio ad reditum eadem pompa et eodem ordine ac supra, pulsatis interim omnibus campanis, Clero *Te Deum* cantante, innumerabili plebe hinc et inde benedictiones Patrum humiliter et devotè suscipiente.

Huic sessioni aderant regionis Præfectus cum suis consiliariis in officii sui habitu, multi ex concilio generali provinciæ Gertii et iudices qui omnes ex parte Evangelii sedebant. A cornu autem Epistolæ aderat dux militiæ totius regionis cum aliis non paucis ducibus legionis equitum urbis præsidium occupantis, etc., etc.

Post reditum III. et RR. Patrum, in principali consistorio seminarii, R. D. Bonnafont, Vicarius generalis RR. Archiepiscopi Auscitanæ, Episcopos, nomine Theologorum allocutus est, fausta ipsis quæque precans. Huic respondit, nomine DD. Metropolitanæ et RR. Coepiscoporum, Illustrissimus Episcopus Baionensis qui toto corde gratum expressit animum pro laboribus Theologorum.

Hæc sunt acta Concilii Provincialis Auscitanæ, quæ, requirentibus Promotoribus, jubente Illustrissimo ac Reverendissimo Archiepiscopo Metropolitanæ, a nobis Secretariis Concilii accurate, quantum fieri potuit, exarata sunt. In cujus rei fidem subscripsimus.

G. SENTIS, *Can. hon. Secretarius.*

DULIN, *Canonicus Secretarius.*

PII PAPÆ VI

DAMNATIO QUAMPLURIUM PROPOSITIONUM

excerptarum

EX LIBRO ITALICO IDIOMATE IMPRESSO SUB TITULO :

ATTI, E DECRETI DEL CONCILIO DIOCESANO DI PISTOJA

NELL'ANNO 1786,

IN PISTOJA PER ATTO BRACALI STAMPATORE VESCOVILE, CON APPROVAZIONE;

*cum prohibitione ejusdem libri, et aliorum quorumcumque in ejus
defensionem tam forsan editorum, quam posterum edendorum.*

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

UNIVERSIS CHRISTI FIDELIBUS SALUTEM ET APOSTOLICAM
BENEDICTIONEM.

Auctorem fidei, et Consummatorem Jesum aspicientes nos jubet Apostolus (1) sedulo recogitare qualem, quantumque ille sustinuit a peccatoribus adversum semetipsum contradictionem, ut ne laboribus, et periculis defatigati, deficiamus aliquando animis nostris, peneque concidamus. Hac saluberrima cogitatione muniri nos, ac refici tum maxime necessum est, cum adversus Corpus ipsummet

(1) Ad Hebr. 12.

Christi, *quod est Ecclesia* (1), diræ istius, nec unquam desituræ conjurationis æstus acrius exardescit : Ut a Domino confortati, et in potentia virtutis ejus, scuto fidei protecti resistere possimus in die malo, et omnia tela iniquissimi ignea extinguere (2). In hoc sane motu temporum, in hac rerum perturbatissima conversione gravis est quidem bonis omnibus contra omnes cujusque generis Christiani Nominis hostes colluctatio subeunda : Gravior Nobis quibus pro credita pastoralis Nostræ sollicitudini Gregis totius cura, et moderatione, *major cunctis, Christianæ Religionis zelus incumbit* (3). Verum in hac ipsa oneris gravitate, quæ humeris nostris imposita est, *portandi onera omnium, qui gravantur*, quo magis conscii Nobis sumus infirmitatis Nostræ, eo firmiorem in spem erigit Nos, et sublevat Apostolici hujusce muneris in persona B. Petri Divinitus instituta ratio, ut qui semel tradita sibi a Christo Ecclesiæ gubernacula nunquam derelicturus erat, ipse Apostolicæ gubernationis onera in illis portare non desineret, quos ei Deus protegendos perpetua successione, ac tuendos hæredes dedisset.

Et in hisce quidem ærumnis quæ undique circumstant, ad cæterarum molestiarum velut cumulum accessit, ut unde oportuerat Nos gaudere, majorem inde tristitiam hauriremus. *Quippe cum aliquis Sacrosanctæ Ecclesiæ Dei præpositus sub Sacerdotis nomine ipsum Christi populum a tramite veritatis in præceps devie persuasionis avertit, et hoc in amplissima Urbe, tum plane est geminanda lamentatio, et major sollicitudo adhibenda* (4).

Fuit sane non in ultimis terris, verum in media luce Italiæ, sub oculis Urbis, et prope Apostolorum limina; Fuit Episcopus duplicis Sedis honore insignis (Scipio de Riccis antea Episcopus Pistoriensis, et Pratensis) quem ad

(1) Ad Coloss. 1.

(2) Ad Ephes. 6.

(3) S. Siricius ad Himerium Tarrac. *Epist.* 1, ap. Coust.

(4) S. Cælest. I, *Epist.* 12, apud Coust.

Nos pro pastoralis munere suscipiendo accedentem paterna caritate complexi sumus : qui vicissim Nobis, atque huic Apostolicæ Sedi in ipso Sacræ suæ Ordinationis ritu debitam fidem, et obedientiam solemnem jurisjurandi religione obstrinxit. Atque is ipse non longo intervallo posteaquam a complexu nostro cum osculo pacis dimissus ad commissas sibi plebes accessit, coacervatorum perversæ sapientiæ Magistrorum fraudibus circumventus eo cœpit intendere, ut quam superiores Antistites ex Ecclesiastica regula laudabilem, et pacatam Christianæ institutionis formam jam pridem invexerant, ac pene defixerant, non ille pro eo ac debebat, tueretur, coleret, perficeret, sed contra per speciem fictæ reformationis importunis inducendis novitatibus perturbaret, convelleret, funditus everteret.

Quin etiam cum et hortatu Nostro ad Synodum Diœcesanam animum adjunxisset, præfracta ejus in suo sensu pertinacia effectum est, ut unde remedium aliquod vulnerum petendum erat, inde gravior perniciēs enasceretur. Sane postquam Synodus hæc Pistoriensis e latebris erupit, in quibus aliquandiu abdita delituit, nemo fuit de summa religione pie, sapienterque sentiens, qui non continuo adverterit, hoc fuisse Auctorum consilium, ut quæ antea per multiplices libellos pravæ doctrinarum semina sparsebant, ea in unum velut corpus compingerent, proscriptos dudum errores exsuscitarent, Apostolicis, quibus proscripti sunt, Decretis fidem, auctoritatemque derogarent.

Quæ cum cerneremus, quo graviora sunt per sese, tanto impensius Pastoralis nostræ sollicitudinis opem efflagitare, mentem convertere non distulimus ad ea capienda consilia, quæ surgenti malo vel sanando, vel comprimendo accommodatiora viderentur.

Atque in primis sapientis moniti memores Prædecessoris nostri B. Zozimi (1), *ea quæ magna sunt, magnum pondus examinis desiderare*, Synodum ab Episcopo editam primum

(1) S. Zozimus, *Epist.* 2, ap. Coust.

quatuor Episcopis, aliisque adjunctis e Clero Seculari Theologis examinandam commisimus : Tum et plurium S. R. E. Cardinalium, aliorumque Episcoporum Congregationem deputavimus, qui totam Actorum Seriem diligenter perpenderent, loca inter se dissita conferrent, excerptas Sententias discuterent, quorum Suffragia coram Nobis voce, et scripto edita excepimus : qui et Synodum universe reprobendam, et plurimas inde collectas propositiones, alias quidem per sese, alias attendita Sententiarum connexionem plus minusve acribus censuris perstringendas censuerunt : Quorum auditis perpensisque animadversionibus, illud quoque Nobis curæ fuit, ut selecta ex tota Synodo præcipua quædam pravæ doctrinarum capita, ad quæ potissimum fusæ per Synodum reprobandæ sententiæ directe vel indirecte referuntur, in certum deinceps ordinem redigerentur, eisdemque sua cuique peculiaris censura subiceretur.

Ne vero ex hac ipsa tametsi accuratissime peracta sive locorum collatione, sive Sententiarum disquisitione, pervicaces homines obtrectandi occasionem arriperent, ut huic forte jam paratæ calumniæ obviam iretur, sapienti consilio uti statuimus, quod in emergentibus hujusmodi periculis, noxiisve novitatibus reprimendis plures Nostri Sanctissimi prædecessores, tum et gravissimi Antistites, ac Generales etiam Synodi rite, cauteque adhibitum, illustribus exemplis testatum, commendatumque reliquissent.

Norant illi versutam Novatorum fallendi artem, qui Catholicarum aurium offensionem veriti, captionum suarum laqueos persæpe student subdolis verborum involucris obtegere, ut inter discrimina sensuum (1) latens error lenius influat in animos, fiatque ut corrupta per brevissimam adjectionem, aut commutationem veritate sententiæ, Confessio quæ salutem operabatur, subtili quodam transitu vergat in mortem. Atque hæc quidem involuta, fallax disserendi

(1) S. Leo M., *Epist.* 429, edit. Baller.

ratio, cum in omni orationis genere vitiosa est, tum in Synodo minime ferenda, cujus est hæc laus præcipua, eam in docendo dilucidam consecrari dicendi rationem, quæ nullum offensionis periculum relinquat. Quo in genere proinde si quid peccatum sit, hac nequeat, quæ afferri solet, subdola excusatione defendi, quod quæ alicubi durius dicta exciderint, ea locis aliis planius explicata, aut etiam correctæ reperiantur, quasi procaz isthæc affirmandi, et negandi, ac secum pro libito pugnandi licentia, quæ fraudulenta semper fuit Novatorum astutia ad circumventionem erroris, non potius ad prodendum, quam ad excusandum errorem valeret : Aut quasi rudibus præsertim, qui in hanc vel illam forte inciderint partem Synodi vulgari lingua omnibus expositæ, præsto semper essent alia, quæ inspicienda forent, dispersa loca, aut his etiam inspectis satis cuique facultatis suppeteret ad ea sic per sese componenda, ut, quemadmodum perperam isti effutiunt, erroris omne periculum effugere valerent. Exitiosissimum profecto insinuandi erroris artificium, quod in Constantinopolitani Antistitis Nestorii litteris jam olim sapienter detectum gravissima reprehensione Prædecessor Noster Cælestinus (1) coarguit; quibus nempe in litteris vestigatus Veterator ille, deprensus, et tentus, suo se multiloquio labefaciens, dum vera involvens obscuris, rursus utraque confundens vel confiteretur negata, vel niteretur negare confessa. Ad quas depellendas insidias nimium sæpe omni ætate renovatas non alia potior via inita est, quam ut iis exponendis Sententiis, quæ sub latibulo ambiguitatis periculosam, suspiciosamque involvunt discrepantiam sensuum, perversa significatio notaretur, cui subesset error, quem Catholica Sententia reprobaret.

Quam et Nos moderationis plenam rationem eo libentius amplexi sumus, quo magis ad reconciliandos animos, et ad unitatem spiritus in vinculo adducendos, (quod

(1) S. Cælestinus, *Epist.* 12, n., 2, ap. Cous.

favente Deo in pluribus gaudemus jam feliciter evenisse) magno fore adjumento prospeximus, providere primum, ne pertinacibus, si qui supererunt, quod Deus avertat, Synodi sectatoribus integrum sit posthac ad novas turbas ciendas, justæ suæ damnationis consortes veluti ac socias sibi adsciscere scholas catholicas, quas invitas plane ac repugnantes, per detortam quamdam affinium vocabulorum similitudinem in expressa, quam illæ testantur sententiarum dissimilitudine, in partes suas pertrahere nituntur. Deinde si quos imprudentes aliqua fefellit adhuc præconcepta mitior opinio de Synodo, his etiam omnis conquerendi locus præcludatur, qui si recte sapiunt, ut videri volunt, ægre ferre nequeant doctrinas damnari sic denotatas, quæ errores præ se ferant, a quibus ipsi profitentur se longissime abesse.

Nec dum tamen satis ex animo lenitati nostræ factum putavimus, seu verius caritati, quæ urget Nos erga Fratrem nostrum, cui omni ope volumus, si adhuc possumus subvenire (1). Caritas nempe illa urget Nos, qua inductus Prædecessor noster Cælestinus (2) etiam contra fas, seu majori quam fas esse videretur, patientia Sacerdotes corrigendos expectare non abnebat. Magis enim cum Augustino, Milevitanisque Patribus volumus, et optamus homines prava docentes pastorali cura in Ecclesia sanari, quam desperata salute ex illa resecari, si necessitas nulla compellat (3).

Quam ad rem, ne quod genus officii ad lucrandum Fratrem prætermisum videretur, præfatum Episcopum, antequam ad ulteriora progredieremur, amantissimis litteris ad eum jussu Nostro datis ad Nos acciendum duximus, polliciti fore, ut benevolo animo a Nobis exciperetur, nec vetaretur, quin, quæ in rem suam facere sibi viderentur, libere, aperteque expromeret. Nec vero spes nos omnis

(1) S. Cælest. Ep. 12, ad Populum C. P., n. 8, ap. Coust.

(2) Ep. 13, ad Nestor. n. 9.

(3) Epist. 176, n. 4.

deseruerat fieri posse, ut siquidem animum illum docibilem afferret, quem ex Apostoli sententia in Episcopo maxime Augustinus (1) requirebat, cum simpliciter, et candide, omni remota concertatione, et acerbitate recognoscenda ei proponerentur præcipua doctrinarum capita, quæ visa essent majori animadversione digna, tum facile sese ipse colligens non dubitaret, quæ ambigue posita essent, in saniores sensum exponere, quæve manifestam pravitatem præ se ferrent, aperte repudiare: Atque ita magna cum sui nominis existimatione, tum lætissima bonorum omnium gratulatione, pacatissima, qua fieri posset ratione orti in Ecclesia strepitus optatissima correctione comprimerentur (2).

Nunc vero cum ille oblato beneficio incommodæ valetudinis nomine minus utendum sibi esse censuerit, differre jam non possumus, quin Apostolico nostro muneri satisfaciamus. Non unius tantummodo, alteriusve Diœcesis periculum agitur: *Universalis Ecclesia quacumque novitate pulsatur* (3). Undique jampridem non expectatur modo, verum assiduis repetitis precibus eflagitatur Supremæ Apostolicæ Sedis judicium. Absit, ut Vox Petri in illa unquam Sede sua conticescat, in qua perpetuo vivens ille ac præsidens præstat quærentibus fidei veritatem (4). Tuta non est in talibus longior conniventia, quia tantumdem pene criminis est connivere in talibus, quanti est tam irreligiosa prædicare (5). Abscidendum igitur tale vulnus, quo non unum membrum læditur, sed totum corpus Ecclesiæ sauciatur (6). Atque divina opitulante pietate providendum, ut amputatis dissensionibus fides Catholica inviolata servetur, et his, qui prava defendunt, ab errore revocatis,

(1) L. 4, de Bapt. cont. Donat., c. 5 et l. 5, c. 26.

(2) S. Cælest., Epist. 16, n. 2, ap. Coust.

(3) S. Cælest., Ep. 21, ad Episcopos Galliarum.

(4) Chrysol., Ep. ad Eutychem.

(5) S. Cælest., Ep. 12, n. 2.

(6) Idem, Ep. 11, Cyrillo, n. 3.

nostra auctoritate, quorum fides probata fuerit, muniantur (1).

Implorato itaque cum assiduis Nostris, tum et piorum Christi fidelium privatis publicisque precibus, Spiritus Sancti lumine, omnibus plene et mature consideratis, complures ex Actis et Decretis memoratæ Synodi Propositiones, Doctrinas, Sententias, sive expresse traditas, sive per ambiguitatem insinuatas, suis, ut præfatum est, cuique appositis notis, et censuris damnandas et reprobandas censuimus, prout hac nostra perpetuo valitura Constitutione damnamus, et reprobamus:

Sunt autem quæ sequuntur.

DE OBSCURATIONE VERITATUM IN ECCLESIA.

Ex Decr. de Grat., § 1.

I. Propositio, quæ asserit *postremis hisce seculis sparsam esse generalem obscuracionem super veritates gravioris momenti, spectantes ad Religionem, et quæ sunt basis fidei, et moralis doctrinæ Jesu Christi,*

Hæretica.

DE POTESTATE COMMUNITATI ECCLESIE ATTRIBUTA, UT PER HANC PASTORIBUS COMMUNICETUR.

Epist. Convoc.

II. Propositio quæ statuit *potestatem a Deo datam Ecclesie, ut communicaretur Pastoribus, qui sunt ejus Ministri pro salute Animarum,*

(1) S. Leo M., Ep. 23, Flaviano, C. P. n. 2.

Sic intellecta, ut a Communitate Fidelium in Pastores derivetur Ecclesiastici Ministerii ac regiminis potestas.

Hæretica.

DE CAPITIS MINISTERIALIS DENOMINATIONE ROMANO PONTIFICI ATTRIBUTA.

Decr. de Fide, § 8.

III. Insuper quæ statuit *Romanum Pontificem esse Caput Ministeriale;*

Sic explicata, ut Romanus Pontifex non a Christo in Persona B. Petri, sed ab Ecclesia potestatem Ministerii accipiat, qua velut Petri Successor, verus Christi Vicarius, ac totius Ecclesiæ Caput pollet in universa Ecclesia.

Hæretica.

DE POTESTATE ECCLESIE QUOAD CONSTITUENDAM ET SANCIENDAM EXTERIOREM DISCIPLINAM.

Decr. de Fide, §§ 13, 14.

IV. Propositio affirmans, *abusum fore auctoritatis Ecclesie transferendo illam ultra limites doctrinæ, ac morum, et eam extendendo ad res exteriores, et per vim exigendo id quod pendet a persuasione, et corde tum etiam, multo minus ad eam pertinere, exigere per vim exteriorem. subjectiōnem suis Decretis;*

Quatenus indeterminatis illis verbis *extendendo ad res exteriores* notet velut abusum auctoritatis Ecclesiæ, usum ejus potestatis acceptæ a Deo, qua usi sunt et ipsimet

Apostoli in disciplina exteriori constituenda, et sancienda,

Hæretica.

V. Qua parte insinuat, Ecclesiam non habere auctoritatem subjectionis suis Decretis exigendæ aliter quam per media, quæ pendent a persuasione;

Quatenus intendat Ecclesiam non habere collatam sibi a Deo potestatem non solum dirigendi per consilia, et suasiones, sed etiam jubendi per leges, ac devios, contumacesque exteriori judicio, ac salubribus pœnis coercendi, atque cogendi,

Ex Bened. XIV, in Brevi Ad assiduas, anni 1775. Primati, Archiepiscopis, et Episcopis Regni Polon.

Inducens in Systema alias damnatum ut hæreticum.

JURA EPISCOPIS PRÆTER FAS ATTRIBUTA.

Decr. de Ord., § 25.

VI. Doctrina Synodi, qua profitetur persuasum sibi esse, Episcopum accepisse a Christo omnia jura necessaria pro bono regimine suæ Diœcesis;

Perinde ac si ad bonum regimen cujusque Diœcesis necessariæ non sint superiores ordinationes spectantes sive ad fidem, et mores, sive ad generalem disciplinam, quarum jus est penes Summos Pontifices, et concilia Generalia pro universa Ecclesia,

Schismatica, ad minus erronea.

VII. Item in eo quod hortatur Episcopum ad prosequendam naviter perfectionem Ecclesiasticæ disciplinæ Constitutionem, idque, contra omnes contrarias consuetudines, exemptiones, reservationes, quæ adversantur bono ordini

Diœcesis, majori gloriæ Dei, et majori ædificationi Fidelium;

Per id quod supponit Episcopo fas esse proprio suo judicio, et arbitrato statuere, et decernere contra consuetudines, exemptiones, reservationes, sive quæ in universa Ecclesia sive etiam in unaquaque Provincia locum habent, sine venia, et interventu Superioris hierarchicæ potestatis, a qua inductæ sunt, aut probatæ et vim legis obtinent,

Inducens in Schisma et Subversionem hierarchici regiminis, erronea.

VIII. Item quod et sibi persuasum esse ait, *jura Episcopi a J. C. accepta pro gubernanda Ecclesia nec alterari, nec impediri posse; et ubi contigerit horum jurium exercitium quavis de causa fuisse interruptum, posse semper Episcopum, ac debere in originaria sua jura regredi, quotiescumque id exigit majus bonum suæ Ecclesiæ;*

In eo quod innuit jurium Episcopaliū exercitium nulla Superiori Potestate præpediri, aut coerceri posse, quando cumque Episcopus proprio judicio censuerit minus id expedire majori bono suæ Ecclesiæ;

Inducens in Schisma et Subversionem hierarchici regiminis, erronea.

JUS PERPERAM TRIBUTUM INFERIORIS ORDINIS SACERDOTIBUS
IN DECRETIS FIDEI, ET DISCIPLINÆ.

Epist. convoc.

IX. Doctrina, quæ statuit, reformationem abusuum circa Ecclesiasticam disciplinam in Synodis Diœcesanis ab Episcopo, et Parochis æqualiter pendere, ac stabiliri debere: ac

sine libertate decisionis indebitam fore subjectionem suggestionibus, et jussionibus Episcoporum,

Falsa, temeraria, Episcopalis auctoritatis læsiva, regiminis hierarchici subversiva, favens hæresi Aerianæ a Calvino innovatæ.

Ex E. Convoc. Ex Ep. ad Vic. For. Ex Orat. ad Syn., § 8, Ex Sess. 3.

X. Item doctrina, qua Parochi, aliive Sacerdotes in Synodo congregati pronuntiantur una cum Episcopo Judices fidei, et simul innuitur judicium in causis fidei ipsis competere jure proprio; et quidem etiam per ordinationem accepto,

Falsa, temeraria, Ordinis hierarchici subversiva, detrahens firmitati Definitionum, judiciorumve dogmaticorum Ecclesiæ, ad minus erronea.

Ora. Synod., § 8.

XI. Sententia enuntians veteri Majorum instituto ab Apostolicis usque temporibus ducto, per meliora Ecclesiæ sæcula servato, receptum fuisse *ut decreta, aut definitiones, aut sententiæ etiam majorum Sedium non acceptarentur, nisi recognitæ fuissent, et approbatæ a Synodo Diœcesana,*

Falsa, temeraria, derogans pro sua generalitate obedientiæ debitæ Constitutionibus Apostolicis, tum et Sententiis ab hierarchica superiore legitima potestate emanantibus, Schisma fovens, et hæresim.

CALUMNIÆ ADVERSUS ALIQUAS DECISIONES IN MATERIA FIDEI
AB ALIQUOT SÆCULIS EMANATAS.

De fide, § 12.

XII. Assertiones Synodi complexivæ acceptæ circa Decisiones in materia fidei ab aliquot sæculis emanatas, quas

perhibet velut Decreta ab una particulari Ecclesia, vel paucis pastoribus profecta, nulla sufficienti auctoritate suffulta, nata corrumpendæ puritati fidei, ac turbis excitandis, intrusa per vim, e quibus inflictæ sunt vulnera nimium adhuc recentia,

Falsæ, captiosæ, temerariæ, scandalosæ, in Romanos Pontifices et Ecclesiam injuriosæ, debitæ Apostolicis Constitutionibus obedientiæ derogantes, schismaticæ, perniciosæ, ad minus erroneæ.

DE PACE DICTA CLEMENTIS IX.

Or. Synod., § 2, in nota.

XIII. Propositio relata inter acta Synodi, quæ innuit Clementem IX pacem Ecclesiæ reddidisse per approbationem distinctionis juris, et facti in subscriptione Formularii ab Alexandro VII præscripti,

Falsa, temeraria, Clementi IX injuriosa.

XIV. Quatenus vero ei distinctioni suffragatur, ejusdem fautores laudibus extollendo, et eorum Adversarios vituperando,

Temeraria, perniciosa, Summis Pontificibus injuriosa, Schisma fovens, et hæresim.

DE COAGMENTATIONE CORPORIS ECCLESIE.

Append. n. 28.

XV. Doctrina, quæ proponit Ecclesiam *considerandam velut unum Corpus Mysticum coagmentatum ex Christo*

Capite, et Fidelibus, qui sunt ejus membra per unionem ineffabilem, qua mirabiliter evadimus cum ipso unus solus Sacerdos, una sola Victima, unus solus Adorator perfectus Dei Patris in Spiritu, et Veritate;

Intellecta hoc sensu, ut ad Corpus Ecclesiæ non pertineant nisi Fideles, qui sunt perfecti Adoratores in Spiritu, et Veritate,

Hæretica.

DE STATU INNOCENTIÆ.

De Grat., §§ 4, 7. De Sacr. in gen., § 1. De Pœnit., § 4.

XVI. Doctrina Synodi de statu felicitis innocentia, qualem eum representat in Adamo ante peccatum, complectente non modo integritatem, sed et justitiam interiorem cum impulsu in Deum per amorem caritatis, atque primævam Sanctitatem aliqua ratione post lapsum restitutam;

Quatenus complexive accepta innuit statum illum sequelam fuisse Creationis, debitum ex naturali exigentia, et conditione humanæ naturæ, non gratuitum Dei beneficium,

Falsa, alias damnata in Bajo, et Quesnellio, erronea, favens hæresi Pelagianæ.

DE IMMORTALITATE SPECTATA UT NATURALI CONDITIONE HOMINIS.

De Bapt., §. 2.

XVII. Propositio his verbis enuntiata : *Edocti ab Apostolo spectamus mortem non jam ut naturalem conditionem hominis, sed revera ut justam pœnam culpæ originalis.*

Quatenus sub nomine Apostoli subdole allegato insinuat, mortem, quæ in præsentis statu inflicta est velut justa pœna peccati per justam subtractionem immortalitatis, non fuisse naturalem conditionem hominis, quasi immortalitas non fuisset gratuitum beneficium, sed naturalis conditio,

Captiosa, temeraria, Apostolo injuriosa, alias damnata.

DE CONDITIONE HOMINIS IN STATU NATURÆ.

De Grat., § 10.

XVIII. Doctrina Synodi enuntians post lapsum Adami Deum annuntiasse promissionem futuri Liberatoris, et voluisse consolari genus humanum per spem salutis, quam J. C. allaturus erat, tamen Deum voluisse ut genus humanum transiret per varios status, antequam veniret plenitudo temporum, ac primum ut in statu naturæ homo relictus propriis luminibus disceret de sua cæca ratione diffidere, et ex suis aberrationibus moveret se ad desiderandum auxilium superioris luminis;

Doctrina, ut jacet, captiosa, atque intellecta de desiderio adjutorii superioris luminis in ordine ad salutem promissam per Christum, ad quod concipiendum homo relictus suis propriis luminibus supponatur sese potuisse movere,

Suspecta, favens hæresi Semipelagianæ.

DE CONDITIONE HOMINIS SUB LEGE.

Ibid.

XIX. Item quæ subjungit, hominem sub lege cum esset impotens ad eam observandam prævaricatorem evasisse, non quidem culpa legis, quæ Sanctissima erat, sed culpa

hominis, qui sub lege sine gratia magis magisque prævaricator evasit, superadditque, legem, si non sanavit cor hominis, effecisse, ut sua mala cognosceret, et de sua infirmitate convictus desideraret gratiam Mediatoris;

Qua parte generaliter innuit hominem prævaricatorem evasisse per inobservantiam legis, quam impotens esset observare; quasi impossibile aliquid potuerit imperare qui justus est, aut damnaturus sit hominem pro eo quod non potuit vitare, qui pius est,

Ex S. Cæsario, *Serm. 73*, in Append. S. Augustini, *Serm. 273*, edit. Maur.

Ex S. Aug. *de Nat. et Gr.*, c. 43.

De Grat. et lib. arb., c. 16.

Enar., in *Psal. 56*, n. 1.

Falsa, scandalosa, impia, in Bajo damnata.

XX. Qua parte datur intelligi, hominem sub lege sine gratia potuisse concipere desiderium gratiæ Mediatoris ordinatum ad salutem promissam per Christum; quasi non ipsa gratia faciat ut invocetur a nobis,

Ex Concil. Araus. II, Can. 3.

Propositio, ut jacet, captiosa, suspecta, favens hæresi Semipelagianæ.

DE GRATIA ILLUMINANTE, ET EXCITANTE.

De Grat., § 11.

XXI. Propositio, quæ asserit, *lumen gratiæ, quando sit solum, non præstare, nisi ut cognoscamus infelicitatem nostri status, et gravitatem nostri mali: Gratiam in tali casu producere eundem effectum, quem lex producebat: Ideo*

necesse esse ut Deus creet in corde nostro sanctum amorem, et inspiret sanctam delectationem contrariam amori in nobis dominantis: hunc amorem sanctum, hanc sanctam delectationem esse proprie gratiam J. C., inspirationem caritatis, qua cognita sancto amore faciamus; hanc esse illam radicem, e qua germinant bona opera, hanc esse gratiam Novi Testamenti, quæ nos liberat a servitute peccati, et constituit Filios Dei;

Quatenus intendat eam solam esse proprie gratiam Jesu Christi, quæ creet in corde sanctum amorem, et quæ facit ut faciamus, sive etiam qua homo liberatus a servitute peccati constituitur Filius Dei, et non sit etiam proprie gratia Christi ea gratia, qua cor hominis tangitur per illuminationem Spiritus Sancti (Trid. sess. 6, cap. 5), nec vera detur interior gratia Christi, cui resistitur,

Falsa, captiosa, inducens in errorem in secunda propositione Jansenii damnatum ut hæreticum, eumque renovans.

DE FIDE VELUT PRIMA GRATIA.

De Fide, § 1.

XXII. Propositio, quæ innuit, *Fidem, a qua incipit series gratiarum, et per quam velut primam vocem vocamur ad salutem et Ecclesiam, esse ipsammet excellentem virtutem fidei, qua homines fideles nominantur, et sunt;*

Perinde ac prior non esset gratia illa, quæ ut prævenit voluntatem, sic prævenit et fidem;

Ex S. Aug. *de dono persev.*, c. 16, n. 41.

Suspecta de hæresi, eamque sapiens, alias in Quesnellio damnata, erronea.

DE DUPLICI AMORE.

De Grat., § 8.

XXIII. Doctrina Synodi de duplici amore dominantis cupiditatis, et caritatis dominantis, renuntians hominem sine gratia esse sub servitute peccati, ipsumque in eo statu per generalem cupiditatis dominantis influxum omnes suas actiones inficere, et corrumpere;

Quatenus insinuat in homine, dum est sub servitute, sive in statu peccati, destitutus gratia illa, qua liberatur a servitute peccati, et constituitur Filius Dei, sic dominari cupiditatem, ut per generalem hujus influxum omnes illius actiones in se inficiantur, et corrumpantur; aut opera omnia quæ ante justificationem fiunt, quacumque ratione fiant, sint peccata;

Quasi in omnibus suis actibus peccator serviat dominantis cupiditati,

Falsa, perniciosa, inducens in errorem a Tridentino damnatum ut hæreticum, iterum in Bajo damnatum, art. 40.

§ 12.

XXIV. Qua vero parte inter dominantem cupiditatem, et caritatem dominantem nulli ponuntur affectus mediæ a natura ipsa insiti, suapteque natura laudabiles, qui una cum amore beatitudinis, naturalique propensione ad bonum remanserunt velut extrema lineamenta, et reliquæ imaginis Dei;

Ex. S. August. *de Spir. et Lit.*, c. 28.

Perinde ac si inter dilectionem Divinam, quæ nos perducit ad regnum, et dilectionem humanam illicitam, quæ

damnatur, non daretur dilectio humana licita, quæ non reprehenditur,

Ex. S. August. *Serm. 349 de Carit.*, edit. Maur.

Falsa, alias damnata.

DE TIMORE SERVILI.

De Pœnit., § 3.

XXV. Doctrina, quæ timorem pœnarum generatim perhibet duntaxat non posse dici malum, si saltem pertingit ad cohibendam manum;

Quasi timor ipse gehennæ, quam fides docet peccato infligendam, non sit in se bonus, et utilis, velut donum supernaturale, ac motus a Deo inspiratus præparans ad amorem justitiæ,

Falsa, temeraria, perniciosa, Divinis Donis injuriosa, alias damnata, contraria doctrinæ Concilii Tridentini, tum et communi Patrum Sententiæ, opus esse juxta consuetum ordinem præparationis ad justitiam, ut intret timor primo, per quem veniat Caritas: Timor medicamentum, Caritas sanitas.

Ex S. August. *in Epist. Johan.*, c. 4. Trac. 9, n. 4, 5.

In Johan. Evang. Tract. 41, n. 10.

Enarratione in Psal. 127, n. 7.

Sermone 157, de Verbis Apostoli, c. 13.

Sermone 161, de Verbis Apostoli, n. 8.

Sermone 349, de Caritate, n. 7.

DE POENA DECEDENTIUM CUM SOLO ORIGINALI.

De Bapt., § 3.

XXVI. Doctrina, quæ velut fabulam Pelagianam ex-
plodit locum illum inferorum (quem Limbi puerorum
nomine Fideles passim designant), in quo animæ dece-
dentium cum sola originali culpa pœna damni citra pœnam
ignis puniantur;

Perinde ac si hoc ipso quod qui pœnam ignis remouent,
inducerent locum illum, et statum medium expertem
culpæ, et pœnæ inter regnum Dei, et damnationem æter-
nam, qualem fabulabantur Pelagiani;

Falsa, temeraria, in scholas Catholicas injuriosa.

DE SACRAMENTIS AC PRIMUM DE FORMA SACRAMENTALI CUM
ADJUNCTA CONDITIOE.*De Bapt., § 12.*

XXVII. Deliberatio Synodi, qua prætextu adhæisionis ad
antiquos Canones in casu dubii Baptismatis propositum
suum declarat de omittenda formæ conditionalis men-
tione,

Temeraria, præci, legi, auctoritati Ecclesiæ contraria.

DE PARTICIPATIONE VICTIMÆ IN SACRIFICIO MISSE.

De Euch., § 6.

XXVIII. Propositio Synodi, qua postquam statuit Vic-
timæ participationem esse partem Sacrificii essentialem

subjungit, non tamen se damnare ut illicitas Missas illas,
in quibus Adstantes Sacramentaliter non communicant,
ideo quia isti participant licet minus perfecte de ipsa Victima,
spiritu illam recipiendo;

Quatenus insinuat ad Sacrificii essentiam deesse aliquid
in eo Sacrificio, quod peragatur sive nullo adstante, sive
adstantibus, qui nec Sacramentaliter, nec spiritualiter de
Victima participant: Et quasi damnandæ essent ut illicitæ
Missæ illæ in quibus solo Sacerdote communicante, nemo
adsit qui sive Sacramentaliter, sive spiritualiter commu-
nicet,

Falsa, erronea, de hæresi suspecta, eamque sapiens.

DE RITUS CONSECRATIONIS EFFICACIA.

De Euch., § 2.

XXIX. Doctrina Synodi, qua parte tradere instituens
fidei doctrinam de ritu Consecrationis, remotis quæstio-
nibus scholasticis circa modum, quo Christus est in Eucha-
ristia, a quibus Parochos docendi munere fungentes abs-
tinere hortatur, duobus his tantum propositis: 1. Christum
post Consecrationem vere, realiter, substantialiter esse sub
speciebus: 2. Tunc omnem Panis, et Vini substantiam ces-
sare solis remanentibus speciebus, prorsus omittit ullam
mentionem facere transsubstantiationis, seu conversionis
totius substantiæ panis in Corpus, et totius substantiæ Vini
in Sanguinem, quam velut articulum fidei Tridentinum
Concilium definivit, et quæ in solemni Fidei professione
continetur;

Quatenus per inconsultam istiusmodi, suspiciosamque
omissionem notitia subtrahitur tum articuli ad fidem per-
tinentis, tum etiam vocis ab Ecclesia consecratæ ad illius
tuendam professionem adversus hæreses, tenditque adeo

ad ejus oblivionem inducendam, quasi ageretur de quæ-
sitione mere scholastica,

*Perniciosa, derogans expositioni veritatis Catholicæ circa
Dogma transsubstantiationis, favens hæreticis.*

DE APPLICATIONE FRUCTUS SACRIFICII.

De Euch., § 8.

XXX. Doctrina Synodi, qua dum profitetur credere Sacri-
ficii oblationem extendere se ad omnes, ita tamen ut in Li-
turgia fieri possit specialis commemoratio aliquorum tam
vivorum, quam defunctorum, precando Deum peculiariter
pro ipsis; dein continuo subjicit: Non tamen quod credamus
in arbitrio esse Sacerdotis applicare fructus Sacrificii
cui vult; imo damnamus hunc errorem velut magnopere
offendentem jura Dei, qui solus distribuit fructus Sacrificii
cui vult, et secundum mensuram, quæ ipsi placet: Unde et
consequenter traducit velut falsam opinionem inveciam in
populum, quod illi, qui eleemosynam subministrant Sacer-
doti sub conditione, quod celebret unam Missam, specialem
fructum ex ea percipiant;

Sic intellecta, ut præter peculiarem commemorationem,
et orationem specialis ipsa oblatio, seu applicatio Sacrificii,
quæ fit a Sacerdote, non magis prosit, cæteris paribus, illis,
pro quibus applicatur, quam aliis quibusque; quasi nullus
specialis fructus proveniret ex speciali applicatione, quam
pro determinatis personis, aut personarum ordinibus facien-
dam commendat, ac præcipit Ecclesia, speciatim a Pas-
toribus pro suis ovibus: quod velut ex Divino præcepto des-
cendens a Sacra Tridentina Synodo diserte est expressum;

Sess. 23, cap. 1, de Reform.

Bened. XIV, Constit. *Cum semper oblatas*, § 2.

*Falsa, temeraria, perniciosa, Ecclesiæ injuriosa, indu-
cens in errorem alias damnatum in Wicleffo.*

DE CONVENIENTI ORDINE IN CULTU SERVANDO.

De Euch., § 5.

XXXI. Propositio Synodi enuntians conveniens esse pro
Divinorum Officiorum ordine, et antiqua consuetudine, ut
in unoquoque Templo unum tantum sit Altare, sibi que
adeo placere morem illum restituere,

*Temeraria, perantiquo, pio, multis abhinc seculis in
Ecclesia præsertim Latina vigenti, et probato mori
injuriosa.*

Ibid.

XXXII. Item præscriptio vetans, ne super Altaria Sacra-
rum Reliquiarum thecæ, floresve apponantur,

Temeraria, pio, ac probato Ecclesiæ mori injuriosa.

Ibid., § 6.

XXXIII. Propositio Synodi qua cupere se ostendit, ut
causæ tollerentur, per quas ex parte inducta est oblivio
principiorum ad Liturgiæ ordinem spectantium, revocando
illam ad majorem rituum simplicitatem, eam vulgari lingua
exponendo et elata voce proferendo;

Quasi vigens ordo Liturgiæ ab Ecclesia receptus, et pro-
batus aliqua ex parte manasset ex oblivione principiorum,
quibus illa regi debet,

*Temeraria, piarum aurium offensiva, in Ecclesiam con-
tumeliosa, favens hæreticorum in eam conviciis.*

DE ORDINE PŒNITENTIÆ.

De Pœnit., §. 7.

XXXIV. Declaratio Synodi, qua postquam præmisit ordinem pœnitentiæ Canonice sic ad Apostolorum exemplum ab Ecclesia statutum fuisse, ut esset communis omnibus, nec tantum pro punitione culpæ, sed præcipue pro dispositione ad gratiam, subdit, se *in ordine illo mirabili, et augusto totam agnoscere dignitatem sacramenti adeo necessarii, liberam a subtilitatibus, quæ ipsi decursu temporis adjunctæ sunt;*

Quasi per ordinem, quo sine peracto canonice pœnitentiæ cursu hoc Sacramentum per totam Ecclesiam administrari consuevit, illius fuisset dignitas imminuta,

Temeraria, scandalosa, inducens in contemptum dignitatis Sacramenti, prout per Ecclesiam totam consuevit administrari, Ecclesie ipsi injuriosa.

De Pœnit., § 10, n. 4.

XXXV. Propositio his verbis concepta : *Si Caritas in principio semper debilis est, de via ordinaria ad obtinendum augmentum hujus Caritatis, oportet ut Sacerdos præcedere faciat eos actus humiliationis, et pœnitentiæ, qui fuerunt omni ætate ab Ecclesia commendati : redigere hos actus ad paucas orationes, aut ad aliquod jejunium post jam collatam absolutionem videtur potius materiale desiderium conservandi huic sacramento nudum nomen pœnitentiæ, quam medium illuminatum, et aptum ad augendum illum fervorem caritatis, qui debet præcedere absolutionem : Longe quidem absumus ab improbanda praxi imponendi pœnitentias etiam post absolutionem adimplendas : Si omnia nostra bona opera semper adjunctos habent nostros defectus, quanto magis vereri debemus, ne plurimas imperfectiones*

admiserimus in difficillimo, et magni momenti opere nostræ reconciliationis;

Quatenus innuit pœnitentias, quæ imponuntur adimplendæ post absolutionem, spectandas potius esse velut supplementum pro defectibus admissis in opere nostræ reconciliationis, quam ut pœnitentias vere sacramentales et satisfactorias pro peccatis confessis : quasi ut vera ratio Sacramenti non nudum nomen servetur, oporteat de via ordinaria, ut actus humiliationis, et pœnitentiæ, qui imponuntur per modum satisfactionis Sacramentalis præcedere debeant absolutionem,

Falsa, temeraria, communi praxi Ecclesie injuriosa, inducens in errorem hæreticali nota in Petro de Osma confixum.

DE PRÆVIA NECESSARIA DISPOSITIONE PRO ADMITTENDIS PŒNITENTIBUS AD RECONCILIATIONEM.

De Grat., § 15.

XXXVI. Doctrina Synodi, qua postquam præmisit : *Quando habebuntur signa non æquivoca amoris Dei dominantis in corde hominis, posse illum merito judicari dignum, qui admittatur ad participationem Sanguinis Jesu Christi, quæ fit in sacramentis, subdit, supposititias conversiones, quæ fiunt per attritionem nec efficaces esse solere, nec durabiles : Consequenter Pastorem animarum debere insistere signis non æquivocis caritatis dominantis, antequam admittat suos pœnitentes ad sacramenta, quæ signa, ut deinde tradit (§ 17) Pastor deducere poterit ex stabili cessatione a peccato, et fervore in operibus bonis, quem insuper fervorem caritatis perhibet (de Pœnit., § 10) velut dispositionem, quæ debet præcedere absolutionem;*

Sic intellecta, ut non solum contritio imperfecta, quæ passim attritionis nomine donatur, etiam quæ juncta sit

cum dilectione, qua homo incipit diligere Deum tanquam omnis justitiæ fontem, nec modo Contritio caritate formata, sed et fervor caritatis dominantis, et ille quidem diuturno experimento per fervorem in operibus bonis probatus, generaliter, et absolute requiratur, ut homo ad sacramenta, et speciatim pœnitentes ad absolutionis beneficium admittantur,

Falsa, temeraria, quietis animarum perturbativa, tutæ, ac probatæ in Ecclesia præxi contraria, Sacramenti efficacix detrahens, et injuriosa.

DE AUCTORITATE ABSOLVENDI.

De Pœnit., § 10. n. 6.

XXXVII. Doctrina Synodi, quæ de auctoritate absolvendi accepta per ordinationem enuntiat, post institutionem Diœcesium, et Parochiarum conveniens esse, ut quisque judicium hoc exercent super personas sibi subditas sive ratione territorii, sive jure quodam personali, propterea quod aliter confusio induceretur, et perturbatio;

Quatenus post institutas Diœceses, et Parochias enuntiat tantummodo, conveniens esse ad præcavendam confusionem, ut absolvendi potestas exercentur super Subditos; sic intellecta tanquam ad validum usum hujus potestatis non sit necessaria ordinaria, vel subdelegata illa jurisdictio, sine qua Tridentinum declarat nullius momenti esse absolutionem a Sacerdote prolatam,

Falsa, temeraria, perniciosa, Tridentino contraria, et injuriosa, erronea.

Ibid., § 11.

XXXVIII. Item doctrina, qua postquam Synodus professæ est, se non posse non admirari illam adeo venerabilem disciplinam antiquitatis, quæ, ut ait, ad pœnitentiam non ita facile, et forte nunquam eum admittebat, qui post primum peccatum, et primam reconciliationem relapsus esset in culpam, subjungit, per timorem perpetuæ exclusionis a communione, et pace, etiam in articulo mortis magnum frænum illis injectum iri, qui parum considerant malum peccati, et minus illud timent,

Contraria Can. 15 Concilii Nicœni I, Decretali Innocentii I ad Exuperium Tholos., tum et Decretali Cœlestini I ad Episcopos Viennen. et Narbonen. Provinciæ, redolens pravitatem, quam in ea Decretali Sanctus Pontifex exhorret.

DE PECCATORUM VENIALIUM CONFESIONE.

De Pœnit., § 12.

XXXIX. Declaratio Synodi de peccatorum venialium confessione, quam optare se ait non tantopere frequentari, ne nimium contemptibiles reddantur ejusmodi confessiones,

Temeraria, perniciosa, Sanctorum, ac piorum præxi a S. Conc. Trid. probatæ contraria.

DE INDULGENTIIS.

De Pœnit., § 16.

XL. Propositio asserens, *indulgentiam secundum suam præcisam notionem aliud non esse quam remissionem partis ejus pœnitentiæ, quæ per Canones statuta erat peccanti;*

Quasi indulgentia præter nudam remissionem pœnæ Canonicæ non etiam valeat ad remissionem pœnæ temporalis pro peccatis actualibus debitæ apud Divinam justitiam,

Falsa, temeraria, Christi meritis injuriosa, dudum in Art. 19. Lutheri damnata.

Ibid.

XLI. Item in eo quod subditur, *Scholasticos suis subtilitatibus inflatos invexisse thesaurum male intellectum meritum Christi, et Sanctorum, et claræ notioni absolutionis a pœna canonica, substituisse confusam, et falsam applicationis meritum;*

Quasi thesauri Ecclesiæ, unde Papa dat indulgentias non sint merita Christi, et Sanctorum,

Falsa, temeraria, Christi, et Sanctorum meritis injuriosa, dudum in Art. 17 Lutheri damnata.

Ibid.

XLII. Item in eo quod superaddit *luctuosius adhuc esse quod chimerica isthæc applicatio transferri volita sit in defunctos,*

Falsa, temeraria, piarum aurium offensiva, in Romanos Pontifices, et in præxim, et sensum universalis Ecclesiæ injuriosa, inducens in errorem hæreticali nota in Petro

de Osma confixum, iterum damnatum in Art. 22 Lutheri.

Ibid.

XLIII. In eo demum quod impudentissime invehitur in Tabellas indulgentiarum, altaria privilegiata, etc.,

Temeraria, piarum aurium offensiva, scandalosa, in Summos Pontifices, atque in præxim tota in Ecclesia frequentatam contumeliosa.

DE RESERVATIONE CASUUM.

De Pœnit., § 19.

XLIV. Propositio Synodi asserens, *reservationem casuum nunc temporis aliud non esse quam improvidum ligamen pro inferioribus Sacerdotibus, et sonum sensu vacuum pro pœnitentibus assuetis non admodum curare hanc reservationem,*

Falsa, temeraria, male sonans, pernicioza, Concilio Tridentino contraria, superioris hierarchicæ potestatis læsiva.

Ibid.

XLV. Item de spe quam ostendit fore, *ut reformato Rituali, et ordine pœnitentiæ nullum amplius locum habituræ sint hujusmodi reservationes;*

Prout attempta generalitate verborum innuit per reformationem Ritualis, et ordinis pœnitentiæ factam ab Episcopo, vel Synodo aboleri posse Casus, quos Tridentina Synodus (Sess. 4. c. 7.) declarat Pontifices Maximos potuisse pro

Suprema Potestate sibi in universa Ecclesia tradita peculiari suo iudicio reservare,

Propositio falsa, temeraria, Concilio Tridentino, et Summorum Pontificum auctoritati derogans, et injuriosa

DE CENSURIS.

De Pœnit., §§ 20, 22.

XLVI. Propositio asserens, effectum excommunicationis exteriorem duntaxat esse, quia tantummodo natura sua excludit ab exteriore communicatione Ecclesiæ;

Quasi excommunicatio non sit pœna spiritualis, ligans in Cœlo, animas obligans,

Ex S. Aug. Ep. 250. Auxilio Episcopo. Tract. 50. in Johan., n. 12.

Falsa, perniciosa, in Art. 25 Lutheri damnata, ad minus erronea.

§§ 21, 23.

XLVII. Item quæ tradit, necessarium esse juxta leges naturales, et Divinas, ut sive ad excommunicationem, sive ad suspensionem præcedere debeat examen personale, atque adeo sententias dictas *ipso facto*, non aliam vim habere, nisi seriæ comminationis sine ullo actuali effectum,

Falsa, temeraria, perniciosa, Ecclesiæ potestati injuriosa, erronea.

§ 22.

XLVIII. Item quæ pronuntiat, *inutilem, ac vanam esse formulam nonnullis abhinc Seculis inductam absolvendi*

generaliter ab excommunicationibus, in quas Fidelis incidere potuisset,

Falsa, temeraria, praxi Ecclesiæ injuriosa.

§ 24.

XLIX. Item quæ damnat ut nullas, et invalidas suspensiones ex informata conscientia,

Falsa, perniciosa, in Tridentinum injuriosa.

Ibid.

L. Item in eo quod insinuat soli Episcopo fas non esse uti potestate, quam tamen ei defert Tridentinum (Sess. 14, c. 1. de Ref.) suspensionis ex informata conscientia legitime infligendæ,

Jurisdictionis Prælatorum Ecclesiæ læsiva.

DE ORDINE.

De Ordine, § 4.

LI. Doctrina Synodi, quæ perhibet, in promovendis ad Ordines hanc de more, et instituto veteris disciplinæ rationem servari consuevisse, *ut si quis Clericorum distingebatur sanctitate vitæ, et dignus æstimabatur, qui ad Ordines Sacros ascenderet, ille solitus erat promoveri ad Diaconatum, vel Sacerdotium, etiamsi inferiores Ordines non suscepisset: neque tum talis Ordinatio dicebatur per saltum, ut postea dictum est;*

§ 5.

LII. Item quæ innuit non alium titulum Ordinationum fuisse, quam deputationem ad aliquod speciale Ministerium, qualis præscripta est in Concilio Calcedonensi:

subjungens (§ 6), quamdiu Ecclesia sese his principiis in delectu Sacrorum Ministrorum conformavit, Ecclesiasticum Ordinem floruisse; verum beatos illos dies transiisse, novaque principia subinde introducta, quibus corrupta fuit disciplina in delectu Ministrorum Sanctuarii;

§ 7.

LIII. Item quod inter hæc ipsa corruptionis principia refert, quod recessum sit a vetere instituto, quo, ut ait (§ 3), Ecclesia insistens Apostoli vestigiis neminem ad Sacerdotium admittendum statuerat, nisi qui conservasset innocentiam baptismalem;

Quatenus innuit corruptam fuisse disciplinam per decreta, et instituta,

1. Sive quibus Ordinationes per saltum vetitæ sunt;

2. Sive quibus pro Ecclesiarum necessitate, et commoditate probatæ sunt Ordinationes sine titulo specialis officii, velut speciatim a Tridentino Ordinatio ad titulum patrimonii: Salva obedientia, qua sic Ordinati Ecclesiarum necessitatibus deservire debent iis obeundis officiis, quibus pro loco, ac tempore ab Episcopo admoti fuerint, quemadmodum ab Apostolicis temporibus in primitiva Ecclesia fieri consuevit;

3. Sive quibus jure canonico facta est criminum distinctio, quæ delinquentes reddunt irregulares: Quasi per hanc distinctionem Ecclesia recesserit a spiritu Apostoli, non excludendo generaliter, et indistincte ab Ecclesiastico Ministerio omnes quoscumque, qui baptismalem innocentiam non conservassent;

Doctrina singulis suis partibus falsa, temeraria, ordinis pro Ecclesiarum necessitate, et commoditate inducti perturbativa, in disciplinam per Canones, et speciatim per Trid. Decreta probatam injuriosa.

§ 13.

LIV. Item quæ velut turpem abusum notat unquam præterelegere eleemosynam pro celebrandis Missis, et Sacramentis administrandis, sicuti et accipere quemlibet proventum dictum *Stolæ*, et generatim quodcumque stipendium, et honorarium, quod suffragiorum, aut cujuslibet Parochialis functionis occasione offerretur;

Quasi turpis abusus crimine notandi essent Ministri Ecclesiæ, dum secundum receptum, et probatum Ecclesiæ morem, et institutum utuntur jure promulgato ab Apostolo accipiendi temporalia ab his, quibus spiritualia ministrantur,

Falsa, temeraria, Ecclesiastici, ac Pastoralis juris læsiva, in Ecclesiam, ejusque Ministros injuriosa.

§ 14.

LV. Item qua vehementer optare se profitetur, ut aliqua ratio inveniretur inutili Cleri (quo nomine inferiorum ordinum Clericos designat) a Cathedralibus, et Collegiatis submovendi, providendo aliter, nempe per probos, et provectoris ætatis Laicos, congruo assignato stipendio, ministerio inserviendi Missis, et aliis Officiis velut Acolyti etc., ut olim, inquit, fieri solebat, quando ejus generis Officia, non ad meram speciem pro majoribus Ordinibus suscipiendis redacta erant;

Quatenus reprehendit institutum, quo cavetur, ut *minorum Ordinum functiones per eos tantum præstentur, executione, qui in illis constituti, adscriptive sunt* (Concil. Prov. IV, Mediol.): idque ad mentem Tridentini (Sess. 23, c. 17), ut *Sanctorum Ordinum a Diaconatu ad Ostiariatum functiones ab Apostolicis temporibus in Ecclesia laudabiliter receptæ, et in pluribus locis aliquamdiu intermissæ*

juxta Sacros Canones revocentur, nec ab hæreticis tanquam otiosæ traducantur,

Suggestio temeraria, piarum aurium offensiva, Ecclesiastici Ministerii perturbativa, servandæ, quoad fieri potest, in celebrandis Mysteriis decentiæ imminutiva, in Minorum Ordinum munera, et functiones, tum in disciplinam per Canones, et speciatim per Trid. probatam injuriosa, favens hæreticorum in eam conviciis, et calumniis.

§ 18.

LVI. Doctrina, quæ statuit conveniens videri in impedimenti Canonicis, quæ proveniunt ex delictis in jure expressis ullam unquam nec concedendam, nec admittendam esse dispensationem,

Æquitatis, et moderationis canonicæ a Sacro Concilio Tridentino probatæ læsiva, auctoritati, et juribus Ecclesiæ derogans.

Ibid., § 22.

LVII. Præscriptio Synodi, quæ generaliter, et indiscriminatim velut abusum rejecit quancumque dispensationem, ut plus quam unum residentiale Beneficium uni, eidemque conferatur: Item in eo quod subjungit, certum sibi esse juxta Ecclesiæ spiritum plus quam uno Beneficio tametsi simplici neminem frui posse,

Pro sua generalitate derogans moderationi Tridentini, Sess. VII, c. 5, et Sess. XXIV, c. 47.

DE SPONSALIBUS ET MATRIMONIO.

Libel. Memor. circa Sponsalia, etc., § 2.

LVIII. Propositio, quæ statuit sponsalia proprie dicta actum mere civilem continere, qui ad Matrimonium celebrandum disponit, eademque Civilium legum præscripto omnino subjacere;

Quasi actus disponens ad Sacramentum non subiaceat sub hac ratione juri Ecclesiæ,

Falsa, juris Ecclesiæ quoad effectus etiam e Sponsalibus vi Canonicarum sanctionum profluentes læsiva, disciplinæ ab Ecclesia constitutæ derogans.

De Matrim., §§ 7, 11, 12.

LIX. Doctrina Synodi asserens, ad Supremam Civilem Potestatem duntaxat originarie spectare contractui Matrimonii apponere impedimenta ejus generis, quæ ipsum nullum reddunt, dicunturque dirimentia, quod jus originarium præterea dicitur cum jure dispensandi essentialiter connexum, subjungens, supposito assensu, vel conniventia Principum potuisse Ecclesiam juste constituere impedimenta dirimentia ipsum contractum Matrimonii;

Quasi Ecclesia non semper potuerit, ac possit in Christianorum Matrimoniis jure proprio impedimenta constituere, quæ Matrimonium non solum impediunt, sed et nullum reddant quoad vinculum, quibus Christiani obstricti teneantur etiam in terris infidelium, in eisdemque dispensare, Canonum 3, 4, 9, 12, Sess. XXIV, Concil. Trid. *eversiva, hæretica.*

Cit. Libel. Memor. circa Sponsal., § 10.

LX. Item rogatio Synodi ad Potestatem Civilem, ut e numero impedimentorum tollat cognationem spirituales,

atque illud quod dicitur publicæ honestatis, quorum origo reperitur in Collectione Justiniani, tum ut restringat impedimentum affinitatis, et cognationis ex quacumque licita, aut illicita conjunctione provenientis, ad quartum gradum juxta civilem computationem per lineam lateralem et obliquam, ita tamen ut spes nulla relinquatur dispensationis obtinendæ;

Quatenus Civili Potestati jus attribuit sive abolendi, sive restringendi impedimenta Ecclesiæ auctoritate constituta, vel comprobata : item qua parte supponit Ecclesiam per potestatem Civilem spoliari posse jure suo dispensandi super impedimentis ab ipsa constitutis, vel comprobatis,

Libertatis, ac Potestatis Ecclesiæ subversiva, Tridentino contraria, ex hæreticali supra damnato principio projecta.

DE OFFICIIS, EXERCITATIONIBUS, INSTITUTIONIBUS AD RELIGIOSUM CULTUM PERTINENTIBUS,

ET PRIMUM DE ADORANDA HUMANITATE CHRISTI. ❁

De Fide, § 3.

LXI. Propositio quæ assertit, *adorare directe Humanitatem Christi, magis vero aliquam ejus partem fore semper honorem Divinum datum Creaturæ;*

Quatenus per hoc verbum *directe* intendat reprobare adorationis cultum, quem Fideles dirigunt ad Humanitatem Christi, perinde ac si talis adoratio, qua Humanitas, ipsaque caro vivifica Christi adoratur non quidem propter se, et tanquam nuda caro, sed prout unita Divinitati, foret honor Divinus impertitus Creaturæ, et non potius una, eademque adoratio, qua Verbum incarnatum cum propria ipsius carne adoratur,

Ex Concil. C. P. V. Gen. Can. 9,

Falsa, captiosa, pio, ac debito cultui Humanitati Christi

a Fidelibus præstito, ac præstando detrahens, et injuriosa.

De Orat., § 10.

LXII. Doctrina, quæ devotionem erga Sacratissimum Cor Jesu rejicit inter devotiones, quas notat velut novas, erroneas, aut saltem periculosas;

Intellecta de hac devotione, qualis est ab Apostolica Sede probata,

Falsa, temeraria, perniciosa, piarum aurium offensiva, in Apostolicam Sedem injuriosa.

De Orat., § 10. Et Append., n. 32.

LXIII. Item in eo quod Cultores Cordis Jesu hoc etiam nomine arguit, quod non advertant Sanctissimam Carnem Christi, aut ejus partem aliquam, aut etiam humanitatem totam cum separatione, aut præcisione a Divinitate adorari non posse cultu patriæ;

Quasi Fideles Cor Jesu adorarent, cum separatione, vel præcisione a Divinitate, dum illud adorant, ut est Cor Jesu, Cor nempe Personæ Verbi, cui inseparabiliter unitum est, ad eum modum, quo exsanguie Corpus Christi in triduo mortis sine separatione, aut præcisione a Divinitate adorabile fuit in Sepulchro,

Captiosa, in Fideles Cordis Christi Cultores injuriosa.

DE ORDINE PRÆSCRIPTO IN PIIS EXERCITATIONIBUS OBEUNDIS.

De Orat., § 14. Append., n. 34.

LXIV. Doctrina, quæ velut supersticiosam universe notat *quancumque efficaciam, quæ ponatur in determinato numero precum, et piarum salutationum,*

Tanquam superstitiosa censenda esset efficacia, quæ sumitur non ex numero in se spectato, sed ex præscripto Ecclesiæ certum numerum precum, vel externarum actionum præfinitis pro indulgentiis consequendis, pro adimplendis pœnitentiis, et generatim pro sacro, et religioso cultu rite, et ex ordine peragendo,

Falsa, temeraria, scandalosa, perniciosa, pietati fidelium injuriosa, Ecclesiæ auctoritati derogans, erronea.

De Pœnit., § 10.

LXV. Propositio enuntians, irregularem strepitum novarum Institutionum, quæ dictæ sunt Exercitia, vel Missiones., forte nunquam aut saltem perraro eo pertingere, ut absolutam conversionem operentur, et exteriores illos commotionis actus, qui apparuere, nil aliud fuisse, quam transeuntia naturalis concussionis fulgura.

Temeraria, male sonans, perniciosa, mori pio, salutariter per Ecclesiam frequentato, et in verbo Dei fundato injuriosa.

DE MODO JUNGENDÆ VOCIS POPULI CUM VOCE ECCLESIE
IN PRECIBUS PUBLICIS.

De Orat., § 24.

LXVI. Propositio asserens, fore contra Apostolicam praxim, et Dei consilia, nisi Populo faciliores viæ pararentur vocem suam jungendi cum voce totius Ecclesiæ,

Intellecta de usu vulgaris linguæ in liturgicas preces inducendæ,

Falsa, temeraria, ordinis pro Mysteriorum celebratione

præscripti perturbativa, plurium malorum facile productrix.

DE LECTIONE SACRÆ SCRIPTURÆ.

Ex nota in fine Decr. de Gratia.

LXVII. Doctrina perhibens a lectione Sacrarum Scripturarum non nisi veram impotentiam excusare, subjungens ultro se prodere obscuracionem, quæ ex hujusce præcepti neglectu orta est super primarias veritates religionis,

Falsa, temeraria, quietis animarum perturbativa, alias in Quesnellio damnata.

DE PROSCRIPTIS LIBRIS IN ECCLESIA PUBLICE LEGENDIS.

De Orat., § 29.

LXVIII. Laudatio, qua summopere Synodus commendat Quesnellii Commentationes in novum Testamentum, aliaque aliorum Quesnellianis erroribus faventium opera, licet proscripta, eademque Parochis proponit, ut ea tanquam solidis religionis principiis referta in suis quisque Parœciis Populo post reliquas functiones perlegant,

Falsa, scandalosa, temeraria, seditiosa, Ecclesiæ injuriosa, Schisma fovens, et hæresim.

DE SACRIS IMAGINIBUS.

De Orat., § 17.

LXIX. Præscriptio, quæ generaliter, et indistincte inter Imagines ab Ecclesia auferendas, velut rudibus erroris occasionem præbentes, notat Imagines Trinitatis incomprehensibilis,

Propter sui generalitatem temeraria, ac pio per Ecclesiam frequentato mori contraria, quasi nullæ extant imagines Sanctissimæ Trinitatis communiter approbatæ, ac tuto permittendæ.

Ex Brevi Sollicitudini nostræ. Benedicti XIV, anni 1745.

LXX. Item doctrina, et præscriptio generatim reprobans omnem specialem Cultum, quem alicui speciatim Imagini solent Fideles impendere, et ad ipsam potius quam ad aliam confugere,

Temeraria, perniciosa, pio per Ecclesiam frequentato mori, tum et illi Providentiæ ordini injuriosa, quo ita Deus nec in omnibus memoriis Sanctorum ista fieri voluit, qui dividit propria unicuique prout vult.

Ex S. Aug. Ep. 78. Clero, Senioribus, et universæ Plebi Ecclesiæ Hipponen.

LXXI. Item quæ vetat ne imagines præsertim B. Virginis ullis titulis distinguantur præterquam denominationibus, quæ sint analogæ Mysteriis, de quibus in Sacra Scriptura expressa fit mentio;

Quasi nec adscribi possent Imaginibus piæ aliæ denominationes, quas vel in ipsismet publicis præcibus Ecclesia probat, et commendat,

Temeraria, piarum aurium offensiva, venerationi B. præsertim Virgini debitæ injuriosa.

LXXII. Item quæ velut abusum extirpari vult morem, quo velatæ asservantur certæ Imagines,

Temeraria, frequentato in Ecclesia, et ad Fidelium pietatem fovendam inducto mori contraria.

DE FESTIS.

Libell. Memorial. pro Fest. reform., § 3.

LXXIII. Propositio enuntians novorum Festorum institutionem ex neglectu in veteribus observandis, et ex falsis notionibus naturæ, et finis earundem Solemnitatum originem duxisse,

Falsa, temeraria, scandalosa, Ecclesiæ injuriosa, favens hæreticorum in dies Festos per Ecclesiam celebratos conviciis.

Ibid., § 8.

LXXIV. Deliberatio Synodi de transferendis in diem Dominicum Festis per annum institutis : idque pro jure, quod persuasum sibi esse ait Episcopo competere super disciplinam Ecclesiasticam in ordine ad res mere spirituales; ideoque et præceptum Missæ audiendæ abrogandi diebus,

in quibus ex pristina Ecclesiæ lege viget etiamnum id præceptum : tum etiam in eo, quod superaddit de transferendis in Adventum Episcopali auctoritate jejuniis per annum ex Ecclesiæ præcepto servandis;

Quatenus adstruit Episcopo fas esse jure proprio transferre dies ab Ecclesia præscriptos pro Festis, jejuniisque celebrandis : aut indictum Missæ audiendæ præceptum abrogare,

Propositio falsa, juris Conciliorum generalium, et Summorum Pontificum læsiva, scandalosa, Schismati favens.

DE JURAMENTIS.

Libell. Memorial. pro Juram. reform., § 5.

LXXV. Doctrina, quæ perhibet beatis temporibus nascentis Ecclesiæ juramenta visa esse a documentis Divini Præceptoris, atque ab aurea Evangelica simplicitate adeo aliena, ut ipsummet jurare sine extrema, et ineluctabili necessitate reputatus fuisset actus irreligiosus, homine christiano indignus : Insuper continuatam Patrum seriem demonstrare juramenta communi sensu pro vetitis habita fuisse : Indeque progreditur ad improbanda juramenta, quæ Curia Ecclesiastica, Jurisprudentiæ feudalis, ut ait, normam secuta in Investituris, et in Sacris ipsis Episcoporum Ordinationibus adoptavit : Statuitque adeo implorandam a Seculari Potestate legem pro abolendis juramentis, quæ in Curiis etiam Ecclesiasticis exiguntur pro suscipiendis muniis, et officiis, et generatim pro omni actu Curiali,

Falsa, Ecclesiæ injuriosa, juris Ecclesiastici læsiva, disciplinæ per Canones inductæ, et probatæ subversiva.

DE COLLATIONIBUS ECCLESIASTICIS.

De Collat. Ecclesiast., § 1.

LXXVI. Insectatio, qua Synodus Scholasticam exagitat, velut eam, quæ viam aperuit inveniendis novis, et inter se discordantibus Systematibus, quoad veritates majoris pretii, ac demum adduxit ad probabilissimum, et laxissimum;

Quatenus in Scholasticam rejicit privatorum vitia, qui abuti ea potuerunt, aut abusi sunt,

Falsa, temeraria, in Sanctissimos Viros et Doctores, qui magno Catholicæ Religionis bono Scholasticam excoluere injuriosa, favens infestis in eam hæreticorum conviciis.

Ibid.

LXXVII. Item in eo quod subdit, mutationem formæ regiminis Ecclesiastici, qua factum est, ut Ministri Ecclesiæ in oblivionem venirent suorum jurium, quæ simul sunt eorum obligationes, eo demum rem adduxisse, ut obliterari faceret primitivas notiones Ministerii Ecclesiastici, et sollicitudinis pastoralis;

Quasi per mutationem regiminis congruentem disciplinæ in Ecclesia constitutæ, et probatæ obliterari unquam potuerit, et amitti primitiva notio Ecclesiastici Ministerii, Pastoralisve sollicitudinis,

Propositio falsa, temeraria, erronea.

§ 4.

LXXVIII. Præscriptio Synodi de ordine rerum tractandarum in Collationibus, qua posteaquam præmisit, in quolibet articulo distinguendum id quod pertinet ad fidem, et

ad essentiam religionis ab eo quod est proprium disciplinae, subjungit, in hac ipsa (disciplina) distinguendum quod est necessarium, aut utile ad retinendos in spiritu fideles ab eo quod est inutile, aut onerosius, quam libertas Filiorum novi Fœderis patiatur, magis vero ab eo, quod est periculosum aut noxium, utpote inducens ad Superstitionem, et Materialismum;

Quatenus pro generalitate verborum comprehendat et præscripto examini subiciat etiam disciplinam ab Ecclesia constitutam, et probatam, quasi Ecclesia, quæ spiritu Dei regitur, disciplinam constituere posset non solum inutilem, et onerosiorem, quam libertas christiana patiatur, sed et periculosam, noxiam, inducentem in Superstitionem, et Materialismum,

Falsa, temeraria, scandalosa, perniciosa, piarum aurium offensiva, Ecclesiæ, ac Spiritui Dei, quo ipsa regitur, injuriosa, ad minus erronea.

CONVICIA ADVERSUS ALIQUAS SENTENTIAS IN SCHOLIS CATHOLICIS
USQUE ADHUC AGITATAS.

Orat. ad Synod., § 2.

LXXIX. Assertio, quæ conviciis et contumeliis insectatur sententias in Scholis Catholicis agitatas, et de quibus Apostolica Sedes nihil adhuc definiendum, aut pronuntian- dum censuit,

Falsa, temeraria, in Scholas Catholicas injuriosa, debite Apostolicis Constitutionibus obedientiæ derogans.

DE TRIBUS REGULIS FUNDAMENTI LOCO A SYNODO POSITIS
PRO REFORMATIONE REGULARIUM.

Libell. Memorial. pro reform. Regularium, § 9.

LXXX. Regula 1, quæ statuit universe et indiscriminatim statum Regularem, aut Monasticum natura sua componi non posse cum animarum cura, cumque vitæ pastoralis muneribus, nec adeo in partem venire posse Ecclesiasticæ Hierarchiæ, quin ex adverso pugnet cum ipsiusmet vitæ Monasticæ principiis;

Falsa, perniciosa, in Sanctissimos Ecclesiæ Patres et Præsules, qui regularis vitæ instituta cum Clericalis Ordinis muneribus consociarunt, injuriosa, pio, vestusto, probato Ecclesiæ mori, Summorumque Pontificum Sanctionibus contraria: Quasi Monachi quos morum gravitas, et vitæ ac fidei institutio sancta commendat, non rite, nec modo sine Religionis offensione, sed et cum multa utilitate Ecclesiæ Clericorum Officiis aggregentur.

Ex S. Siricio Epist. Decret. ad Himerium Tarracon., c. 43.

LXXXI. Item in eo quod subjungit, Sanctos Thomam et Bonaventuram sic in tuendis adversus summos homines Mendicantium institutis versatos esse, ut in eorum defensionibus minor æstus, accuratio major desideranda fuisset,

Scandalosa, in Sanctissimos Doctores injuriosa, impiis damnatorum Auctorum contumeliis favens.

LXXXII. Regula 2, Multiplicationem Ordinum, ac diversitatem naturaliter inferre perturbationem et confusionem:

Item in eo quod præmittit, § 4. *Regularium Fundatores, qui post Monastica instituta prodierunt, Ordines superad- dentes Ordinibus, Reformationes Reformationibus nihil aliud effecisse, quam primariam mali causam magis magisque dilatare;*

Intellecta de Ordinibus, et Institutis a Sancta Sede probatis, quasi distincta piorum munerum varietas, quibus distincti Ordines addicti sunt, natura sua perturbationem et confusionem parere debeat,

Falsa, calumniosa, in Sanctos Fundatores, eorumque fideles Alumnos, tum et in ipsos Summos Pontifices injuriosa.

LXXXIII. Regula 3, qua postquam præmisit, *parvum Corpus degens intra Civilem Societatem, quin fere sit pars ejusdem, parvamque Monarchiam figit in statu semper esse periculosam*, subinde hoc nomine criminatur privata Monasteria, communis Instituti vinculo sub uno præsertim Capite consociata, velut speciales totidem Monarchias Civili Reipublicæ periculosas, et noxias,

Falsa, temeraria, Regularibus Institutis a Sancta Sede ad Religionis profectum approbatis injuriosa, favens hæreticorum in eadem instituta insectationibus, et calumniis.

DE SYSTEMATE, SEU ORDINATIONUM COMPLEXIONE DUCTA EX
ALLATIS REGULIS, ET OCTO SEQUENTIBUS ARTICULIS COMPREHENS
PRO REFORMATIONE REGULARIUM.

§ 10.

LXXXIV. Art. 1. *De uno duntaxat Ordine in Ecclesia retinendo, ac de seligenda præ ceteris Regula Sancti*

Benedicti, cum ob sui præstantiam, tum ob præclara illius Ordinis merita : Sic tamen ut in his, quæ forte occurrent temporum conditioni minus congrua, instituta vitæ ratio apud Portum Regium lucem præferat ad explorandum quid addere, quid detrahere conveniat.

2. *Ne compotes fiant Ecclesiasticæ Hierarchiæ, qui se huic Ordini adjunxerint, nec ad Sacros Ordines promoveantur, præterquam ad summum unus, vel duo; initiandi tanquam Curati, vel Capellani Monasterii, reliquis in simplici Laicorum ordine remanentibus.*

3. *Unum tantum in unaquaque Civitate admittendum Monasterium, idque extra mœnia Civitatis in locis abditioribus, et remotioribus collocandum.*

4. *Inter occupationes vitæ Monasticæ pars sua labori manuum inviolate servanda, relicto tamen congruo tempore Psalmodiæ impendendo, aut etiam, si cui libuerit, litterarum studio. Psalmodia deberet esse moderata, quia nimia ejus prolixitas parit præcipitantiam, molestiam, evagationem. Quo plus auctæ sunt Psalmodiæ, Orationes, preces, tantumdem peræqua proportione omni tempore imminutus fervor est, sanctitasque Regularium.*

5. *Nulla foret admittenda distinctio Monachos inter sive Choro, sive Ministeriis addictos; inæqualitas isthæc gravissimas omni tempore lites excitavit, ac discordias, et a Communitatibus Regularium spiritum caritatis expulit.*

6. *Votum perpetuæ stabilitatis nunquam tolerandum. Non illud norant veteres Monachi, qui tamen Ecclesiæ consolatio, et Christianismi ornamentum extiterunt. Vota Castitatis, paupertatis et obedientiæ non admittentur instar communis, et stabilis regulæ. Si quis ea vota, aut omnia, aut aliqua facere voluerit, consilium et veniam ab Episcopo*

postulabit, qui tamen nunquam permittet, ut perpetua sint, nec anni fines excedent. Tantummodo facultas dabitur ea renovandi sub iisdem conditionibus.

7. *Omnem Episcopus habebit inspectionem in eorum vitam, studia, progressum in pietate: Ad ipsum pertinebit Monachos admittere, et expellere, semper tamen accepto Contubernialium consilio.*

8. *Regulares Ordinum, qui adhuc remanent, licet sacerdotes in hoc Monasterium admitti etiam possent, modo in silentio, et solitudine propriæ sanctificationi vacare cuperent: quo casu dispensationi locus fieret in generali Regula num. 2 statuta, sic tamen ne vitæ institutionem sequantur ab aliis discrepantem, adeo ut non plus quam una, aut ad summum duæ in diem Missæ celebrentur, satisque ceteris Sacerdotibus esse debeat una cum Communitate concelebrare.*

ITEM PRO REFORMATIONE MONIALIUM.

§ 11.

Vota perpetua usque ad Annum 40 aut 45 non admittenda. Moniales solidis exercitationibus, speciatim labori addicendæ: A carnali spiritualitate, qua pleræque distinentur, avocandæ: Expendendum, utrum, quod ad ipsas atinet, satius foret Monasterium in Civitate relinqui,

Systema vigentis, atque jam antiquitus probatæ, ac receptæ disciplinæ subversivum, perniciosum, Constitutionibus Apostolicis, et plurium Conciliorum etiam Generalium, tum speciatim Tridentini Sanctionibus

oppositum, et injuriosum, favens hæreticorum in Monastica Vota, et Regularia instituta stabiliiori Consiliorum Evangelicorum professioni addicta conviciis, et calumniis.

DE NATIONALI CONCILIO CONVOCANDO.

Libell. Memorial. pro convoc. Concil. National., § 1.

LXXXV. *Propositio enuntians qualemcumque cognitionem Ecclesiasticæ Historiæ sufficere, ut fateri quisque debeat Convocationem Concilii Nationalis unam esse ex vii canonice, qua finiatur in Ecclesia respectivarum Nationum controversiæ spectantes ad Religionem;*

Sic intellecta, ut controversiæ ad fidem, et mores spectantes in Ecclesia quacumque subortæ, per Nationale Concilium irrefragabili iudicio fini valeant: quasi inerrantia in fidei, et morum quæstionibus Nationali Concilio competeret,

Schismatica, hæretica.

Mandamus igitur omnibus utriusque Sexus Christi fidelibus, ne de dictis propositionibus, et doctrinis sentire, docere, prædicare præsumant, contra quam in hac nostra Constitutione declaratur, ita ut quicumque illas, vel earum aliquam conjunctim, vel divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputando publice, vel privatim tractaverit, nisi forsitan impugnando, Ecclesiasticis Censuris, aliisque contra similia perpetrantes a jure statutis pœnis, ipso facto, absque alia declaratione subjaceat.

Cæterum per hanc expressam præfatarum propositionum, et doctrinarum reprobationem, alia in eodem libro contenta nullatenus approbare intendimus, cum præsertim in eo complures deprehensæ fuerint propositiones, et

doctrinæ sive illis, quæ supra damnatæ sunt, affines, sive quæ communis ac probatæ cum doctrinæ, et disciplinæ temerarium contemptum, tum maxime infensum in Romanos Pontifices, et Apostolicam Sedem animum præ se ferunt.

Duo vero speciatim notanda censemus, quæ de Augustissimo Sanctissimæ Trinitatis Mysterio, § 2, Decreti de Fide, si non pravo animo, imprudentius certe Synodo exciderunt, quæ facile rudes præsertim et incautos in fraudem impellere valeant. Primum, dum posteaquam rite præmisit Deum in suo Esse unum, et simplicissimum permanere, continuo subjungens, ipsum Deum in tribus Personis distinguere, perperam discedit a communi, et probata in Christianæ doctrinæ institutionibus formula, qua Deus unus quidem in tribus Personis distinctis dicitur, non in tribus Personis distinctis: Cujus formulæ commutatione hoc vi verborum subrepiit erroris periculum, ut Essentia Divina distincta in Personis putetur, quam Fides Catholica sic unam in Personis distinctis confitetur, ut eam simul profiteatur in se prorsus indistinctam.

Alterum, quod de ipsismet tribus Divinis Personis tradit, eas secundum earum proprietates personales, et incommunicabiles exactius loquendo exprimi, seu appellari Patrem, Verbum, et Spiritum Sanctum, quasi minus propria, et exacta foret appellatio Filii tot Scripturæ locis consecrata, voce ipsa Patris e cœlis et e nube delapsa, tum formula Baptismi a Christo præscripta, tum et præclara illa confessio, qua Beatus ab ipsomet Christo Petrus est pronuntiatus; ac non potius retinendum esset quod edoctus ab Augustino Angelicus Præceptor (1) vicissim ipse docuit *in nomine Verbi eamdem proprietatem importari, quæ in nomine Filii*, dicente nimirum Augustino (2), *eo dicitur Verbum, quo Filius.*

(1) S. Th. 1. P. q. 34. art. 2. ad 3.

(2) Aug. de Trinit., 1, 7, c. 2.

Neque silentio prætereunda insignis ea, fraudis plena Synodi temeritas, quæ pridem improbatam ab Apostolica Sede Conventus Gallicani Declarationem an. 1682, ausa sit non amplissimis modo laudibus exornare, sed quo majorem illi auctoritatem conciliaret, eam in Decretum *de Fide* inscriptum insidiosè includere, articulos in illa contentos palam adoptare, et quæ sparsim per hoc ipsum Decretum tradita sunt, horum articulorum publica, et solenni professione obsignare. Quo sane non solum gravior longe se Nobis offert de Synodo, quam Prædecessoribus nostris fuerit de comitiis illis expostulandi ratio, sed et ipsimet Gallicanæ Ecclesiæ non levis injuria irrogatur, quam dignam Synodus existimaverit, cujus auctoritas in patrocinium vocaretur errorum, quibus illud est contaminatum Decretum.

Quamobrem quæ acta Conventus Gallicani, mox ut prodierunt Prædecessor Noster Ven. Innocentius XI, per litteras in forma Brevis die 11 Aprilis an. 1682, post autem expressius Alexander VIII, Constit. *Inter Multiplices*, die 4. Augusti, an 1690, pro Apostolici sui muneris ratione improbarunt, resciderunt, nulla, et irrita declararunt, multo fortius exigit a Nobis Pastoralis sollicitudo recentem horum factam in Synodo tot vitiis affectam adoptionem, velut temerariam, scandalosam ac præsertim post edita Prædecessorum nostrorum Decreta, huic Apostolicæ Sedi summo opere injuriosam reprobare, ac damnare, prout eam præsentī hac nostra Constitutione reprobamus, et damnamus, ac pro reprobata, et damnata haberi volumus.

Ad id genus fraudis pertinet, quod Synodus in hoc ipso Decreto de Fide quamplures articulos complexa, quos Lovaniensis facultatis Theologi ad Innocentii XI judicium detulerunt, tum et alios duodecim a Card. de Noailles Benedicto XIII oblatos, non dubitaverit ex reprobato secundo Ultrajectensi Concilio vanum, vetusque commentum exsuscitare, temereque his verbis jactare in vulgus, nempe universæ Europæ notissimum esse, eos articulos Romæ

severissimo examini subjectos fuisse, et non solum a qualicumque censura immunes exiisse, sed etiam a laudatis Romanis Pontificibus fuisse commendatos: cujus tamen assertæ commendationis non modo nullum extat authenticum documentum, quin potius eidem refragantur Acta examinis, quæ in nostræ Supremæ Inquisitionis tabulis asservantur, e quibus id tantum apparet, nullum super iis prolatum fuisse iudicium.

Hisce propterea de causis librum hunc ipsum, cui titulus: *Atti, e Decreti del Concilio Diocesano di Pistoja dell' Anno MDCCLXXXVI. In Pistoja per Atto Bracali, stampatore Vescovile. Con approvazione; sive præmisso, sive quovis alio titulo inscriptum, ubicumque, et quocumque idioma, quavis Editione, aut Versione hactenus impressum, aut imprimendum, Auctoritate Apostolica tenore præsentium prohibemus, et damnamus, quemadmodum etiam alios omnes libros in ejus, sive ejus doctrinæ defensionem, tam scripto, quam typis forsitan jam editos, seu, quod Deus avertat, edendos, eorumque lectionem, descriptionem, retentionem, et usum omnibus, et singulis Christi fidelibus sub pœna excommunicationis per contrafacientes ipso facto incurrendæ, prohibemus pariter, et interdiciamus.*

Præcipimus insuper Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, et Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, necnon hæreticæ pravitatis Inquisitoribus, ut contradictores, et rebelles quoscumque per Censuras, et pœnas præfatas, aliaque juris, et facti remedia, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio, omnino coerceant, et compellant.

Volumus autem, ut earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, damnationis, mandati, prohibitionis, et interdic-

tionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo nonagesimo quarto, quinto Calendas Septembris (28 Aug.), Pontificatus nostri anno vigesimo.

PH. Card. Pro Datarius.

R. Card. BRASCHIUS DE HONESTIS.

Visa de Curia,

J. MANASSEI.

Loco + Plumbi.

F. LIVIZZARIUS.

ERRATA.

- Pagina 49, linea 24, *loco* facere deferri.. *lege* faciendi deferri.
— 438, linea ultima,— *exceptit*. — *excepti*.
— 439, linea 43, — *sera*. — *seria*.
— 455, linea 9, — *quam posterum* — *quam in posterum*.

INDEX.

CAPITULORUM CONCILII AUSCITANI.

	Pag.
Edictum de Concilii publicatione	5
Litteræ quibus Synodi decreta Summi Pontificis recognitioni subjiciuntur	9
Summi Pontificis Pii Papæ IX litteræ de Concilio Provinciali Auscitano	42
Eminentissimi Cardinalis Maii litteræ super approbatione Decretorum Concilii Provincialis Auscitani	45
Decretum Indictionis	24
Decretum de aperienda Synodo	25
Decretum de modo vivendi in Concilio, de non præjudicando et de non discedendo	25
Decretum de professione fidei	28

TITULUS PRIMUS.

De Fide et Doctrina.

Caput I. — De auctoritate Ecclesiæ	55
Caput II. — De præcipuis horum temporum erroribus	55
Caput III. — De pravis libris et diariis	58
Caput IV. — De libris ab Episcopo approbandis	59
Caput V. — De iis quæ observare debent scriptores catholici, ubi de religione tractare volunt	40
Caput VI. — De emittenda fidei professione	44

TITULUS SECUNDUS.

De Hierarchia Ecclesiastica.

	Pag.
Caput I. — De Summo Pontifice.....	45
Caput II. — De Episcopis.....	45
Caput III. — De Metropolitano.....	49
Caput IV. — De Concilio Provinciali et de Synodo Diœcesana.....	50
Caput V. — De Capitulis.....	51
Caput VI. — De Parochis.....	54
Caput VII. — De Vicariis parochialibus et Capellanis...	57
Caput VIII. — De Presbyteris infirmis et senio confectis.	58
Caput IX. — De Monialibus et piis Congregationibus puellarum.....	58

TITULUS TERTIUS.

De Cultu Divino.

Caput I. — De Sacramentis.....	65
§ 1. De Baptismo.....	65
§ 2. De Confirmatione.....	68
§ 3. De Eucharistia.....	69
§ 4. De Pœnitentia.....	72
§ 5. De Extrema Unctione.....	75
§ 6. De Ordine.....	76
§ 7. De Matrimonio.....	78
Caput II. — De Ecclesiis, de earum munditie et ornatu ac bonis rite gerendis.....	81
Caput III. — De Oratoriis.....	85
Caput IV. — De sacra suppellectili.....	85
Caput V. — De diebus Dominicis et Festis depræcepto.	86
Caput VI. — De Missa et Officiis divinis.....	87
Caput VII. — De Cantu et Musica.....	90
Caput VIII. — De Rubricis et Cœremoniis.....	92
Caput IX. — De Exequiis et Cœmeteriis.....	94
Caput X. — De Devotionibus non approbatis.....	96

TITULUS QUARTUS.

De Disciplina.

	Pag.
Caput I. — De vita et honestate Clericorum.....	97
Caput II. — De exercitiis secessus Ecclesiastici.....	101
Caput III. — De vigilantia et cura pastorali.....	105
Caput IV. — De residentia.....	105
Caput V. — De prædicatione.....	106
Caput VI. — De catechisandis pueris et rudibus.....	109
Caput VII. — De sollicitudine erga infirmos.....	110
Caput VIII. — De judiciis ecclesiasticis.....	112

TITULUS QUINTUS.

De ratione studiorum Ecclesiasticorum.

Caput I. — De seminariis et eorum moderatoribus...	114
Caput II. — De studiis in minoribus seminariis.....	116
Caput III. — De studiis in majoribus seminariis.....	118
Caput IV. — De obligatione Sacerdotum studio incumbendi et de examine juniorum Sacerdotum per aliquot annos.....	120
Caput V. — De collationibus Ecclesiasticis.....	121
Decretum de subscriptione, fine et promulgatione Concilii.	122
Subscriptiones Episcoporum.....	125

ACTA CONCILII.

Congregatio prima privata.....	127
Congregatio secunda privata.....	151
Congregatio generalis prima.....	155
Sessio prima.....	158
Congregatio generalis secunda.....	142
Sessio secunda.....	145
Congregatio generalis tertia.....	144
Sessio tertia.....	144

	Pag.
Congregatio generalis quarta.....	145
Sessio quarta.....	146
Congregatio generalis quinta.....	146
Sessio quinta et ultima.....	147
Decretum Consecrationis SS Cordi D. N. J. C.....	148
Consecratio SS. Cordi D. N. J. C.....	149
Acclamations.....	150
Bulla <i>Auctorem fidei</i>	155

INDEX

RERUM ET VERBORUM.

A.

Abesse Canonicis quamdiu liceat, 105; quamdiu Parochis et Vicariis, 105; Vicario, nisi annuente Parocho, non licet, 106.

Absolutio quibus deneganda, 75; pueris quandoque ante primam communionem concedenda, 75; ægrotis iteranda, 111; pueris infirmis danda, 111.

Acclamations in fine Concilii, 150.

Acta Concilii, 127.

Administratio bonorum temporalium monasteriorum, 60; bonorum Ecclesiæ, 85; fabricæ in seminario ediscenda, 120.

Adolescentuli in futuros clericos discernendi, 117.

Ædes laicorum Ecclesiis non innitantur, 82.

Æqualitas subjectionem potestatibus excludens damnata, 57.

Alea clericis prohibita, 99.

Alienare titulum patrimoniale clericis non licet, 77.

Altaria quomodo disponenda, 85.

Amovibilitas succursalistarum legitima, 56.

Ancillæ presbyterorum quales, 100.

Annexæ (Ecclesiæ) parochis subjectæ, 84; quales functiones in ipsis peragenda, 85.

Aperienda Synodo (Decretum de), 25.

Appellatio ad Metropolitanum, 49, 112; ad Sanctam Sedem, 112.

Approbatio librorum ab Episcopo, 40.

Arca ad servanda mandata Episcopalia et regesta, 86.
 Auctoritate Ecclesiæ (Decretum de), 55.
 Avaritiæ suspicio clericis vitanda, 99.

B.

Banna sacrorum ordinum, 77; sponsorum quoties et ubi proclamanda, 80.

Baptismus non differendus, 66; a quo administrandus, 66; non extra parochialem Ecclesiam, 66; non sejungendus a cæremoniis, 66; quinam sub conditione baptizandi, 66; quinam non recipiendi patrini, 67; regesta conficienda, 67; ad archiva Episcopalia mittenda, 68.

Benedictiones quædam in oratoriis interdictæ, 84; pixidis, ostensorii, paramentorum, linteaminum, 85, 86; in benedictionibus SS. Sacramenti cantus in vernacula lingua prohibiti, 92.

Biblia absque licentia Episcopi non typis demandentur, 40.

Biblicarum societatum proselytismus, 59.

Bina celebratio in die, 90.

Bona Ecclesiæ a quo administranda, 85.

Breviarii Romani usus introducendus, 95.

Bulla *auctorem fidei* ex resolutione Patrum Synodi vulganda, 154; ejusdem tenor, 155.

Cæremoniæ in administratione sacramentorum non mutantur, 64; adamussim servandæ, 95; in seminario ediscendæ, 119.

Calix ex qua materia, 85; consecrandus, 85.

Campanæ in oratoriis non pulsantur durante missa parochiali, 85.

Canonici, coram quibus fidei professionem facere tenentur, 42; eorum virtutes, 52; ultra tres menses non absint a choro, 52; in choro privatas non recitent preces, 55; pro fundatoribus missam conventualem quotidie celebrent, 55; Episcopo Pontificalia exercenti inserviunt, 52.

Cantus ecclesiasticus, 90; ejus qualitates, 91, 92; intra liturgicas preces prohibentur cantus in vernacula lingua, 92; cantus in seminario ediscendus, 119.

Capellani hospitiorum, collegiorum, conventuum, 58; collationibus ecclesiasticis interesse debent, 121.

Capilli Clericorum non mundano more componendi, 98.

Capitulum, cathedralis Ecclesiæ senatus, 54; ad illum, sede vacante, jurisdictio devolvitur, 52; ad Synodum invitatur, ad Concilium provinciale vocatur; ejus consilium vel consensum in casibus a jure determinatis requirit Episcopus, 52; ad laudes Dei decantandas, ad horas canonicas persolvendas deputatum, 52, 55; missæ conventuali quotidie interesse debet, 55; sede vacante, jurisdictionem capitulariter exercere nequit; Vicarium intra octo dies instituit, partem jurisdictionis sibi retinere non potest, nec instituti Vicarii jurisdictionem revocare, 54; statuta sua revisere vel condere potest, approbante Episcopo, 54.

Catalogus eorum qui Concilio interfuerunt, 155 et seq.

Catechismus, 109; Tridentinus populis exponendus, 107, 109.

Chartarum ludus a Clericis vitandus, 99.

Chirographa quæ sint a Clericis non obsignanda, 100.

Chirurgiæ ars Clericis prohibita, 99.

Choristarum schola instituenda, 91.

Clausura sanctimonialium stricte observanda, 61; cæmeteriorum, 95.

Clerici non Sacerdotes, absque necessitate, baptizare non præsumant, 66; sacris initiati patrini non sint, 67; a seculo segregati, 97; de eorum vita et honestate, 97; de illorum vestibus et modestia, 98; quæ illis prohibentur, 99; clerici juniores Parochis commendati, 104; Clerico non Sacerdote non licet concionare, 107.

Cæmeteria religiose custodienda, 94; corpora defunctorum ad ea deducantur a Sacerdote cum piis precibus, 94; quando interdicta, 95; eorum clausura qualis, 95; locus distinctus pro sepultura infidelium, etc., 95.

Collationes ecclesiasticæ in usu retinendæ; a quibus frequentandæ; earum præses, promotor, secretarius; quomodo discutendum in eis, eorum acta ab Episcopo examinanda et speciali rescripto dijudicanda, 121, 122.

Communio prima puerorum, 70; non in oratoriis facienda, 84; paschalis in propria parochia, 70; nec inquietandi qui alibi bona fide, 74; in periculo mortis, vide *Viaticum*; frequens, 72.

Communismi systema damnatum, 57.

Concilium provinciale : hujus publicationis decretum, 5; indictionis decretum, 24; a Metropolitano convocandum, 50; ejus scopus, 50; singulis trienniis celebrandum, 51; huic Capitula intersunt, 52.

Concionare quando et quomodo debent Parochi, 406, 407, 408; non licet Clerico nondum presbytero nec Sacerdoti extraneo et ignoto, 407; quædam conditiones requiruntur ut Sacerdos extraneus et notus concionare valeat, 408.

Confessarii qualitates, 72, 74; ultra jurisdictionem non agant, 75; quos absolvere nequeant, 74; infirmos visitent, 444; pravorum librorum lectionem prohibeant, 58; extraordinarii monialium, 59; extraordinarii quandoque in parochiis adsciscendi, 104.

Confessio annualis cui facienda, 74; sponsorum, 80; peccatorum obduratorum et ægrotantium, 444.

Confirmationis sacramentum, 68; quibus conferendum, 68, 69; schedula, regesta, 69.

Congregatio pro approbatione librorum instituenda, 40.

Congregationum Concilii Auscitani constitutio, 152, 155, 154; eorum acta, 127, 154, 155, 142, 144, 145, 146.

Consecrationis SS. Cordi D. N. J. C. Decretum, 448; formula, 449.

Constitutiones summorum Pontificum agendi et credendi regulæ, 55; omnes vi propria obligant, 55.

Creatio e nihilo, in tempore et libere facta, 56.

Creaturæ a Deo substantialiter distinctæ, 56.

D.

Debita contrahere caveant clerici, 400.

Decanus in singulis regionibus instituendus, 56; ejus munia, 56.

Decretum de indictione synodi, 24; de aperienda synodo, 25;

de modo vivendi in Concilio, de non præjudicando, de non discedendo, 25; de professione fidei, 28; de subscriptione, sine et promulgatione synodi, 122; de consecratione provinciæ SS. Cordi Jesu, 448.

Defuncti religiose sepeliendi, 94; orationes funebres sine licentia ne fiant, 94; encomiis eorum clerus non assistat, 94; suffragia pro defunctis pie fiant, 96; defunctorum pia legata solvenda, 96.

Devotiones non approbatæ, 96.

Diaria contra fidem aut bonos mores, 59; in monasteriis diaria interdicta, 64.

Dies Dominica cur et quomodo sanctificanda, 86, 87.

Diploma concessionis oratorii domestici affigendum, 84.

Disciplina ecclesiastica, 97.

Diversoria clericis interdicta extra necessitatem, 400.

Divites ad pauperum levamen incitandi, 58.

E.

Ecclesia : ejus auctoritas, 55; ejus magisterium non solum rudibus necessarium, 54; nec solis temporibus philosophiæ lumine destitutis, 54; ejus potestas regiminis divina et independens, 54, 55; extra illam nulla salus, 54, 57; sola competens in administratione sacramentorum, 64; in impedimentis matrimonii, 78, 79.

Ecclesiarum ornatus et mundities, 82, 120; constructio, reparatio, destructio, 84; conservationis cura, 82; rebus profanis non inserviant, 82; bonorum administratio 85, 120.

Episcopi : jura et officia, 43; ad residentiam obligati, 48; ad prædicationem verbi divini, 48; ad visitandam diœcesen, 48; ad vigilantiam super juventutis educationem, 49; ad omnimodam plebis et Cleri spiritualem curam, 47; ad rectam pastorum electionem, 48; Episcopi jura in synodo diœcesana, 54; in administratione fabricæ, 85; in seminariorum regimine, 144; Episcopi causarum ecclesiasticarum judices, 442.

Errores præcipui hujus temporis, 55.

Eucharistia, 69; coram Eucharistia lumen diu noctuque

ardeat, 72; in oratoriis domesticis non reservanda, 84; vide *Communio, Viaticum*.

Examen liberum rationalistarum damnatum, 54; ordinandorum, 76; neo-presbyterorum, 121.

Exequiæ, quid in eis vitandum, 94; vide *Sepultura, Cœmeteria*.

Exercitationes de prædicatione in seminario habendæ, 119, 120.

Extrema Unctio : quibus danda vel deneganda, 75, 76.

F.

Fabricæ Ecclesiarum, 85; regimen in seminario ediscendum, 120.

Famulæ Clericorum quæ, 100.

Fatalismi doctrina damnata, 56.

Femoralia ad pedes defluentia Clericis interdicta, 98.

Festæ dies sanctificandi, 87.

Fidejussores pro aliis non sint Clerici, 100.

Fides, 55; fidei professio, vide *professio*.

Forum ecclesiasticum, 112.

G.

Gratiarum actio post missam, 88.

Gubernatio parochiæ in seminario ediscenda, 120.

H.

Historia Ecclesiastica ediscenda, 116, 119; profana et civilis, 117.

I.

Impedimenta matrimonii dirimentia, 78, 79.

Indifferentium circa religionem systema damnatum, 59.

Infirmorum cura, 110.

Inobedientes Clerici puniendi, 101.

Instrumenta musicæ qualia in Ecclesia admittenda, 92; seu chirographa non obsignent Clerici, 100.

J.

Jesum Christum tanquam merum philosophum blasphemant rationalistæ, 56.

Judex laicus in causis ecclesiasticis non immiscendus, 112; nullum ad eum pertrahant Clerici, 100.

Judicia Ecclesiastica, 112.

Jurisdictio Ecclesiastica divina, independens, in omnes fideles, 54; non suasionis tantum sed et imperii, 55; in sacro tribunali, 75.

Jus canonicum in seminario ediscendum, 119.

Jus possidendi legitimum, 57.

L.

Laici encomia defunctorum in Ecclesiis non pronuntient, 94; eorum domus Ecclesiis non innitantur, 82; procuratores non habeant Clericos, 99.

Legata pia executioni mandentur, 96.

Libri a S. Sede vel ab Ordinario damnati non legantur, 58; a Clericis nec legendi, nec retinendi, 59; qui non imprimendi absque licentia, 40; congregatio ad eorum examen instituenda, 40.

Linguae in minoribus seminariis ediscendæ, 116; gallicam eleganter scribant et eloquantur Clerici, 116, 119; latina utantur majoris seminarii alumni, 119; hebraicæ notitia quibusdam præbeatur, 119.

Linteamina : ex qua materia; quæ interdicta, 86.

Litteræ DD. Archiepiscopi Auscitani ad Summum Pontificem, 9; Pii Papæ noni ad DD. Archiepiscopum, 12; Cardinalis Maii super decretis Concilii, 15.

Liturgiæ Romanæ instauratio, 95.

Ludi, quales Clericis interdicti, 99.

Luxus vestium et suppellectilis Clericis interdictus, 98.

M.

- Magistri scholarum, 49; laici in monasteriis sine licentia non adsciscendi, 61.
- Mandata Episcopalia in scrinio servanda, 86.
- Materia a Deo distincta et creata, 56.
- Mathesis rudimenta ediscenda, 117.
- Matricularii fabricæ suppellectilem Ecclesiæ recenseant, 56.
- Matrimonia : de jure Ecclesiæ, 78; a communismo vindicata, 57, 78; celebrationis tempus, locus, etc., 80; coram quo Parocho celebranda, 81; mixta, 79; matrimoniorum regesta, 81.
- Medicinæ ars Clericis interdicta, 99.
- Mercatus a Clericis vitandi, 99.
- Methodus studiorum in minoribus seminariis, 116; syllogistica in seminariis majoribus retinenda, 118.
- Metropolitani jura et prærogativæ, 49.
- Miracula non publicanda nisi canonice recognita, 108.
- Missa : quando, ubi, a quo, quomodo et pro quo celebranda, 88, 89; parochialis, 89; cantu celebranda, 91.
- Missale Romanum, 95.
- Missionarii ad fidei professionem obligati, 42.
- Moniales, 58; nullibi instituantur inconsulto Episcopo, 59; nec ad professionem admittantur, 60; monialium bona quomodo administranda, 60; earum obligationes, 60; clausura, 64; neminem e sacro fonte suscipere possunt, 67.
- Mulieres quales domi retinere valeant Clerici, 100.
- Muri Ecclesiarum, 82.
- Musica qualis in Ecclesia, 92.
- Mythicum systema de Novo Testamento damnatum, 56.

N.

- Negotiationes Clericis vetitæ, 99; et monialibus, 61.
- Novitiæ ante vestitum et professionem examinandæ, 60.
- Nundinæ a Clericis non frequentandæ, 99.
- Nuptiales epulæ Clericis interdictæ, 100.

O.

- Oblationes parochialibus Ecclesiis reservatæ, 85.
- Ocreæ Clericis vetitæ, 98.
- Officialitatis tribunal, 112.
- Olea sacra, vide *Vasa*.
- Orationes funebres sine licentia vetitæ, 94.
- Oratoria monialium vespere claudenda, 60; communitatum, functiones in his vetitæ, 85; domestica, 84; functiones in istis vetitæ, 85, 84; ruralia, vide *Annexæ*.
- Ordo, Sacramentum, 76; ordinaudorum examen, 76; Banna, 77.
- Organista, 92.
- Ornatus Ecclesiarum, 82; in seminario ediscendus, 120.
- Ostensorium, 85.
- Otiositas a Clericis fugienda, 101.

P.

- Pantheismi systema damnatum, 56.
- Papa, 45; ejus primatus in totam Ecclesiam, 44; ejus potestas temporalis, 45.
- Paramenta Sacerdotalia, quæ interdicta, 86.
- Parochi, 54; pravis libris et societatibus biblicis opponantur, 58, 59; fidei professionem emittant, 42; alii ad titulum perpetuum, alii revocabilem habent, 54; eorum munia ex Concilio Tridentino, 55; Vicarios socios domi habeant, 55; absque eorum consensu Sacramenta non ministrentur, 65; vigilantiam pastoralem exercent, 105, 104; in parochiis resideant, 105; abesse ultra quindecim dies nequeunt, 105; verbum divinum prædicent, 106; rudes et pueros catechisent, 109; infirmorum curam gerant, 110; pauperum, 104; scholas visitent, 104; adolescentulos in futuros Clericos discernant, 117.
- Patres familias pravis libros et impia diaria arceant, 58.
- Patrini in baptismo qui non recipiendi, 67.
- Pauperes ad patientiam adhortandi, 58; eorum cura, 104.

- Philosophiæ et physiciæ cursus, 118.
 Pileus Clericorum qualis, 98.
 Pixis qualis; benedicenda, 85.
 Pœnitentiarius munus suum impleat, 55.
 Pœnitentiæ sacramentum, 72.
 Prædia conducere Clericis vetitum, 99; emere intra parochiæ
 fines vetitum, 100.
 Prædicatio verbi divini, 106; ejus qualitates, 107, 108; juxta
 formam Catechismi Concilii Tridentini, 107; ad prædicationem
 quis admittendus, 107; regulæ in seminario ediscendæ, 119,
 120; vide *Concionare*.
 Prædicatores fidei professionem emittant, 42.
 Præparatio ad missam, 88.
 Presbyteri Episcopis subjaceant, 46; pravos libros nec legant
 nec retineant, 59; infirmi et senio confecti, 58; qui ad celebra-
 tionem admittendi, 88.
 Processiones non in oratoriis faciendæ, 84.
 Procuratores laicorum Clerici non sint, 99.
 Professio fidei a quibus emittenda, 41, 42.
 Professores Theologiæ fidei professionem emittant, 42; et
 juris canonici, 42.
 Programma studiorum pro minoribus seminariis, 116.
 Pueri catechisandi, 109.

R.

- Rationalismus damnatus, 56.
 Regesta baptismi, 67; in his recensendi qui fuerunt extra
 parochiam baptizati, 68; confirmationis, 69; matrimoniorum,
 84; ad archiva Episcopalia mittenda, 68; in scrinio custo-
 dienda, 86.
 Regimen animarum in seminario ediscendum, 120.
 Regulares in paternos non recipiendi, 67.
 Residentia, 105, 106.
 Ritus accurate servandi, nec mutandi, 64; ediscendi, 120.
 Rubricæ observandæ et ediscendæ, 95; in seminario edo-
 cendæ, 119, 120.
 Rudes catechisandi, 109.

S.

- Sacerdoti vago et ignoto celebrare non permittatur, 89; nec
 concionare, 107; quæ conditiones requiruntur pro extraneo et
 noto, 88, 89, 108.
 Sacramenta : quibus danda vel deneganda, 65; a Parocho
 aut de ejus consensu administranda, 65; sanctitas in ministro
 sacramentorum requisita, 64.
 Scientiarum naturalium studium, 117.
 Scholæ nullæ a Clericis erigendæ aut regendæ, nisi annuente
 Episcopo, 118; eas visitet parochus, 104; in eis catechismum
 doceri curet parochus, 110; super eas invigilent Episcopi, 49.
 Scriptores catholici quid servare debeant, 40, 41.
 Scripturæ sacræ cursus in majoribus seminariis, 119.
 Secessus ecclesiastici, 101, 102.
 Seminaria; eorum moderatores, 115; eorum regimen penes
 Episcopum, 114, 115; ea visitent Episcopi, 115; minora,
 eorum studia, 116, 117; in eis qui admittendi, 117; majora,
 eorum studia, 118, 119, 120.
 Sepultura ecclesiastica quibus deneganda, 95.
 Sodalitates in sanctificationem festorum instituendæ, 85.
 Sponsores pro aliis ne fiant clerici, 100.
 Squalor indecens in clericis, 98.
 Statuta Capitulorum, vide *Capitulum*.
 Studia presbyterorum, 120; in seminariis, vide *seminaria*.
 Subdiaconus titulum patrimoniale habeat; hujus tenor
 publicandus, 77; ejus banna ter proclamanda, 77.
 Succursalistarum amovibilitas legitima, 56.
 Suffraganei ad Concilium vocati a Metropolitanano accedant,
 50.
 Suffragia pro defunctis, 96.
 Suppellex sacra, 85; parochiæ vacantis recensenda, 56;
 Clericorum sine luxu, 98.
 Superstitiones tollendæ, 96.
 Synodus diocæsava intra annum celebranda, 51; ejus membra
 voce consultiva gaudeant, 51; ad synodum qui sint vocandi, 51.

T.

Tabernas non adeant Clerici, 100.
 Theologi in Capitulo munus adimplendum, 55.
 Theologiæ studium in majoribus seminariis, 118, 119.
 Titulus patrimonialis quis, 77.
 Tonsura clericalis, 98.

V.

Vasa SS. Oleorum : ex qua materia; quomodo servanda, 85;
 Sacra, ex qua materia, 85.

Venationes Clericis vetitæ, 99.

Vestis talaris a Clericis deferenda, 98; ad celebrationem requisita, 88; vestis laicalis non deferenda, 98.

Viaticum quibus deferendum, 74; hujus iteratio, 74.

Vicarius : in domo presbyterali habitet, 55; ejus officia, 57; ultra quindecim dies non absit, 105; nec in scio Parocho et non annuente, 106.

Vigilantia pastoralis, 105, 104.

Villici cura Clericis interdicta, 99.

Visitatio diœcesis; ejus scopus, 48; provinciæ a Metropolita, 50; monasteriorum, 61; oratorii domestici, 84; visitatio parochiæ, 105; visitatio scholarum, 104; seminariorum, 115.

FINIS.

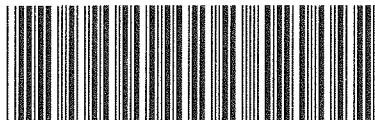
SEMINÁRNÍ
 Hist.-práv.



KNÍHOVNA
 oddělení

REV15

ÚK PrF MU



3129S33452